

Patten!

Oktober 2020

Clubblad van de schaakvereniging Amsterdam West, aangesloten bij de Schaakbond Groot-Amsterdam, met twee teams in de KNSB-competitie en negen teams in de SGA-competitie. De speelzaal is gevestigd in Speeltuinvereniging Bilderdijkpark, Bilderdijkpark 10 te Amsterdam (tel. 020-6166002). Speelavond op donderdag vanaf 20.00 uur, jeugd vanaf 18.45 uur.

Colofon

Voorzitter:	Paul Scheermeijer	020-6752518	voorzitter@svamsterdamwest.nl
Secretaris:	Sander van de Wiel	020-6124991	secretaris@svamsterdamwest.nl
Penningmeester (waarnemend):	Cees Flikweert	06-18292210	cefli@upcmail.nl
Interne wedstrijdleiders:	Rob Thijssing	020-6898607	intern@svamsterdamwest.nl
	Bert van de Laar	020-6934033	intern@svamsterdamwest.nl
Externe wedstrijdler:	Jan Winsemius	06-51567761	extern@svamsterdamwest.nl
Jeugdleider:	Amanda Werner	06-42442343	jeugd.svaw@gmail.com
PR:	Ruud Mercks	020-6641784	pr@svamsterdamwest.nl
Redacteur clubblad:	Dirk Goes	06-23840526	yeahright87@hotmail.com

Website: <http://www.svamsterdamwest.nl/>

Inhoudsopgave

3	Van de voorzitter	Paul Scheermeijer
5	Een dagje strand	Dirk Goes
6	Schaken in Hoorn	Dirk Goes
7	De club is weer open!	Dirk Goes
12	Stop maar met de polonaise, de club is alweer dicht	Dirk Goes
13	De Amsterdam West top 182	Sander van de Wiel
18	25 vragen aan	René Pijlman en Herbert Tulleken
21	Schaken tussen de lockdowns door	Floris Golbach en Sven Pronk
34	De ultieme blunder	Dirk Goes
37	Dubbelpat	Dirk Goes
38	De schaakcarrière van Johannes Henricus Pannekoek	Dirk Goes
39	Een Duits corona-avontuur	Vincent Panhuysen
47	Fahim	Dirk Goes
48	Uit de interne competitie	Jasper Dekker
51	Van de jeugdcommissie	Amanda Werner
53	De oude schaaksalon	Kees Heijnis
56	Nog even over de match Fischer-Spasski	Dirk Goes
57	Schaken op het Nicolaas Beetsplantsoen	Dirk Goes
57	Mondkapjesmode	Dirk Goes
58	Patten houden van mensen	Gijs de Waal
61	De mooiste partij van James Mason	Dirk Goes
65	De bordenjongen die meneer Donner vergat	Jeroen van den Berg
67	De verliezers	Dik Goes

Van de voorzitter

– door Paul Scheermeijer –

Tja, de tweede golf natuurlijk. Een maand lang hadden we, met wat beperkingen, een gewone clubavond. Met heel veel regel voor de interne commissie weliswaar vanwege de extra speelavond, maar er viel bijeen te komen en te spelen. Nu zijn we weer terug bij af, alhoewel onze jeugd momenteel gelukkig wel kan doorgaan.

Na 29 september mocht de horeca, en dus ook onze zaal, nog maar tot 22:00 uur open, en daar valt dan schaaktechnisch gezien net niks in te doen. Inmiddels is ook dat besluit versterkt en is de horeca helemaal gesloten. Bovendien zegt ons gezond verstand dat nu bijeenkomen niet echt tot de verstandigste van alle handelingen kan worden gerekend.

Ook de aangekondigde Algemene Ledenvergadering is met een onbekend tijdsplan uitgesteld. Te zijner tijd zal er een nieuwe datum en bijeenkomstwijze worden vastgesteld.

De roep om alternatieven begint zich op te dringen. Zo zouden we misschien onze interne competitie naar zaterdag overdag kunnen verplaatsen, of compleet overgaan op een on-line competitie. Voor en tegen beide opties valt wat te zeggen, alles hangt af van het tijdstip wanneer en hoe de maatregelen weer gaan worden afgezwakt, en dat zou op korte termijn duidelijk moeten gaan worden. In ieder geval is duidelijk dat we nog niet snel weer open kunnen gaan. Wij blijven het in de gaten houden.

Ook de bondscompetities zullen vertraging ondervinden. De al uitgestelde start van de KNSB (landelijk) is wederom met een maand uitgesteld, en de SGA (Amsterdam) met onbepaalde tijd. Het zou mij niks verbazen als beide competities uiteindelijk dit seizoen niet kunnen worden opgestart.

Ik sluit af met de herhaling van mijn slot uit het vorige clubblad: mensen, houdt vol, hebt goede hoop en, voornamelijk, blijf gezond! Er komt een einde aan deze ellende en ik zie er naar uit u allen weer te kunnen begroeten!

Inmiddels hebben velen van u hun contributie geregeld door eenmalige of periodieke overmaking. Voor ieder die dit nog niet hebben gedaan, verzoek ik u vriendelijk dit zo spoedig mogelijk te regelen. De hoogte van de contributie en het banknummer vindt u op onze website! Nieuwe leden die later zijn ingeschreven betalen natuurlijk naar rato minder. Mocht u nog vragen hierover hebben, dan kunt u onze penningmeester a.i. Cees Flikweert vinden op het e-mailadres penningmeester@svamsterdamwest.nl.

Daarnaast blijven wij natuurlijk nog steeds op zoek naar een nieuwe penningmeester. Weet u een kandidaat of denkt u er zelf over? Spreek mij dan even aan of stuur een berichtje!

Bericht uit de ziekenboeg

Marjolein Aarten is momenteel herstellende van een coronabesmetting. Via WhatsApp meldde zij onlangs het volgende:

“Het gaat steeds beter. Zit inmiddels in een revalidatiefase. Deze week hard aan het werk om mijn conditie weer op orde te krijgen. Ik heb geen besmettelijke symptomen meer. Mag vanaf volgende week weer onder de mensen zijn. Nu vooral last van nasleepklachten. Het komt uiteindelijk goed”.

De redactie wenst Marjolein een voorspoedig herstel toe!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Op zaterdag 29 augustus jl. trad Tobi Kooiman in het huwelijk met zijn geliefde Nadine. De redactie doet felicitaties uitgaan aan het jonge paar en wenst hen een gezegend huwelijk.

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

Getrouwd!

De Duitser Fritz Sämisch stond bekend als een notoire langdenker. Zo speelde hij eens met zwart een partij die door zijn tegenstander met 1. d4 was geopend. Welgeteld 27 minuten later kreeg Sämisch 1. Pf6 uit zijn vingers. Tijdens een toernooi in het Zweedse Linköping in 1969 maakte hij het wel heel bont met een score van 0 uit 13, allemaal door tijdsoverschrijding!

Een dagje strand

– door Dirk Goes –

Op zaterdag 1 augustus was het mooi weer, en vele Nederlanders kozen ervoor om die dag aan het strand door te brengen. Een paar dagen later kwam De Volkskrant met onderstaande foto:

Hmm, dat lijken me geen wereldtoppers Dat het bord verkeerd is opgesteld (zwart veld op h1), *soit*, dat is schering en inslag tegenwoordig, zoals Roelf Jan Duin in het julinummer van de Patten overtuigend heeft aangetoond. Maar kijk nog eens goed naar veld h1 en vraag u af: wat doet die zwarte toren daar, en hoe is die daar in Godsnaam ooit terecht gekomen?

Schaken in Hoorn

– door Dirk Goes –

Vroeger, toen alles beter was, werd er nog weleens een leuk weekendtoernooi georganiseerd, maar die worden tegenwoordig allemaal gecancelled. Allemaal? Mooi niet, het Open Hoorns Kampioenschap werd gewoon gespeeld, zij het onder strenge veiligheidsmaatregelen, en was daarmee het eerste toernooi in lange tijd dat niet ten prooi viel aan de coronapandemie. Met dank aan de toernooileiding, die het lef had om het toernooi gewoon door te laten gaan. Want laten we wel wezen, het had natuurlijk ook helemaal mis kunnen gaan. Ik zag de krantenkoppen al voor me, in baggervette Telegraaf-letters:

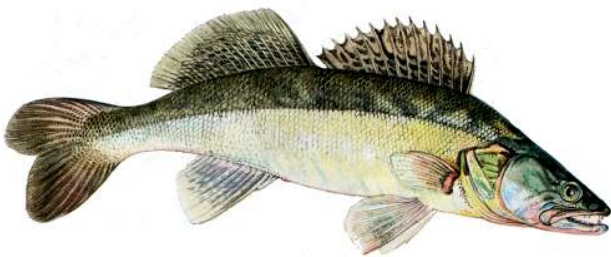
Deelnemers Open Hoorns Kampioenschap uitgeroeid

Het toernooi, dat werd gespeeld in het weekend van 28 tot en met 30 augustus, werd met een score van $5\frac{1}{2}$ uit 6 een prooi voor het grote talent Liam Vrolijk, die daarmee zijn titel prolongeerde. Eline Roebers (VAS) zorgde voor een onvervalst stukje Amsterdamse glorie door met 5 uit 6 op een ongedeelde tweede plaats te eindigen, mede door een overwinning op IM Nico Zwirs. Die komt er wel

Namens Amsterdam West speelden Jasper Dekker, Ichelle Dekker en Vincent Panhuysen mee. Jasper scoorde in de B-groep $3\frac{1}{2}$ uit 6 en Ichelle in groep C $2\frac{1}{2}$ uit 6. Vincent speelde in de C-groep slechts drie partijen, begon met 2 uit 2 en liet zich in zijn laatste partij, tegen een jongetje van 9, lelijk beschwindelen.

Even puzzelen (1)

In het julinummer van de Patten plaatste de redactie een pictogram, met daarbij de vraag: wie is deze schaker? Dat bleek Frans Schoffelman te betreffen. "Dat kan ik ook" dacht Herbert Tulleken, en na enig nadenken produceerde hij het volgende:

Oplossing op bladzijde 52, maar eerst zelf proberen!

De club is weer open!

– door Dirk Goes –

Op 30 juli jl. was er een eerste lichtpuntje in het clubleven in coronatijd. Op deze dag opende het Bilderdijkpark voor het eerst in ruim vier maanden haar poorten. Je zou verwachten dat de belangstelling na al die maanden schaakabstinentie overweldigend zou zijn, maar dat viel mee (of tegen, zo u wil): er werden dubbelrondig 9 partijen gespeeld, in totaal 18 dus, en er waren enkele toeschouwers.

De anderhalvemeterregel werd in het algemeen goed in acht genomen, al was er een duidelijke tweedeling waarneembaar: zij die een afstand van anderhalve meter *op de millimeter nauwkeurig* wensten te handhaven, en zij die *ongeveer* anderhalve meter mooi genoeg vonden. Dat werd dus een strijd tussen de rekkelijken en de preciezen. Zo'n vierhonderd jaar geleden sloegen deze groeperingen elkaar de hersens in (google maar eens op 'Dordtse Synode'), maar na uitvinding van het poldermodel gaat dat tegenwoordig een stuk gemoedelijker, en zondaars werden doorgaans glimlachend gekapitteld.

Mondkapjes en desinfecterende middelen werden door de club gratis beschikbaar gesteld.

Tijdens de clubavond van 30 juli, en in de vier weken die volgden, werd de zomercompetitie gespeeld. Normaliter twee rapidpartijen tegen dezelfde tegenstander, terwijl bij een oneven aantal deelnemers een van de paringen een driekampje betrof. Na vier ronden ging Thijs Boon aan de leiding, maar in de laatste speelronde verloor hij partijen van Brent Waersegers en Herbert Tulleken. Herbert daarmee winnaar van de zomercompetitie.

Uitslagen ronde 1:

Tobi Kooiman	- Jeroen Cromsigt	½ - 1½
Floris Golbach	- Paul Scheermeijer	0 - 2
Frans Schoffelmeer	- Gerben vd Hoeven	0 - 2
Rene Pijlman	- Dick van der Eijck	½ - 1½
Rob Kotmans	- Sander van de Wiel	1 - 1
Rob van Haastere	- Vincent Panhuysen	2 - 0
Adrienne Cramer	- Herbert Tulleken	2 - 0
Marjolein Aarten	- Maarten Roos	0 - 2
Thijs Boon	- Nojan Nematollahifard	0 - 2

Uitslagen ronde 2:

Sierk Kanis	- Ridens Bolhuis	2 - 0
Floris Golbach	- Frans Schoffelmeer	0 - 2
Rene Pijlman	- Rob Kotmans	2 - 0
Andy Gerritsen	- Sander van de Wiel	2 - 0
Reitze Brouwer	- Partipan Groen in 't Wout	1 - 1
Vincent Panhuysen	- Henk vd Berg	2 - 0
Herbert Tulleken	- Cees Flikweert	1½- ½
Maarten Roos	- Karel van Hattum	2 - 0
Thijs Boon	- Ronan Potter	2 - 0

Uitslagen ronde 3:

Tobi Kooiman	- Sierk Kanis	1 - 1
Peter Manuel	- Ridens Bolhuis	1½- ½
Paul Scheermeijer	- Frans Schoffelmeer	2 - 0
Gerben vd Hoeven	- Aldo vd Woestijne	2 - 0
Leo Littel	- Casper Hoorn	1 - 0
Rob Kotmans	- Leo Littel	½ - ½
Casper Hoorn	- Rob Kotmans	1 - 0
Reitze Brouwer	- Vincent Panhuysen	0 - 2
Herbert Tulleken	- Rob Thijssing	1½- ½
Maarten Roos	- Thijs Boon	0 - 2
Karel van Hattum	- Nojan Nematollahifard	1 - 1
Brent Waersegers	- Ronan Potter	2 - 0

Uitslagen ronde 4:

Sven Pronk	- Sierk Kanis	1½- ½
Floris Golbach	- Rene Pijlman	2 - 0
Paul Scheermeijer	- Leo Littel	1 - 1
Frans Schoffelmeer	- Rob Kotmans	1 - 1
Casper Hoorn	- Sander van de Wiel	2 - 0

Reitze Brouwer	- Rob van Haastere	0 - 2
Vincent Panhuysen	- Sebastiaan Holweg	0 - 1
Maher Barakat	- Vincent Panhuysen	1 - 0
Sebastiaan Holweg	- Maher Barakat	0 - 1
Herbert Tulleken	- Maarten Roos	1½- ½
Cees Flikweert	- Karel van Hattum	1 - 1
Thijs Boon	- Sofie Roels	2 - 0
Nojan Nematollahifard	- Brent Waersegers	1 - 1
Ronan Potter	- Elzo Pauw	1 - 1

Uitslagen ronde 5:

Sierk Kanis	- Floris Golbach	½ - 1½
Ridens Bolhuis	- Paul Scheermeijer	1 - 1
Frans Schoffelmeer	- Aldo vd Woestijne	0 - 2
Iwan Bonoo	- Remco Hillebrandt	1 - 1
Rene Pijlman	- Leo Littel	1 - 1
Rob Kotmans	- Vincent Panhuysen	1 - 1
Casper Hoorn	- Maher Barakat	1 - 1
Sander van de Wiel	- Henk vd Berg	2 - 0
Rob Thijssing	- Maarten Roos	½ - 1½
Herbert Tulleken	- Karel van Hattum	2 - 0
Cees Flikweert	- Brent Waersegers	0 - 1
Brent Waersegers	- Thijs Boon	1 - 0
Thijs Boon	- Cees Flikweert	0 - 1
Nojan Nematollahifard	- Ronan Potter	1 - 1

Eindstand:

1.	Herbert Tulleken	6½	21.	Andy Gerritsen	2
2.	Paul Scheermeijer	6	22.	Adrienne Cramer	2
3.	Maarten Roos	6	23.	Karel van Hattum	2
4.	Thijs Boon	6	24.	Ronan Potter	2
5.	Vincent Panhuysen	5	25.	Tobi Kooiman	1½
6.	Nojan Nematollahifard	5	26.	Sven Pronk	1½
7.	Brent Waersegers	5	27.	Peter Manuel	1½
8.	Sierk Kanis	4	28.	Jeroen Cromsigt	1½
9.	Gerben vd Hoeven	4	29.	Ridens Bolhuis	1½
10.	Casper Hoorn	4	30.	Dick van der Eijck	1½
11.	Rob van Haastere	4	31.	Iwan Bonoo	1
12.	Floris Golbach	3½	32.	Remco Hillebrandt	1
13.	Rene Pijlman	3½	33.	Reitze Brouwer	1
14.	Leo Littel	3½	34.	Partipan Groen in 't Wout	1
15.	Rob Kotmans	3½	35.	Sebastiaan Holweg	1
16.	Frans Schoffelmeer	3	36.	Rob Thijssing	1
17.	Sander van de Wiel	3	37.	Elzo Pauw	1
18.	Maher Barakat	3	38.	Henk van de Berg	0
19.	Cees Flikweert	2½	39.	Marjolein Aarten	0
20.	Aldo vand de Woestijne	2	40.	Sofie Roels	0

En dus gingen de bloemen naar Herbert Tulleken. Herbert is iemand met een levendige speelstijl, voor niets en niemand bang, en hij deinst er niet voor terug om op de meest gewelddadige varianten in te gaan. Zoals deze:

Wit:	Herbert Tulleken
Zwart:	Karel van Hattum

1. e4 e5; 2. Lc4 Lc5; 3. Pf3 d6; 4. d4 exd4; 5. c3 dxc3; 6. Pxc3 Lg4

7. Lxf7+ Kxf7; 8. Pe5+ Kf8; 9. Pxd4

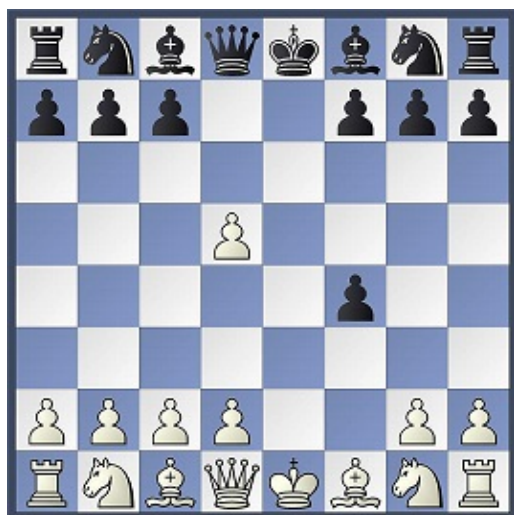
En wit won.

Ook tegen Rob Thijssing ging het van dik hout, al moet worden gezegd dat Rob daar flink aan meewerkte.

Wit:	Rob Thijssing
Zwart:	Herbert Tulleken

1. e4 e5; 2. f4 d5; 3. exd5 exf4

4. d4?

Pas nou toch op, Rob, daar komen ongelukken van! Voortaan eerst even relaxed 4. Pf3, afgesproken?

4. Dh4+

Daar heb je het al

5. g3 fxg3; 6. Pf3 g2+; 7. Pxd4 gxd4

En uiteindelijk 0-1.

Stop maar met de polonaise, de club is alweer dicht ...

- door Dirk Goes -

Even, heel even, dachten we de coronacrisis te hebben overwonnen. Het aantal besmettingen daalde, de overheid versoepelde de maatregelen, en op 30 juli ging de club weer open, *back to normal* dus. Maar helaas, het virus bleek zich niet zo gemakkelijk te laten verslaan. Het aantal besmettingen liep ineens fors op en de maatregelen werden weer aangescherpt. Horecagelegenheden, ook het Bilderdijkpark, moesten hun deuren sluiten om 22.00 uur, en daar ging de clubavond. Voorlopig voor een periode van drie weken, maar we moeten nog maar zien wat daarvan terecht komt.

Indeling KNSB-competitie

Op maandag 5 oktober maakte de KNSB de indeling voor het seizoen 2020/2021 bekend. De teams 1 en 2 zitten beide in een poule van zeven teams, zodat er effectief zes wedstrijden worden gespeeld. De indeling is als volgt:

KNSB Klasse 4D

Ronde 1	31 oktober 2020	Amsterdam West 1	- Caissa 4
Ronde 2	21 november 2020	Amsterdam West 1	- Woerden 1
Ronde 3	12 december 2020	De Amstel 1	- Amsterdam West 1
Ronde 4	9 januari 2021	Amsterdam West 1	- VAS 4
Ronde 5	6 februari 2021	Zuid-Oost United 1	- Amsterdam West 1
Ronde 6	6 maart 2021	Amsterdam West 1	- Almere 2
Ronde 7	27 maart 2021	Vrije ronde	

KNSB Klasse 4F

Ronde 1	31 oktober 2020	Amsterdam West 2	- SHTV 2
Ronde 2	21 november 2020	Amsterdam West 2	- Het Spaarne 1
Ronde 3	12 december 2020	Vrije ronde	
Ronde 4	9 januari 2021	Amsterdam West 2	- Amsterdam Beserkers 1
Ronde 5	6 februari 2021	VAS 3	- Amsterdam West 2
Ronde 6	6 maart 2021	Amsterdam West 2	- LSG 5
Ronde 7	27 maart 2021	HWP Zaanstad 1	- Amsterdam West 2

N.B.: Inmiddels is al bekend dat ronde 1 van 31 oktober 2020 vanwege de lockdown die op de persconferentie van dinsdag 13 oktober jl. werd bekendgemaakt is verplaatst naar 17 april 2021.

De Spaanse IM Roman Toran Albero was een graag geziene gast bij de talloze Hoogovens-toernooien, die tot 1968 in Beverwijk werden gespeeld, en na 1968 in Wijk aan Zee. Vrienden hadden hem wat Nederlandse woordjes geleerd, en vanaf dat moment werden ze door hem begroet met een hartelijk "Vuile straathond", terwijl ze bij het afscheid werden uitgezwaaid met het niet minder hartelijke "Viezerik".

De Amsterdam West top 182

– door Sander van de Wiel –

Het is weer tijd voor de jaarlijkse hitparade van Amsterdam West. Wie zijn er binnengekomen en wie hebben de lijst moeten verlaten?

In tijden van schaa Krisis hebben mensen over het algemeen medelijden met de secretaris. Alweer een opzegging, geen zicht op nieuwe leden. Hoe kun je je dan als vrijwilliger nog een beetje motiveren? Nou, zou ik zeggen, wordt secretaris bij Amsterdam West. Want een jaar geleden schreef ik hier over de top 176 van Amsterdam West. Nu heet dit stuk de top 182. Doet u het rekenwerk? Seniorleden thans 137 en juniorleden 45. Er zijn 4 seniorleden minder en 10 jeugdleden meer dan vorig jaar. Dan hebben we zo de cijfers compleet.

De jeugdleden lijken, in meer dan één opzicht, nergens last van te hebben, want daar staan nog steeds kids op de wachtlijst. Die kunnen dan nu ook nog gewoon les krijgen en hun interne competitie spelen. Laten we hopen dat dit zo blijft en dat we ook snel weer met de reguliere competitie verder kunnen.

Natuurlijk heeft het ledenaantal van de senioren te lijden gehad van de beperking om de club te kunnen bezoeken. Dat is begrijpelijk. Maar het is fijn en goed om te merken dat veel leden ervoor kiezen om lid te blijven van de club, ondanks het beperkte spelaanbod. En ook het afgelopen jaar kwamen er nieuwe leden bij, ook deze zomer nog.

Uw secretaris doet ieder jaar een rondje ledenlijst en stelt, min of meer willekeurig, een aantal nieuwe schakers aan u voor:

- ✓ Klaas Knoester – Een heel bekend gezicht, althans als je de afgelopen jaren in Amsterdam hebt geschaakt. Een van de laatste der Mohikanen bij schaakvereniging ZZ. Weer zo'n sympathieke club die het niet langer vol kon houden. Schakers met zo'n vrijwilligers-CV als dat van Klaas zijn zeldzaam, en nu Klaas ook clublid is hebben we inmiddels wel genoeg invloed in het SGA-bestuur, lijkt me (3 uit 6).
- ✓ Gerben van der Hoeven – Schaakvriend van Vincent Panhuysen en meest recente aanwinst op de ledenlijst. Is tegenstand gewend bij Voorschoten. Werd deze zomer dubbellid en verraste meteen Frans Schoffelmeer. Nu zijn rating van ruim 2000 bekend is, zal het met dat verrassen wel minder worden. Verraste nog wel door meteen de jeugd te kunnen lesgeven.
- ✓ Jord Hendriks – Veelschaker, want ook lid van Caïssa en ENPS. Draaide dit seizoen al meteen vol mee en lijkt met een aanwezigheidspercentage van 100% ook in de toekomst een vaste aanwinst, mooi. Met de bordpunten intern gaat het goedkomen.
- ✓ Sofie Roels – Gentse schaakster met inmiddels behoorlijke Amsterdamse roots, ook al vaker deelnemer aan ons Oranjenacht-toernooi. Doet voor haar werk sinds kort een cursus in Amsterdam op donderdag en kan dus 's avonds op de club schaken. Hoe kun je het zo goed regelen?
- ✓ Roelf Jan Duin – Uw secretaris moest het even opzoeken toen hij begin dit jaar een stuk over het Tata-toernooi in het Parool las. Wat blijkt, de schrijver is een clubgenoot. Hij schreef toen over zijn deelname in een niet al te hoge groep bij Tata. Zijn resultaten op onze club dit seizoen lijken op een stevig stijgende lijn te duiden (TPR 2345). Waar zo'n clublidmaatschap allemaal niet goed voor is.

Daarnaast een korter maar niet minder gemeend welkom aan Dick van de Lecq, Reinier Steffens, Randolph van Gelderen, Kees Nijhoff, Marius van Leeuwen en Tim Fogarty!

Dit jaar waren er natuurlijk ook een aantal opzeggers, helaas maar waar. Wegens tijdgebrek, verhuizing of anders. En dit jaar kwam er nog een reden bij, maar we gaan natuurlijk niet bij iedereen stilstaan, dat is maar voor enkelen weggelegd.

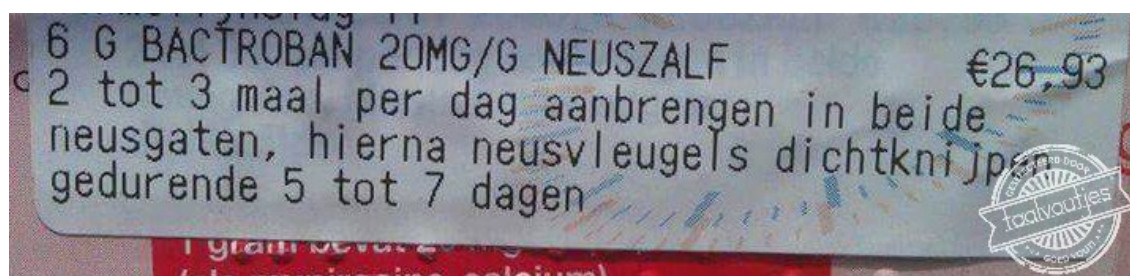
- ✓ Huong Do – Deze getalenteerde schaakster (uw secretaris noemt schakers die ooit van hem wonnen graag zo) speelt verder bij de Stukkenjagers in Tilburg.
- ✓ Himmet Obut – Fanatieke (getalenteerde) schaker die *for the time being* verder speelt bij SV Assendelft in zijn woonplaats, precies... Hij gaat de tegenstand daar natuurlijk missen, dus we zien hem snel terug als er weer iedere week wordt geschaakt bij ons.
- ✓ Mehmet Elliyasa – (getalenteerde, jaja, hij ook) 1800-spelers moeten natuurlijk niet opzeggen, die moeten nog even 100 puntjes erbij. En dan nog 100. Maar ook voor veelschaker Mehmet geldt hetzelfde als hierboven gezegd: die zien we gewoon terug. Dit jaar wilde hij al een schaaksabbatical inlassen en die keuze lijkt inderdaad makkelijker in de huidige tijd. Tot snel!
- ✓ Karam Awad – Deze bescheiden en niet te onderschatten schaker van Syrische komaf speelde sinds hij overkwam vanuit Damascus mee bij Amsterdam West en in het team van de secretaris. En komt daar hopelijk nog een keer terug. Ook getalenteerd, trouwens.

Interne competitie seizoen 2020/2021

Stand na ronde 4 d.d. 24 september 2020

1.	Paul Scheermeijer	656	31.	Ronald van Etten	386
2.	Frans Schoffelman	647	32.	Andy Gerritsen	385
3.	Gijs de Waal	610	33.	Karel van Hattum	382
4.	Roelf Jan Duin	589	34.	Marjolein Aarten	372
5.	Floris Golbach	582	35.	André Marcus	370
6.	Remco Hillebrandt	569	36.	Hilbrand Bruinsma	366
7.	Mark Nieuwenbroek	526	37.	Casper Hoorn	366
8.	Iwan Bonoo	520	38.	Edward Waerseggers	364
9.	Hans Balhuizen	512	39.	Wim van Tuyl	358
10.	Partipan Groen in 't Wout	508	40.	René Pijlman	358
11.	Rob van Haastere	505	41.	Herbert Tulleken	344
12.	Maarten Roos	496	42.	Serkan Ozkoc	332
13.	Rob Kotmans	492	43.	Pieter Venema	322
14.	Vincent Panhuysen	482	44.	Jord Hendriks	320
15.	Ridens Bolhuis	468	45.	Peter Notebaart	302
16.	Jan Winsemius	459	46.	Jan de Wilde	297
17.	Remco Wolgen	428	47.	Rob Thijssing	296
18.	Tycho Burgerhoff	428	48.	Tobi Kooiman	296
19.	Jo van den Berg	422	49.	Sven Pronk	296
20.	Leo Littel	417	50.	Nojan Nematollahifard	293
21.	Jasper Dekker	417	51.	Johan Lubbers	289
22.	Brent Waerseggers	412	52.	Jan Schuur	284
23.	Hans Spanjersberg	410	53.	Jeroen Cromsigt	284
24.	Sander van de Wiel	409	54.	Ron Klein	284
25.	Maarten Zwartjes	406	55.	Thomas Hufener	284
26.	Ralph Sanders	402	56.	Peter Manuel	284
27.	Henk van de Berg	396	57.	Sofie Roels	280
28.	Aldo van de Woestijne	392	58.	Adrienne Cramer	280
29.	Cees Flikweert	388	59.	Thijs Boon	278
30.	Ansgar Mohnkern	387	60.	Dirk Goes	278

61.	Jeroen van den Berg	277	108.	Henk Kelch	204
62.	Mustapha Yahia	277	109.	George Tadrous	204
63.	Benno de Jongh	272	110.	Ichelle Dekker	199
64.	Gerben van der Hoeven	272	111.	Thomas Wuts	198
65.	Dick van der Eijk	270	112.	Vahe Stepanian	197
66.	Frank van de Pavoorde	267	113.	Frank Kieft	194
67.	Rob Scheermeijer	267	114.	Ruud Mercks	192
68.	Paul Helmer	267	115.	Job Eisses	192
69.	Erik Dekker	262	116.	Harry Kuijpers	190
70.	Jos Kooiker	260	117.	Jos Jaarsveld	190
71.	Frits Veenstra	260	118.	Kees Heijnis	190
72.	Gert-Jan Goedhart	258	119.	Wim Visser	186
73.	Reitze Brouwer	257	120.	Bas van den Berg	182
74.	Jildo Kalma	255	121.	Steef van de Berg	182
75.	Erik Hoekstra	250	122.	Morad Ibrahim	180
76.	Bart de Boer	248	123.	Silvia de Vries	180
77.	Olivier Hersperger	248	124.	Eric van Tuijl	178
78.	Göksel Basyigit	248	125.	Jan Warmerdam	177
79.	Jan de Heer	248	126.	Paco van Dinther	175
80.	Maher Barakat	244	127.	Milo Broerse	175
81.	Tom Visser	243	128.	Jan Looijen	175
82.	Marlo Coolen	240	129.	Jan van der Heyden	174
83.	Marc Meuwissen	240	130.	Tim Fogarty	172
84.	Nicholas Man	238	131.	Ron Segers	170
85.	Dick Schievels	238	132.	Dick van der Lecq	168
86.	Jan Pieter Streef	238	133.	Klaas Knoester	168
87.	Frank Bogaerts	238	134.	Tony Hall	166
88.	Michiel Peereboom	238	135.	Thomas O'Keefe	160
89.	Bert Dreef	236	136.	Ric Soeurt	158
90.	Karam Awad	236	137.	Ronan Potter	158
91.	Sebastiaan Holweg	233	138.	Elzo Pauw	158
92.	Marcella Mercks	230	139.	Bastiaan Zwiers	156
93.	George Boellaard	228	140.	Kyon van der Waals	156
94.	Nanne Kingma	228	141.	Frederik Fly	155
95.	Humie Pourseyf	226	142.	Rob Adamson	154
96.	Zilver Hofstee	226	143.	Henry Heathfield	148
97.	Arie van Walraven	224	144.	Peter Gijsberti Hodenpijl	148
98.	Fabio Wouters	224	145.	Marius van Leeuwen	146
99.	Thijs Loermans	221	146.	Haajo Hofstee	142
100.	Bert van de Laar	221	147.	Gre Blokker	141
101.	Ronald Kersbergen	216	148.	Martijn de Vroom	140
102.	Reinier Steffens	216	149.	Melanie Antonides	139
103.	Wouter Tieleman	214	150.	Tom Reurts	136
104.	Djon Spelbrink	210	151.	Wouter van de Kamer	132
105.	Masih Wakil	209	152.	Kees Nijhoff	130
106.	Randolf van Gelderen	209	153.	Delany Nelom	124
107.	Mario Borrego	206			

Stand groep 1 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1. Paul Scheermeijer	656	11. Tobi Kooiman	296
2. Frans Schoffelmeer	647	12. Sven Pronk	296
3. Floris Golbach	582	13. Johan Lubbers	289
4. Mark Nieuwenbroek	526	14. Jan Schuur	284
5. Iwan Bonoo	520	15. Jeroen Cromsigt	284
6. Ridens Bolhuis	468	16. Ron Klein	284
7. Jan Winsemius	459	17. Thomas Hufener	284
8. Tycho Burgerhoff	428	18. Peter Manuel	284
9. Aldo van de Woestijne	392	19. Jeroen van den Berg	277
10. Ansgar Mohnkern	387	20. Mustapha Yahia	277

Stand groep 2 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1. Gijs de Waal	610	12. Dick van der Eijk	270
2. Remco Hillebrandt	569	13. Paul Helmer	267
3. Rob Kotmans	492	14. Rob Scheermeijer	267
4. Leo Littel	417	15. Frank van de Pavoordt	267
5. Jasper Dekker	417	16. Erik Dekker	262
6. Casper Hoorn	366	17. Jos Kooiker	260
7. Wim van Tuyl	358	18. Frits Veenstra	260
8. René Pijlman	358	19. Gert-Jan Goedhart	258
9. Dirk Goes	278	20. Jildo Kalma	255
10. Benno de Jongh	272	21. Djon Spelbrink	210
11. Gerben van der Hoeven	272		

Stand groep 3 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1. Partipan Groen in 't Wout	508	15. Maher Barakat	244
2. Rob van Haastere	505	16. Tom Visser	243
3. Vincent Panhuysen	482	17. Marlo Coolen	240
4. Remco Wolgen	428	18. Marc Meuwissen	240
5. Sander van de Wiel	409	19. Nicholas Man	238
6. Andy Gerritsen	385	20. Dick Schievels	238
7. Hilbrand Bruinsma	366	21. Jan Pieter Streef	238
8. Serkan Ozkoc	332	22. Michiel Peereboom	238
9. Reitze Brouwer	257	23. Bert Dreef	236
10. Erik Hoekstra	250	24. Karam Awad	236
11. Bart de Boer	248	25. Sebastiaan Holweg	233
12. Olivier Hersperger	248	26. George Boellaard	228
13. Göksel Basyigit	248	27. Nanne Kingma	228
14. Jan de Heer	248	28. Humie Poursef	226

Stand groep 4 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1.	Roelf Jan Duin	589	13.	Arie van Walraven	224
2.	Hans Balhuizen	512	14.	Thijs Loermans	221
3.	Hans Spanjersberg	410	15.	Bert van de Laar	221
4.	Ralph Sanders	402	16.	Ronald Kersbergen	216
5.	Henk van de Berg	396	17.	Reinier Steffens	216
6.	Cees Flikweert	388	18.	Wouter Tieleman	214
7.	Ronald van Etten	386	19.	Masih Wakil	209
8.	Herbert Tulleken	344	20.	Randolf van Gelderen	209
9.	Pieter Venema	322	21.	Mario Borrego	206
10.	Jord Hendriks	320	22.	Bas van den Berg	182
11.	Rob Thijssing	296	23.	Eric van Tuijl	178
12.	Adrienne Cramer	280			

Stand groep 5 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1.	Maarten Roos	496	14.	Ruud Mercks	192
2.	Jo van den Berg	422	15.	Job Eisses	192
3.	Brent Waerseggers	412	16.	Harry Kuijpers	190
4.	Karel van Hattum	382	17.	Jos Jaarsveld	190
5.	Marjolein Aarten	372	18.	Kees Heijnis	190
6.	André Marcus	370	19.	Wim Visser	186
7.	Nojan Nematollahifard	293	20.	Steef van de Berg	182
8.	Thijs Boon	278	21.	Silvia de Vries	180
9.	Henk Kelch	204	22.	Jan van der Heyden	174
10.	George Tadrous	204	23.	Klaas Knoester	168
11.	Ichelle Dekker	199	24.	Tony Hall	166
12.	Vahe Stepanian	197	25.	Rob Adamson	154
13.	Frank Kieft	194	26.	Kees Nijhoff	130

Stand groep 6 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1.	Maarten Zwartjes	406	14.	Tim Fogarty	172
2.	Edward Waerseggers	364	15.	Ron Segers	170
3.	Peter Notebaart	302	16.	Dick van der Lecq	168
4.	Jan de Wilde	297	17.	Thomas O'Keefe	160
5.	Sofie Roels	280	18.	Ric Soeurt	158
6.	Marcella Mercks	230	19.	Bastiaan Zwiers	156
7.	Zilver Hofstee	226	20.	Kyon van der Waals	156
8.	Fabio Wouters	224	21.	Henry Heathfield	148
9.	Morad Ibrahim	180	22.	Peter Gijsberti Hodenpijl	148
10.	Jan Warmerdam	177	23.	Marius van Leeuwen	146
11.	Paco van Dinther	175	24.	Gre Blokker	141
12.	Milo Broerse	175	25.	Martijn de Vroom	140
13.	Jan Looijen	175	26.	Wouter van de Kamer	132

Stand groep 7 seizoen 2020/2021 per 24 september 2020

1.	Frank Bogaerts	238	6.	Haajo Hofstee	142
2.	Thomas Wuts	198	7.	Melanie Antonides	139
3.	Ronan Potter	158	8.	Tom Reurts	136
4.	Elzo Pauw	158	9.	Delany Nelom	124
5.	Frederik Fly	155			

25 vragen aan René Pijlman en Herbert Tulleken!

N.B.: Deze aflevering van 25 vragen aan ziet er iets anders uit dan u gewend bent. De redactie had al een tijdje de wetenschappers René Pijlman en Herbert Tulleken op het oog, maar de gebruikelijke vragen vonden ze te burgerlijk. Uiteindelijk werden we het erover eens dat ze hun eigen vragen mochten bedenken, en hieronder ziet u het resultaat. Is weer eens wat anders

Wat is je favoriete wetenschappelijke theorie?

René: Het Periodiek Systeem der Elementen. Het geeft een modern glashelder antwoord op de eeuwenoude vraag: waaruit bestaat onze wereld?

Herbert: De onvolledigheidsstelling van Gödel (1931) in nauwe relatie met de onzekerheidsrelatie van Heisenberg (1927). Beide resultaten geven op hardhandige wijze te kennen dat de wetenschappelijke 'kennisladder' een hard plafond kent.

Weet je al wat je in maart 2021 gaat stemmen?

René: Het wordt sociaal-liberaal op atheïstisch-humanistische grondslag. Waarschijnlijk PvdA of D66. Mijn favoriete kabinet is Paars III.

Herbert: VVD, óf, als Sigrid Kaag blijft imponeren, D66.

Waarom schaak je eigenlijk?

René: Het is een moeilijk spel met een schier eindeloze diepgang. Een paar uurtjes schaken is een fantastische concentratiemeditatie.

Herbert: Omdat internationaal dammen veel minder aanhangers kent én een remisespel is, Fries dammen en go erg moeilijk zijn, maar vooral omdat schaken ontzettend esthetisch, diep en leuk is.

Wat was de grootste fout van het opperwezen dat de hemel en de aarde heeft geschapen?

René: Dat hij een voorraad van honderden miljoenen jaren fossiel materiaal in de bodem heeft opgeslagen, dat terug als CO² in de atmosfeer ons klimaat verstoert.

Herbert: Het heeft ons een vrije wil gegeven.

Wat is je favoriete land van het Koninkrijk der Nederlanden?

René: Ik ben er nog nooit geweest, maar ik wil nog eens naar Aruba.

Herbert: Aruba, oh de zee zo blauw en het strand zo wit, en de vrouwen zo

Wat is de grootste wetenschappelijke doorbraak die je tijdens jouw leven hebt meegemaakt?

René: De waarneming van zwaartekrachtgolven in 2015, de laatste bevestiging van de algemene relativiteitstheorie van Albert Einstein.

Herbert: De ontdekking van het Higgs-deeltje.

Wat heeft de coronapandemie voor goeds gebracht?

René: Een positieve herwaardering van rustig thuisblijven, zonder doel of bezigheid.

Herbert: Het diepe besef dat het clubschaken onmisbaar is.

Welke drie mensen zou je voor een etentje uitnodigen? (ze hoeven niet meer te leven)

René: Edsger Dijkstra, Piet Vroom, Peter Anker.

Herbert: Socrates, Christus en Spinoza.

Wat zou iedereen van de wiskunde moeten weten?

René: Dat de Natuurlijke getallen (telgetallen) kunnen worden gedefinieerd door twee regels: 1. Nul is een telgetal; 2. Elk telgetal heeft precies één opvolger dat ook een telgetal is. Deze inductieve definitie geeft zoveel meer inzicht dan het uit je hoofd leren van de namen van de getallen in vele talen (een, twee drie..., eins, zwei, drei..., one, two, three..., un, deux, trois...).

Herbert: Dat de wiskunde talloze fenomenen in de echte wereld bijzonder elegant en nauwkeurig beschrijft, waardoor wij deze beter begrijpen en kunnen sturen in de goede richting.

Wat is er erger dan een schaakpartij verliezen?

René: Remise aanbieden in gewonnen stelling.

Herbert: Remise spelen uit lafheid.

Verenigde Staten van Europa of Nexit?

René: De Verenigde Staten van Europa. De EU is een lappendeken van politieke compromissen, maar is onze beste hoop op eeuwige vrede en welvaart in een globaliserende wereld met vijandige machtsblokken.

Herbert: De Verenigde Staten van Europa vanzelfsprekend, ik geloof hartstochtelijk in Europese samenwerking en de daaruit voortvloeiende synergie.

Wat is je grootste droom?

René: Een bewijs vinden voor het vermoeden van Collatz.

Herbert: *Nie wieder Krieg.*

Hoe kan zo'n klein virus zoveel schade aanrichten?

René: Dat komt door ons reizen (vliegen), dichtbevolkt stedelijk wonen en de uitmuntende gezondheidszorg. In de Middeleeuwen zou dit virus onopgemerkt voorbij zijn gegaan.

Herbert: Hoe kleiner hoe vileiner.

Wie is je favoriete minister?

René: Eric Wiebes.

Herbert: Eric Wiebes, *by a long stretch.*

In welk land zou je willen wonen als je helemaal vrij en ongebonden zou zijn?

René: Denemarken.

Herbert: Bhutan, ze focussen zich daar zoals het verlichte Boeddhisten betaamt op Gross Domestic Happiness en minder op Gross Domestic Product. De lucht is daar bijgevolg veel schoner. Nadeel is wel dat ze veganist zijn.

Welk boek heb je nog steeds niet gelezen?

René: *De God Denkbaar, Denkbaar de God* van W.F. Hermans. Ik ben er vier keer aan begonnen, maar er is geen doorkomen aan.

Herbert: Te veel om op te noemen, maar in ieder geval het boek des levens.

Wie gaat de Amerikaanse presidentsverkiezing in november 2020 winnen?

René: Als Joe Biden dit niet wint, dan eet ik mijn mondkapje op. Dan is de VS reddeloos verloren en is er geen hoop meer voor de mensheid.

Herbert: De psychopaat Donald Trump, met hulp van het Hooggerechtshof, ben ik bang.

Wat wordt onze toekomstige energiebron?

René: Kernfusie in de zon. Dat is fundamenteel de enige langetermijn-energiebron in ons deel van het heelal (met uitzondering van wat restjes aardwarmte en radioactieve atomen). Ik heb weinig fiducia in kernfusiecentrales op aarde.

Herbert: *Le soleil*, voor nog zo'n 2 miljard jaar.

Wat mis je van de club tijdens de coronapandemie?

René: Het bespreken van de toestand in de wereld met erudiete clubgenoten onder het genot van een biertje.

Herbert: Het zuigen van de Bal.

In welke complottheorie geloof je?

René: De techreuzen (Google, Microsoft, Facebook, Apple en Amazon) zijn erop uit elk aspect van ons leven te beheersen om er zoveel mogelijk aan te verdienen. Op dit moment proberen ze met slimme deurbellen en home-controllers onze huishoudens binnen te dringen.

Herbert: *If you are paranoid it doesn't mean you're not being chased.*

Wie zou er graag vergif in je thee willen doen?

René: Sander van de Wiel.

Herbert: Mijn ex Hel-1, maar neem haar niets kwalijk want ik noem haar Heléen.

Wat zou je willen veranderen aan de schaakwereld?

René: Er zou een behoorlijk denksportcentrum moeten zijn in Amsterdam. Een goede locatie voor clubavonden en grote toernooien.

Herbert: Rode in plaats van zwarte en gele in plaats van witte schaakstukken, dan zijn we weer een tijdje *woke*.

Ga je je laten vaccineren tegen Covid-19 zodra dat kan?

René: Pas zodra ik ervan overtuigd ben dat het veilig is. Ze maken rare vaccins tegenwoordig. Ik vertrouw de genetisch gemanipuleerde levende virussen niet, die onze lichaamscellen ertoe aanzetten om Sars-cov-2-eiwit te produceren.

Herbert: Mmm, het muteert aan de lopende band. Bovendien, loop ik dan geen kans op een 5G microbiochip? Daarnaast ben ik een echte man, ik kan het virus echt wel aan.

Wat moet het volgende kabinet anders doen?

René: Een Deltaplan ontwikkelen voor de bouw van honderdduizenden extra woningen, om binnen afzienbare tijd een einde te maken aan de woningnood.

Herbert: De zorgkosten (zachte g-uitspraak à la SP) mag geen voorkeursbehandeling met automatische budgetverhoging meer krijgen. Dit koekoeksjong gooit onderwijs, sociale zaken, infrastructuur en defensie het nest uit.

Waar zou weleens wat meer aandacht voor mogen zijn?

René: Voor een betere spreiding van de voordelen van de globalisering over de gehele bevolking.

Herbert: Voor de Patten natuurlijk!

Schaken tussen de lockdowns door

– door Floris Golbach en Sven Pronk –

(In het verslag zitten vijf quizvragen verwerkt, wie de meeste antwoorden goed heeft krijgt per goed antwoord één consumptie aan de bar!)

Eens in de zoveel tijd is het raak: biertjes drinken en een burger wegvreten in café Frits op het Mercatorplein. Normaal gesproken gebeurde dat na een KNSB-potje. Nadat de cafés in juni weer open mochten, besloten we daar dan ook maar weer eens wat te drinken. Enkele prominente gasten werden wel eens uitgenodigd, zoals Ralph, Marjolein en Tobi. Maar eigenlijk eindigde elke avond weer in dezelfde discussie: is er niet ergens in Europa nog een land waar men wel gewoon doorschaakt?

Na enige discussie kreeg Floris de taak op zich geworpen om een geschikt toernooi te vinden. Je moet daarvoor wel creatief zijn en veel geduld hebben, want op de FIDE-kalender stonden ook nog alle toernooien die allang gecancelled waren. Na enig zoekwerk werd er een toernooi in Slowakije gevonden. Dat leek een briljant idee, zeker gezien het feit dat daar als nevenevenement ook het Open Slowaaks Blitzkampioenschap voor duo's werd georganiseerd. Dit leek ons een schitterende toevoeging aan onze palmares. Helaas kwamen we er al snel achter dat er elk jaar maar een man of 50 meedeed, dat ging hem dus niet worden. Enkele weken later begon Floris ineens: "Jij krijgt toch elk jaar mailtjes vanuit Praag of je mee wil doen bij al die toernooien daar. Gaat dat niet door?". En ja hoor! Het Prague Summer Chess Tournament werd gewoon gespeeld! De locatie had meteen wat voordelen: Praag is een mooie stad en je kunt er goedkoop eten en drinken. Een appartement boeken via Airbnb kost ook niks.

Het appartement waar we uiteindelijk ons oog op lieten vallen was van alle gemakken voorzien. Twee slaapkamers, zodat Floris dit jaar niet al te veel last zou hebben van Svens gesnurk, ruime badkamer, een dakterras, en bovenal een prima locatie. Het lag in een zijstraatje van de bekende Wenceslasboulevard, vlakbij het museum aldaar en de bijbehorende metrohalte, die creatief Muzeum was genoemd. Ietsje verder de andere kant van de boulevard op lag nog een ander metrostation, Mustek, vanwaar een directe metro richting de speelzaal ging. Dat was voor ons een belangrijk aspect, aangezien de speelzaal wat buiten het centrum lag. Verder bevonden bijna alle bezienswaardigheden van de stad zich op loopafstand van ons appartement. Wat de Airbnb-advertentie echter even tactisch niet had gemeld, was dat ons appartement zich op de vijfde etage van een complex bevond, zonder lift. Gelukkig leverde dat voor deze twee jonge, fitte jongens niet heel veel meer problemen op dan een hoop gezeur en geklaag.

Al met al waren we op voorhand dus enorm tevreden met onze keuze voor de verblijfplaats. Toen Floris een tijdje nadat we dit appartement hadden geboekt wat voorbereidend werk deed over de bezienswaardigheden in de buurt, stuitte hij echter op de website van de ANWB op het kopje 'Dit moet je niet doen in Praag.' Een van de punten daar: "Stappen op het Wenceslasplein, het domein van stomdronken Engelse 'dirty weekenders' en trieste stripclubs." Ah, dus in feite hadden we een appartement geboekt midden op het equivalent van de Wallen in Praag. Dit brengt ons bij onze eerste quizvraag:

Vraag 1: Hoeveel stripclubs zaten er in de straat waar ook ons appartement zat?

Goed, die stripclubs dus. Die waren half augustus nog doodleuk open, alsof er niks aan de hand was. Het leek ons niet echt een plek waar de anderhalve meter (sterker nog, in Tsjechië adviseerde men zelfs twee meter) echt in acht kon worden genomen zonder afbreuk te doen aan de beleving van de klanten. Sowieso hadden ze in het dagelijks leven van Praag niet bijster veel op met de coronamaatregelen. Ja, vooruit, je moest een mondkapje op in de metro. Overigens dan weer niet in andere openbaarvervoersmiddelen, maar daarmee hebben we alle actieve maatregelen wel samengevat. De hele dag schaken met bijna 300 man in een congreszaal van een hotel? Geen probleem. Dan toch wel met mondkapjes op? Nee joh, tuurlijk niet. Volgens de Tsjechische Jaap van Dissel werken die toch niet. En van tevoren en na afloop gewoon handjes schudden? Jazeker (Floris weigerde dit overigens het hele toernooi, wat al zijn tegenstanders dan ook weer prima vonden). Na afloop van onze partijen konden we in ieder geval nog even lekker een hapje eten en een drankje drinken. Maximale capaciteit wat betreft het aantal

gasten had daar niemand ooit van gehoord, tenslotte. Wij hadden van tevoren onderling afgesproken om ons deze week ook niet overdreven spastisch druk te maken over het virus. Een beetje opletten, geen al te domme dingen doen, en verder vooral genieten van een weekje vakantie. Dit leek op dat moment ook nog prima te kunnen, aangezien het aantal besmettingen in Tsjechië tijdens ons verblijf vrij laag lag. We hebben even geen exacte cijfers meer paraat, maar menen ons te herinneren dat de Tsjechische cijfers op z'n hoogst gelijk waren aan die van Nederland, maar waarschijnlijk nog wel lager waren. Dit heeft ons overigens de hele week wel enorm verbaasd. Hoe kon zo'n land, waar iedereen nooit was opgehouden met het buitenzetten van de bloemetjes, gelijke tred houden met c.q. het zelfs beter doen dan Nederland, waar we op dat moment net klaar waren met het loslaten van de maatregelen van onze intelligente, maar toch zeer ingrijpende lockdown? Waarschijnlijk was dat vooral een enorme dosis mazzel. Op het moment van schrijven, dat enorm dicht bij de datum van uitgave van dit clubblad ligt (ja ja, sorry Dirk, we hebben het weer eens tot het laatste moment uitgesteld), heeft de realiteit Tsjechië keihard ingehaald. Ze zijn het slechtste jongetje van de klas in Europa wat betreft het aantal besmettingen. Ze lopen zelfs nog voor op ons eigen landje vol coronaontkeners, Lange Fransisten en Virusleugenaars.

Voordat we het echt over daadwerkelijke partijen van ons gaan hebben, willen we nog even zien hoe het staat met de voorspellende gave van de lezer. Zoals u ongetwijfeld weet (en misschien wist u het ook totaal niet; in dat geval, doe er vooral uw voordeel mee in toekomstige ontmoetingen met één van beide ondergetekenden) zijn wij allebei enorme Albin-adepten. Dat is echt met afstand de mooiste opening die ooit is uitgevonden. Geen van ons zal een kans laten liggen om 1. d4 d5; 2. c4 met 2. e5!!!!!! te beantwoorden. Vandaar de volgende quizvraag:

Vraag 2: Hoe vaak is de Albin op het bord gekomen dit toernooi?

OK, door naar het echte werk. Floris werd de eerste ronde omhoog ingedeeld en mocht in de eerste ronde op bord 13 tegen een lokale FM. Eens kijken wat voor ongeluk dat allemaal oplevert:

Wit:	Petr Simek	(2324)
Zwart:	Floris Golbach	(2006)
Analist:	Floris	

1. c4 e5; 2. g3 Pc6; 3. Lg2 Lc5; 4. Pc3 d6; 5. e3 a6; 6. Pge2 La7; 7. d4 exd4; 8. exd4 Lf5

Ik meende me in een vlaag van verstandsverbijstering te kunnen herinneren dat de looper in dit systeem wel eens naar f5 hobbelt. Ik was dan ook redelijk tevreden met deze zet. Tot mijn grote verbazing bleek achteraf dat niemand deze zet ooit eerder had gespeeld. Een denderend nieuwtje dus! De engine slaat wel meteen uit naar +1, maar ach, die dingen moet je ook niet al te serieus nemen. Veel belangrijker is dat er vanaf nu in alle databases staat dat (spoiler alert) zwart hier 100% van zijn partijen wint.

9. a3 Dd7; 10. h3 h5; 11. b4 Pge7; 12. Le3 Pd8?; 13. Pf4 h4?; 14. g4 Lh7; 15. 0-0 c6; 16. Ph5 Kf8; 17. Dd2

Ik kan hier nog allemaal zinnige dingen zeggen over mijn voorgaande zetten, en wat ik misschien waar beter had kunnen doen, maar dat doet er niet meer toe. Waar het nu om gaat is dat ik echt volkomen dramatisch sta. Mijn stelling piept en kraakt aan alle kanten en tot overmaat van ramp heb ik ook nog slechts 10 minuten voor 24 zetten. Wit heeft net Dd1-d2 gespeeld, waarvan ik in eerste instantie dacht dat het een redelijk achteloze zet was die op een dogmatische manier de stelling van wit verbetert door de torens te verbinden en een batterij van dame en looper op te zetten. Ik had echter een paar minuten nodig (van de al zo schamele 10) om me te realiseren dat dit niet alleen een simpele verbetering van wits stukken is, maar dat er ook een concrete dreiging achter deze zet schuilgaat. Wit dreigt nu namelijk Lh6, gevolgd door Lxg7+ en een hoop ellende. gxh6 is nooit een optie vanwege Dxh6+ en ook ellende. Pe6 lijkt voor zwart de boel nog een beetje bij elkaar te houden, maar die kan worden weggejaagd met d5. Toen ik echter nog iets dieper keek, zag ik een verborgen redding.

17. d5!!

Een van de weinige schaakboeken die ik tijdens de afgelopen periode heb gelezen is *The Complete Chess Swindler* van de Australische GM David Smerdon. Dit boek behandelt onder andere een aantal psychologische valkuilen van de schaker en hoe je daar als tegenstander gebruik van kan maken. Een van deze eigenschappen is nonchalance. Ik had zo'n vermoeden dat mijn tegenstander hier wel eens last van zou kunnen hebben. Ga maar na: hij speelt sowieso tegen een op papier veel mindere tegenstander, die tot nu toe ook nog eens alleen maar flutzetten heeft gedaan. Die tegenstander heeft ook nog eens weinig tijd en rolt met de tekstzet zo de rode loper uit voor de combinatie die hij al in gedachten had. Tot mijn grote vreugde was deze analyse van mijn tegenstander correct en wandelde hij met open ogen in mijn tegentruc.

18. Lh6?? Pe6

Een bijkomend voordeel van 17. d5 is dat wit nu zelf niet meer d5 kan spelen en het paard dus ineens stevig staat op e6.

19. Lxg7+ Pxd7; 20. Dh6 Lxd4!

De pointe! Dekt zowel g7 als dat het de diagonaal naar het paard op c3 en de toren op a1 aanvalt. Ik geef toe dat het niet zo zeer een truc is, als wel een zet die bijzonder makkelijk over het hoofd kan worden gezien. Voordat wit 18. Lh6 speelt, staat de zwarte loper op a7 maar een beetje verdwaald en staat d4 nog twee keer gedekt door wits loper en dame. Na de tekstzet is ineens de schwung uit wits aanval en staat hij een vol stuk achter.

21. Pe2 Pg8!

Een bijzonder pittoresk plaatje daar in de hoek. Die stukken op h8/h7/g8/g7 en die koning daar zo naast op f8. Het lijkt optisch nergens op, maar op de een of andere manier werkt het allemaal perfect.

22. Dg5 Lxa1; 23. Txa1 Pxd5; 24. Dxd5 De6; 25. Pd4 Df6; 0-1.

Zoals eerder vermeld vond deze partij dus plaats op een livebord. Een deel van de supportersschare zat deze pot thuis te volgen en zag het dus een tijd lang compleet misgaan. Ik nam aan dat iedereen enorm had genoten van mijn schitterende comeback, maar helaas had de technologie net op het *moment suprême* kuren. Met flinke vertraging kwamen de zetten uiteindelijk wel door. Sommige mensen moest ik er nog van overtuigen dat ik echt gewonnen had, aangezien ze er tijdens de vertraging vanuit waren gegaan dat ik had opgegeven, iets anders waren gaan doen, en het echte einde van de pot nooit meer hadden meegekregen

In ronde 2 speelde Floris een solide halfje tegen een 2200-speler. Sven mocht aantreden tegen een Duitse veteraan.

Wit:	Sven Pronk	(2062)
Zwart:	Gerhard Lorscheid	(2239)
Analist:	<i>Sven</i>	

Na een makkelijk puntje in ronde 1 tegen een Zwitsers meisje met een beschaafde rating van rond de 1600, mocht ik in ronde 2 meteen aan de bak. Deze Duitse schaker had enkele honderden partijen in de database staan, dus ik kon mij gretig voorbereiden.

1. d4 d6; 2. e4 Pf6; 3. Pc3 g6; 4. f4 Lg7; 5. Pf3 0-0; 6. e5

Dit had ik in de ochtend netjes bekeken. Ik speelde deze variant al eerder in een Best of the West-potje tegen Aldo van de Woestijne.

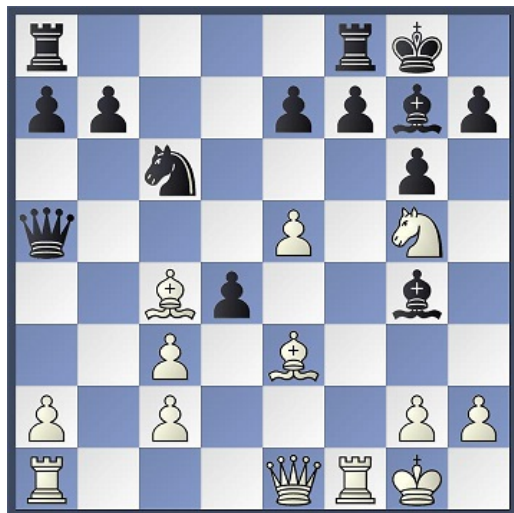
6. dxe5

Ah, daar had ik geen rekening mee gehouden. Ik had mij vooral verdiept in de andere hoofdvariant: 6. Pfd7; 7. h4!

7. fxe5 Pd5; 8. Lc4 Pxc3?

Ik was nog wel op bekend terrein. Dat kwam omdat Floris dit in de KNSB-pot tegen Aartswoud ook tegen zich kreeg. 8. Le6; 9. De2 is de normale variant, die ook wel prettig is voor wit.

9. bxc3 c5; 10. 0-0 Pc6; 11. Le3 Da5; 12. De1 Lg4; 13. Pg5 cxd4

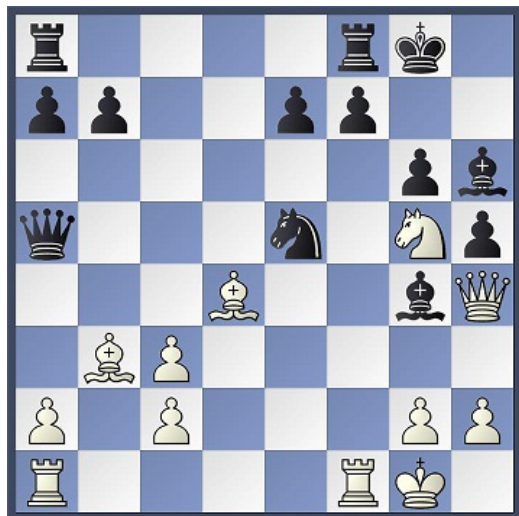
14. Dh4?!

Volgens Jan W. is dit de nieuwe Sven. Twee jaar geleden zou ik natuurlijk gewoon terugslaan en proberen dat eindspel te winnen, maar inmiddels snap ik dat schaken vooral gaat over ervoor zorgen dat je tegenstander niet meer snapt wat er aan de hand is.

14. h5; 15. Lxd4 Pxe5; 16. Lb3!

Dit was het idee. Pion minder, maar genoeg compensatie. De computer vindt het natuurlijk niet genoeg, maar zie hieronder hoe snel een 2200+-speler totaal de mist in gaat.

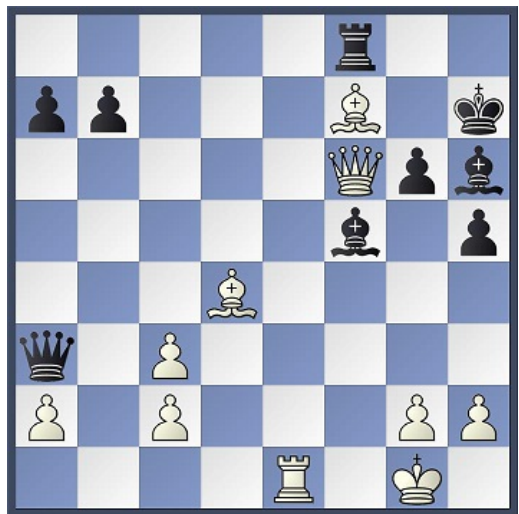
16. Lh6??

17. Pxf7!

De rest van de partij behoeft geen commentaar meer, maar dit soort potjes mogen uittikken is natuurlijk een en al genieten. Alles werkt voor wit!

17. Pxf7; 18. Dxe7 Lf5; 19. Df6! Kh7; 20. Lxf7 Tae8; 21. Tae1 Txe1; 22. Txe1 Da3

23. Lg8+ Txc8; 24. Te7+ Dxe7; 25. Dxe7+ Lg7; 26. Dxb7 a5; 27. Da7 Lxc2; 28. Dxa5 Le4; 29. Dc7; 1-0.

De derde ronde verliep een stuk minder. Floris verloor in een achtbaan van een partij met een hoop evaluatiewisselingen. In gezamenlijke tijdnood greep hij echter als laatste mis, waarna verlies onafwendbaar was. Sven werd vrij soepel door een talentvol Grieks talentje, getraind door de Nederlandse GM Sergei Tiviakov, van het bord geschoven.

In ronde 4 was het tijd voor revanche. Floris mocht het weer eens tegen een FM met 2300+ proberen.

Wit:	Floris Golbach	(2006)
Zwart:	Bennet Biastoch	(2315)
Analist:	Floris	

1. d4 d5; 2. c4 e6; 3. Pc3 c6; 4. e3 Pf6 5. Pf3 Pbd7; 6. Dc2 Ld6; 7. g4!

Altijd goed, veel te snel g4 spelen in de opening. Kan Nieuwenbroek nog wat van leren. Dit systeem bestaat al langer, maar ik stuitte er pas op tijdens de afgelopen coronaperiode. Dit is dan ook de eerste serieuze partij ooit waarin ik dit op het bord heb gekregen.

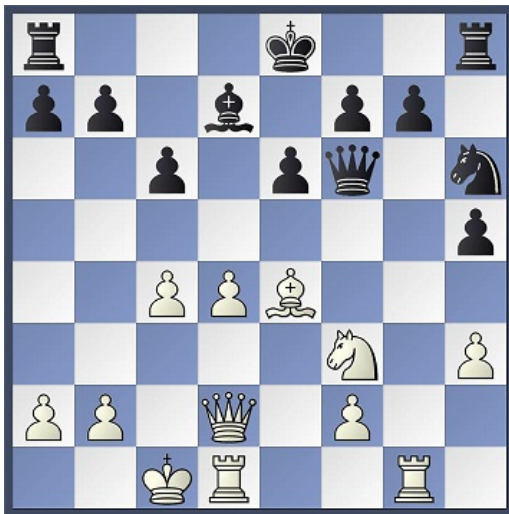
7. Pxd4; 8. Tg1 h5; 9. h3 Ph6; 10. e4

Ik zat hier een tijdje te twijfelen tussen meteen e4 of eerst nog even Ld3 tussendoor. Er stond me iets bij dat ik 10. Ld3 die ochtend tijdens mijn voorbereiding voorbij had zien komen, maar ik kon niet bedenken waarom dat nou zo'n goed idee is na 10. dxc4; 11. Lxc4. Het leek me daarom handiger het op deze manier te doen. Die loper komt uiteindelijk altijd wel op d3 terecht.

10. dxe4; 11. Pxe4 Lb4+; 12. Ld2 Lxd2+; 13. Dxd2 Pf6; 14. Ld3

Kijk, daar is-ie dan toch.

14. Pxe4; 15. Lxe4 Df6; 16. 0-0-0 Ld7

17. Kb1

Een beetje een luie zet, automatisch gespeeld na 0-0-0. Meteen 17. Pe5 is waarschijnlijk correct. De tekstzet geeft zwart net genoeg tijd voor de manoeuvre Pf5-d6. Gelukkig is het antwoord van zwart even lui als mijn Kb1.

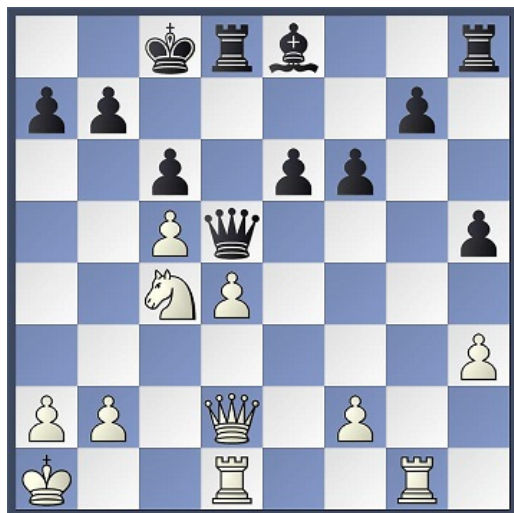
17. 0-0-0; 18. Pe5 Pf5; 19. c5

De computer is niet zo onder de indruk van deze zet. Blijkbaar is 19. Da5 beter. Het toestaan van 19. Pd6, waarmee dat stuk ineens meedoet in de verdediging van de zwarte koning, leek me conceptueel echter niet zo'n denderend idee.

19. Le8; 20. Lxf5

Goed paard tegen slechte loper, *anyone*? Deze stelling kan zo allerlei zuiver positionele boekjes in.

20. Dxf5+; 21. Ka1 f6; 22. Pc4 Dd5

23. Db4

Ik had hier, en de komende paar zetten trouwens ook nog, eerst even Pd6+ kunnen spelen. Het beste antwoord daarop leek me Txd6, en alhoewel dat een kwaliteit wint beviel de resulterende stelling me totaal niet. De witte pion die op d6 belandt is ten dode opgeschreven, waarna ook de pion op d4 er maar enorm zwak uit ziet. Zwart aan de andere kant heeft geen duidelijke zwaktes in zijn pionstructuur.

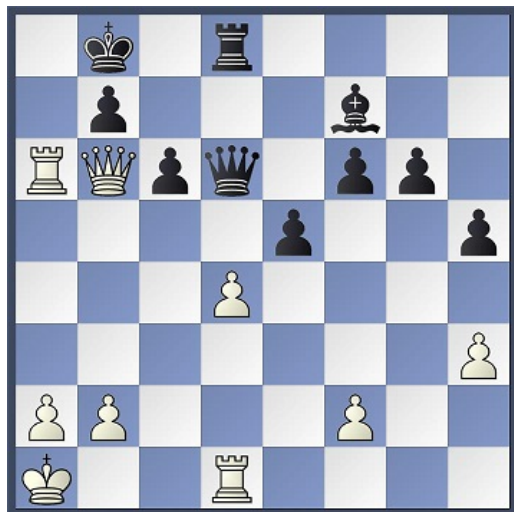
23. g6; 24. Tg3 e5; 25. Ta3 Kb8; 26. Da5 a6; 27. Db4?

Wat een enorm matige zet. Echt zo'n moment dat je, op het moment dat je het stuk loslaat, al afvraagt waarom je dat in godsnaam hebt gedaan. Mijn vorige zetten waren er allemaal op gericht een gat op b6 te creëren. Waarom gaat die dame daar dan niet naartoe, wat ook mijn oorspronkelijke plan was?! Hup, voorwaarts richting die koning! N.B.: Het paard op c4 is dan indirect gedekt omdat de toren op d8 wordt aangevallen.

27. Lf7; 28. Pd6

Een beetje een zwakgebod. Alles wat ik hiervoor over het (verplichte) kwaliteitsoffer heb gezegd klopt nog steeds, maar die dame moet toch echt naar b6 en daarvoor moet inmiddels dat paard ophoepelen.

28. Txd6; 29. cxd6 Td8; 30. Txa6 Dxd6; 31. Db6

31. exd4??

De beslissende fout. Toegegeven, we zaten allebei inmiddels niet meer zo ruim in onze tijd en zwart moest wel de enige zet vinden. Hij had de meubelen nog net bij elkaar kunnen houden met 31. Td7, wat de pion op b7 dekt. Nu worden wits matdreigingen te veel.

32. Ta7 De7

Ik was hier na 32. Td7 het ogenschijnlijk enorm *sexy* 33. Txd4?? van plan, met als mogelijk vervolg 33. ... Dxd4? (33. ... De7?; 34. Txb7+! Txb7; 35. Td8! Dxd8; 36. Dxd8+) 34. Txb7+ Txb7; 35. Dxd4. Wat ik echter even had gemist is dat 33. Dc7! ook een legale zet is, waarna de stelling volgens de computer misschien wel weer te houden valt. Sven, die inmiddels al een tijdje stond te kijken, wist me hier direct na de partij even fijntjes op te wijzen. Hij wou ook nog even melden dat het na 32. Td7; 33. Da5! toch echt wel uit was.

33. Txb7+ Dxb7; 34. Dxd8+ Ka7; 35. Dxd4+ Kb8; 36. Dd8+ Dc8; 37. Db6+; 1-0.

Ook Sven had een leuk potje in ronde 4 waar beide spelers kansen hadden op een vol punt.

Wit:	Ales Jedlicka	(2207)
Zwart:	Sven Pronk	(2062)
Analist:	Sven	

1. d4 d5; 2. c4 e5!!!

Ah, daar is-ie dan eindelijk, de geliefde Albin. Dit was trouwens ook nog conform de voorbereiding. Die voorbereiding verliep trouwens nogal chaotisch, want we waren te laat weggegaan bij ons appartement omdat het keihard aan het regenen was. Dan maar een Uber nemen naar de locatie, dachten we. Dat werkte ook niet, want overall stond het verkeer vast. In die taxi was ik mij nog druk aan het voorbereiden. Waarom? Mijn tegenstander speelde een variant van de Albin waar ik geen goed tegenspel had.

3. dxe5 d4; 4. Pf3 Pc6; 5. Pbd2

Ansgar zou denken bij de vorige tekst dat ik het heb over Pd2, maar nee, in eerdere partijen speelde die wat anders. Hier had ik wel vertrouwen in.

5. Pge7; 6. Pb3 Pf5; 7. Lg5?!

Ah, deze kende ik niet. Bleek achteraf ook helemaal geen theorie te zijn, maar verzin maar eens achter het bord wat je hier tegen moet doen.

7. Dd7?!

In sommige varianten wel goed, hier is 7. Lb4! de betere optie.

8. g4?!

Ja joh, nog meer chaos.

8. h6!

Ook ik kan chaos scheppen, Dit is nou de reden waarom ik de Albin tegenwoordig speel.

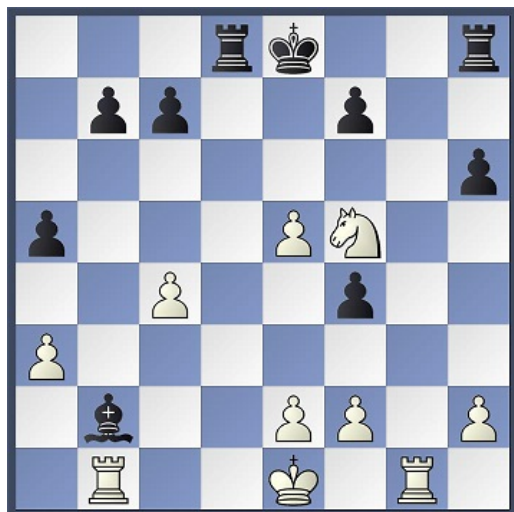
9. Lf4 g5?

Dit is het niet, maar het werd allemaal te ingewikkeld.

10. gxf5 gxf4; 11. a3 Dxf5

Hier staat wit beter, maar de stelling is alsnog ingewikkeld en wit kan vervolgens niet de goede zetten vinden.

12. Pbx d4 Pxd4; 13. Dxd4 Le6; 14. Dd3 Td8; 15. Dxf5 Lxf5; 16. Tg1 a5; 17. Tc1 Lc5; 18. Ph4 Lh7; 19. Lh3 Ld4; 20. Lf5 Lxf5; 21. Pxf5 Lxb2; 22. Tb1

Wit:	Floris Golbach	(2006)
Zwart:	Eduardo Serrano	(2299)
Analist:	Floris	

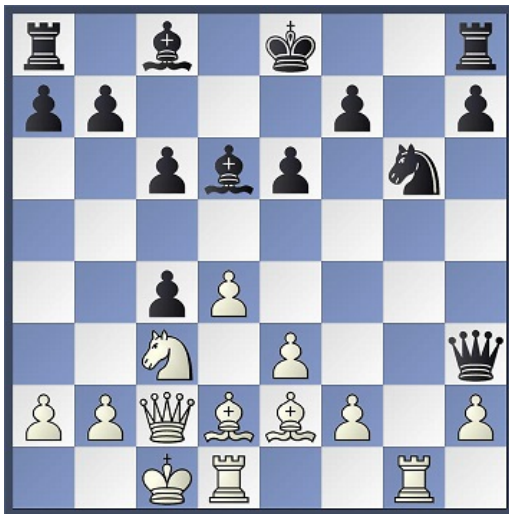
1. d4 d5; 2. c4 c6; 3. Pc3 Pf6; 4. e3 e6; 5. Pf3 Pbd7; 6. Dc2 Ld6; 7. g4!

Daar zijn we weer: 7. g4, succes gegarandeerd! Het toeval wilde dat op het bord naast ons mijn tegenstander uit ronde 3, Bennet Biastoch, zat. Die was na afloop van onze partij snel weggebeend uit de speelzaal, alleszins begrijpelijk als je net volkomen kansloos hebt verloren van iemand met 300 ratingpunten minder. Nu, twee dagen later, kon hij hier de humor wel weer van inzien. Hij zag mij deze zet uitvoeren, waarop hij een kleine glimlach niet kon onderdrukken. Toen ik even later een rondje door de speelzaal aan het waggelen was, kwam hij nog even naar me toe om me te feliciteren met mijn overwinning op hem, en met de mededeling dat mijn tegenstander nu wel eens een zware middag tegemoet kon gaan. Dat had hij goed gezien!

7. Pxd4; 8. Tg1 Df6; 9. Txd4 Dxf3; 10. Txd7 Pf8

Ik had gezien dat mijn tegenstander nog een pot in de database had staan met 10. Pf8. Die kwam wel uit 2005, om en nabij, dus ik had er niet overdreven veel rekening mee gehouden dat hij dat nog steeds zou spelen. Volgens mij is het inmiddels best wel achterhaald en heeft 10. Pf6 de voorkeur. Ik werd hier dus blij door verrast.

11. Tg1 Pg6; 12. Le2 Dh3; 13. Ld2 dxc4?; 14. 0-0-0

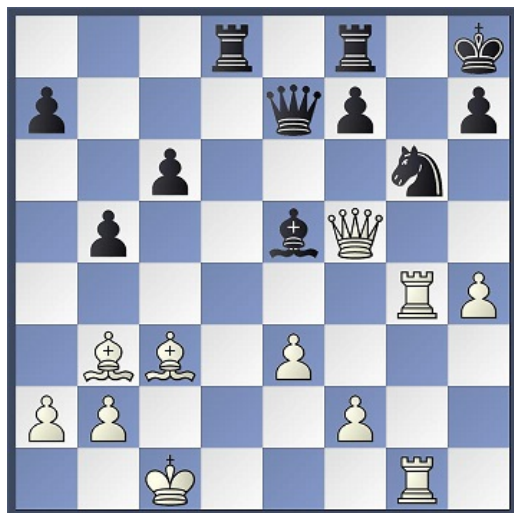
14. e5??

Een absoluut dramatische zet. Zwarts vorige zet, 13. dxc4, was al niet echt om over naar huis te schrijven, maar na 14. e5?? staat wit technisch al zo'n beetje gewonnen. Zwart neemt twee zetten de tijd om het hele centrum open te breken, terwijl wit de enige partij is die is doorgedaan met ontwikkelen. Twee zetten geleden had ik al een lichte ontwikkelingsvoorsprong, maar nu helemaal.

15. Pe4 Le7; 16. dxe5 Lf5; 17. Lc3 0-0; 18. Tg3 Dh4; 19. Pf6+

Mijn tegenstander zat hier even over na te denken. Ondertussen kwam ik, enorm genietend van hoe enorm lekker mijn stelling hier al was, tot de conclusie dat 19. Dxf6 misschien objectief nog wel minder slecht is dan het logische 19. Lxf6. De computer is het daarmee eens. Na geforceerd 19. Dxf6; 20. exf6 Lxc2; 21. fxe7 Lxd1; 22. exf8D+ Txf8; 23. Kd1 staat wit een vol stuk voor. En dat is dan de beste optie voor zwart. Een trieste conclusie.

19. Lxf6; 20. Dxf5 Lg7; 21. Tg4 De7; 22. Lxc4 Tad8; 23. Tdg1 Kh8; 24. h4 b5; 25. Lb3 Lxe5

Deze stelling vond ik toch nog een beetje moeilijk. Ik realiseerde me ineens dat mijn plan (26. h5 en het paard kan nergens meer naartoe) spaak loopt op 26. Lxc3; 27. bxc3 De5!, waarmee er een hoop schwing uit mijn stelling verdwijnt. Na enig nadenken kwam ik gelukkig op het correcte idee om die loper op e5 dan maar nog een keer te pennen. Eén is geen, tenslotte.

26. Te4! f6; 27. h5 Ph4; 28. Dg4!!

Ja, ik had gezien dat Txxh4 een legale zet is en een gratis stuk meepakt. Dat ontpent echter ook de loper en laat weer een hint op tegenspel toe met ideeën als Lxc3, gevolgd door Da3 en eventueel Td2. Dat vond ik allemaal maar vervelend en ik had niet zo veel zin om daarover na te moeten denken. Buiten dat is het natuurlijk ook een enorme flex om zo'n vol stuk gewoon te laten staan, omdat dat hele ding je eigenlijk niet genoeg interesseert. De computer vindt Dg4 overigens ook de beste zet.

28. Dd7; 29. Txe5! b4; 30. Dxd7 Txd7; 31. Lxb4 Tb8; 32. Te4 Pf3; 33. Tg3 Pe5; 34. Lc3; 1-0.

Na afloop van deze pot liep ik extatisch de speelzaal uit richting het zitgedeelte, waar ook de bar zich bevond. Daar liep ik de Nederlandse IM David Miedema tegen het lijf. Hij zat een beetje sipjes voor zich uit te staren omdat hij net had verloren. Goedgemutst als ik was besloot ik hem op te beuren door te vertellen over mijn triomftochten tijdens dit toernooi, waarin ik inmiddels al drie FM's had weten te verschalken en waar theoretisch gezien een IM-norm nog mogelijk was. Vol enthousiasme begon ik aan een uitweiding over de opening die ik al twee keer succesvol had ingezet. Ik had geen idee of, en, zo ja, in hoeverre, hij bekend was met de fijne kneepjes van mijn 7. g4! tegen de Semi-Slav, maar op het moment dat ik de zet 'g4' uitsprak kwam er van zijn kant ogenblikkelijk een reactie. Hij had daar zo zijn mening over. Dit is de volgende quizvraag:

Vraag 3: Wat zei IM David Miedema nadat Floris hem vertelde dat die twee keer dit toernooi met dezelfde variant een 2300-speler van het bord veegde?

Sowieso was hij het al niet helemaal eens met mijn openingskeuze van deze laatste pot:

"Hoe kan je überhaupt voor de tweede keer in één toernooi dezelfde opening spelen? Je tegenstander heeft dat toch bekeken dan?"

"Maar ik zit de hele tijd rond bord 40. Dat zijn helemaal geen liveborden meer, joh."

"Oh ja."

Ergens tijdens dit gesprek kwam Sven binnenlopen. Ook hij had zijn puntje binnen. Het mag wel een klein wonder heten dat hij langer bezig was dan Floris, aangezien hij op zet 7 al totaal gewonnen stond. Dit is op zich een claim die hij wel vaker bezigt, maar deze keer was het ook echt waar. Hoe dat tot stand kwam mag u zelf even uitvogelen:

Vraag 4: Sven speelde in ronde 6 met zwart tegen Lenka Krauskopfova en gebruikte daar een idee dat ook Ansgar Mohnkern speelt. De opening begon met 1. c4 e5; 2. Pc3 Pc6. Op zet 7 speelde Sven 7. h5!! Wat zijn de tussenliggende zetten?

De volgende dag stond alweer ronde 7 op het programma. Voor Floris (in het nabije vervolg even 'ik') draaide dit uit op een klein drama. Ik had me de hele dag prima gevoeld, maar vanaf het moment dat ik plaats nam achter het bord voelde ik me meteen niet zo lekker. Ik had dat klassieke gevoel dat je het tegelijkertijd warm en koud hebt, kreeg een beetje hoofdpijn en ook in mijn maag zat het niet helemaal lekker. Normaal gesproken zou je dan je best doen om daar dan maar doorheen te ploeteren en er alsnog het beste van te maken, maar nu was ik voornamelijk bezig met de vraag of het nog wel verantwoord was dat ik in de speelzaal aanwezig was, en dat als ik me morgen nog zo zou voelen dat dat dan wel eens een voortijdig einde van mijn toernooi kon betekenen. En of ze in Praag wel coronateststraten hadden. En wat dat dan eventueel zou betekenen voor de terugreis, die al over vier dagen was. Afijn, u hoort het, ik was niet echt meer met mijn partij bezig. Een slecht recept tegen een 2200-tegenstander. Het duurde dan ook niet lang voor ik een stuk wegblunderde en kon opgeven, iets wat ik eigenlijk helemaal niet erg vond.

Terug in het appartement bleek Sven (die een relatief korte remise speelde na gewonnen te hebben gestaan) over verborgen kwaliteiten als wonderdokter te beschikken. De teamarts van de SVAW-equipe schreef een oud recept voor dit soort kwaaltjes voor, bestaande uit een diepvriespizza en een paar colaatjes. Ondertussen zochten we op onze laptops uit of het inderdaad mogelijk was om je ergens te laten testen. Na enig speurwerk vonden we een artikel over een testlocatie die bij ons om de hoek zou zitten en, *we shit you not*, letterlijk de volgende dag haar deuren zou openen voor het publiek. Sven had hierover nog even contact met de verhuurder van ons appartement, die ook dienst deed als lokale gids. Zij had nog nooit van dit verhaal gehoord, maar ging dat even voor ons uitzoeken. Gelukkig bleek dat achteraf allemaal niet nodig, want de volgende ochtend voelde Floris zich weer helemaal prima. Dit gaf hem de kans om nog even een lekker potje tegen een Duits jochie van een jaar of 13 te spelen:

Wit:	Floris Golbach	(2006)
Zwart:	Diyor Bakiev	(2098)
Analist:	Floris	

De lezer die van een van beide kanten van het bord bekend is met deze structuur herkent hier allicht nog een Ben-Oni in. Zwart heeft net zijn toren teruggespeeld van e5 naar e8. Dat dreigt een *cheapo* met Pe5. Had ik gezien. De computer had liever gehad dat zwart iets als 19. h6 had gespeeld, gevolgd door Pf6 en g5. Maar ik begrijp dat de lokroep van een goedkoop vorkje voor zo'n kind zwaarder weegt: 'Misschien ziet-ie het niet!'

20. Dh4 Pe5; 21. Th3 h5; 22. Tf1 Lc8; 23. Tg3 f6?

Toegegeven, het is lastig om hier nog een normale zet voor zwart te verzinnen. Elk plan tot actie op de damevleugel is veel te traag en wit bouwt verder aan zijn koningsaanval met Ld1xh5 en een welgemikt offer op g6. De tekstzet maakt mijn taak echter nog wat makkelijker.

24. fxg6 fxg5; 25. Dxb5 Lh8?

A sad necessity.

26. g7!

Zwart kan hier met een gerust hart opgeven. Gelukkig had dit kind nog even last van die klassieke eigenschap waar kinderen wel vaker last van hebben, namelijk dat ze nog een aantal zetten te lang blijven doorschaken. Eigenlijk is dat als overwinnaar af en toe ook best lekker. Kan je nog even fijn doorcombineren en genieten van je eigen genialiteit.

26. Lxg7; 27. Dxe8+ Kh7; 28. Txg5 Lb7; 29. Th5+ Lh6; 30. De6 Dg7; 31. Tf6 Pg4; 32. e5+ Kh8; 33. Thxh6+ Pxb6; 34. Txb6+; 1-0.

In diezelfde ronde won Sven van een 70-jarige IM. Het werd een wat chaotische Caro-Kann waar de witspeler duidelijk niet het goede plan kon vinden, en daar wist Sven gretig gebruik van te maken.

Uiteindelijk eindigde Sven het toernooi nog met een knappe overwinning op een jeugdtalent van 2230. Voor de liefhebbers is die partij ergens terug te vinden op het internet. De korte samenvatting: Sven speelde damegambiet, ruilde alle lichte stukken behalve een paard en de extreem slechte witveldige loper van zwart. Wit won. Floris verloor kansloos van een Belgische FM. Naar zijn weten is dit een van de weinige Belgen die een beetje niveau heeft. Verder zou hij er eigenlijk geeneen kunnen noemen. Kent u misschien nog een ander? Iemand die (in ieder geval het grootste deel van de tijd) in België woont en die een beetje normaal kan schaken. Nee? Lastig, lastig Er moet er toch op z'n minst nog eentje ergens rondlopen? Nou ja, we laten het maar rusten.

Zo eindigden wij dit toernooi met een score van 4½ punt voor Floris en maar liefst 6 voor Sven. Gezamenlijk wonnen we van één IM en wel vier FM's. Voor ons beiden leverde dit een flinke smak aan ratingpunten op. Nu rest ons niks anders dan onze grote fanschare te bedanken. En, ow ja, omdat de vorige quizvragen zo moeilijk waren hebben we nog één inkoppertje over:

Vraag 5: Hoeveel FIDE-ratingpunten zijn er tijdens deze vakantie door ons gewonnen?

Antwoorden voor de quiz kunnen hier worden ingestuurd:

<https://forms.gle/kLf2aUic1p33Vtxa7>

Voor de winnaar zijn er consumpties aan de bar beschikbaar (wanneer dat weer kan), evenredig aan het aantal punten dat hij of zij heeft behaald! Let op: meerdere keren invullen zorgt voor uitsluiting, dus niet proberen!

Scoretabellen

Sven:

Rd.	Bo.	SNo		Name	Rtg	FED	Res.	K	rtg+/-
1	89	184		<u>Avilova Yulia</u>	1591	SUI	s 1	20	1,60
2	24	37	FM	<u>Lorscheid Gerhard</u>	2239	GER	w 1	20	14,60
3	15	32		<u>Kasioumis Vasilios</u>	2257	GRE	w 0	20	-5,00
4	29	48	FM	<u>Jedlicka Ales</u>	2207	CZE	s ½	20	3,80
5	25	38		<u>Skalsky Alexandr</u>	2236	CZE	w 0	20	-5,40
6	50	130		<u>Krauskopfova Lenka</u>	1930	CZE	s 1	20	6,40
7	35	66	FM	<u>Kozak Milos</u>	2135	CZE	w ½	20	2,00
8	37	60	IM	<u>Babula Milan</u>	2160	CZE	s 1	20	12,60
9	22	36		<u>Kusa Jakub</u>	2239	CZE	w 1	20	14,60

Floris:

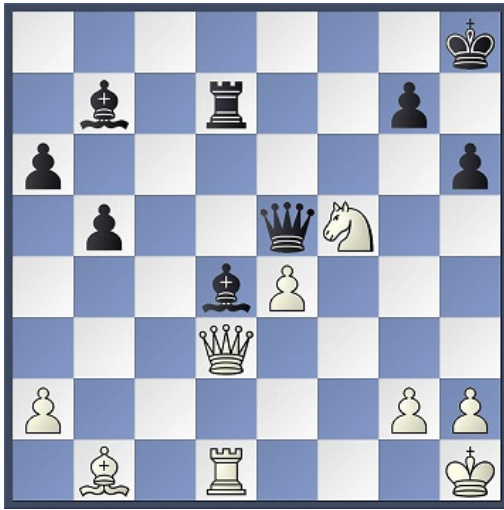
Rd.	Bo.	SNo		Name	Rtg	FED	Res.	K	rtg+/-
1	13	13	FM	<u>Simek Petr</u>	2324	CZE	s 1	20	17,40
2	28	47		<u>Mukashev Assan</u>	2207	CZE	w ½	20	5,20
3	28	43		<u>Frank Adam</u>	2219	CZE	s 0	20	-4,60
4	38	17	FM	<u>Biasloch Bennet</u>	2315	GER	w 1	20	17,20
5	33	59	WIM	<u>Kanakova Natalie</u>	2162	CZE	s 0	20	-5,80
6	41	21	FM	<u>Serrano Salvador Eduardo</u>	2299	CZE	w 1	20	17,00
7	31	41		<u>Toman Ondrej</u>	2233	CZE	s 0	20	-4,20
8	45	76		<u>Bakiev Diyor</u>	2098	GER	w 1	20	12,60
9	31	23	FM	<u>Frøeyman Helmut</u>	2281	BEL	s 0	20	-3,40

De ultieme blunder

– door Dirk Goes –

Opgeven in gewonnen stelling, kent u die uitdrukking? Ik moest daaraan denken toen ik onlangs, bladerend door een schaaktijdschrift, de partij Von Popiel–Marco (Monte Carlo 1902) weer eens tegenkwam. Het was alweer een tijdje geleden dat ik die beroemde stelling voor het laatst zag, en ik deed weinig moeite om de glimlach die zich om mijn lippen plooid te onderdrukken. Immers, geen mooier vermaak dan leedvermaak.

Wit: Ignatz von Popiel
Zwart: Georg Marco

In bovenstaande stelling heeft Von Popiel zojuist 36. Tf1-d1 gespeeld. Marco dacht dat hij hier een stuk ging verliezen en gaf op, maar met 36. Lg1, dat zowel mat als damewinst dreigt, zou hij goede winstkansen hebben verkregen, bijvoorbeeld na 37. Kxg1 Txd3; 38. Lxd3 Lxe4; 39. Lxe4 Dxe4.

Ach ja, die arme Marco, wat zal hij slecht geslapen hebben die avond!

Best of the West-toernooi gecancelled

From: Open Best of the West Schaaktoernooi openbestofthewest@gmail.com

Sent: Monday, September 21, 2020 6:55 PM

Subject: In seizoen 2020/2021 geen Best of the West vanwege COVID-19

Beste deelnemer van het 8e Best of the West (2019/2020),

Het zal niet meer als een verrassing komen dat sv Amsterdam West dit seizoen geen Best of the West organiseert. Door de anderhalvemeterregel die van kracht is in verband met de coronapandemie, passen er te weinig deelnemers in onze speelzaal.

We schreven u eerder:

De deelnemers van dit seizoen krijgen volgend seizoen een korting op het inschrijfgeld. Voor leden van sv Amsterdam West is die korting € 10, voor de overige deelnemers € 15. Als het toernooi volgend seizoen niet gespeeld kan worden, dan zal het bestuur van sv Amsterdam West zich beraden over het compenseren van de deelnemers van dit seizoen.

De korting waar u recht op heeft, blijft staan tot de eerstvolgende editie van het toernooi, zodra we het weer kunnen organiseren. Als u dit bedrag liever gerestitueerd krijgt, dan kunt u ons uw bankrekening (IBAN) met tenaamstelling laten weten, dan maakt sv Amsterdam West het aan u over.

Vriendelijke groet,
René Pijlman

Mededelingen van het bestuur

Bericht van 29 september 2020

Geachte leden,

U heeft allen waarschijnlijk kennis genomen van de aangekondigde extra maatregelen die ter bestrijding van de huidige corona-infectiegolf in acht moeten worden genomen. De meest belangrijke, wat ons erg hard treft, is de sluiting van de horecagelegenheden, waar ook onze ruimte onder valt, om 22:00 voor minimaal 3 weken. Overleg met onze verhuurder leek eerst positief uit te pakken met het voorstel om de bar te sluiten om 22:00, maar na verder overleg door Bilderdijkpark en gemeente heeft dit plan geen fiat gekregen. De jeugd kan nog wel gewoon doorgang vinden, maar er zal op maandag en op donderdag voorlopig geen seniorencompetitie meer worden gehouden.

Laten we hopen dat na drie weken de maatregelen voldoende ruimte bieden voor een verruiming van de openingstijden. Op zijn vroegst kunnen we dus pas weer live schaken op donderdag de 22e oktober, maar waarschijnlijk is dat het langer gaat duren. Hou dus de persconferenties en de mail vanuit het bestuur in de gaten. Ook de geplande ALV volgende week gaat niet door, zodra er een nieuwe datum kan worden gevonden zullen wij u dat uiteraard laten weten. Positief zijn de geluiden dat de on-line competities weer worden opgestart.

Ik hoop dat we ditmaal maar een korte onderbreking van onze schaakclub kennen. Ik wens u allen geduld en vooral veel gezondheid toe.

Met vriendelijke groet,

Paul Scheermeijer, voorzitter sv Amsterdam West

Mededelingen van de SGA

Bericht van 16 oktober 2020

Naar aanleiding van de [gedeeltelijke lockdown](#) die het kabinet op 13 oktober 2020 heeft aangekondigd, heeft het SGA-bestuur besloten de start van de SGA-competitie tot nader bericht uit te stellen. Het is niet meer nodig teams aan te melden vóór 24 oktober, zoals we in onze [update van 3 oktober](#) eerder hadden gesteld. De redenen voor dit besluit zijn:

- ✓ We mogen met ingang van 14 oktober 2020 gedurende vier weken geen sportwedstrijden spelen. De SGA-competitie valt onder de sportwedstrijden waarop deze maatregel ziet.
- ✓ Alle horeca is gedurende deze weken gesloten, waardoor sommige clubs niet beschikken over hun speelzaal.
- ✓ Er geldt een reisverbod: "reis zo min mogelijk".
- ✓ Pas over enkele weken wordt duidelijk of de lockdown wordt verlengd en of daarbij bepaalde maatregelen worden versoepeld of juist aangescherpt.

Onder deze omstandigheden lijkt het ons niet zinvol om de aanmelding van teams door te laten gaan, een wedstrijdrooster voor te bereiden, etc. Wanneer duidelijk is dat we weer kunnen gaan schaken, zal de competitieleider opnieuw contact opnemen met de extern wedstrijdleiders over de start van de SGA-competitie. We wensen alle schakers een goede gezondheid toe en veel online schaakplezier. We hopen over enige tijd weer aan het bord te kunnen schaken.

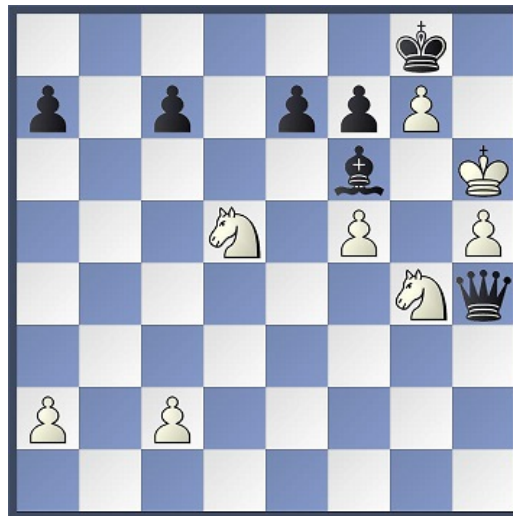
René Pijlman, voorzitter SGA

Dubbelpat

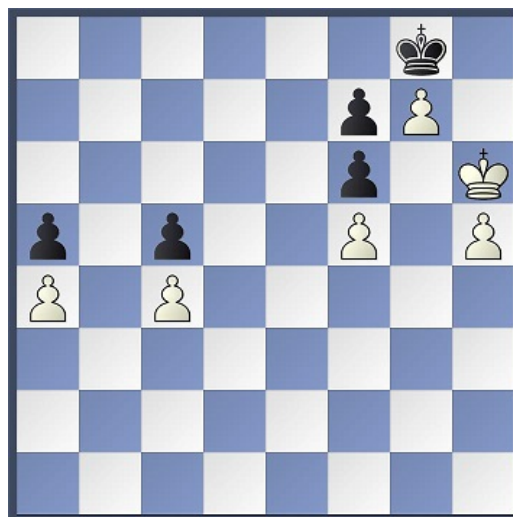
– door Dirk Goes –

Bij pat is de partij remise, dat is algemeen bekend. Heel vaak komt het niet voor, en dubbelpat is helemáál zeldzaam. Nu hoor ik u al brullen: “Dubbelpat? Goes, wat zit je nou weer slap te ouwehoeren! Heb je weer aan de whiskey gezeten? OK, pat, dat kan een keertje gebeuren, maar dubbelpat is natuurlijk godsonmogelijk!”. Rustig maar, ik zal het uitleggen.

Ik neem u mee terug in de tijd naar Tallinn 1891, waar we getuige zijn van de partij Amelung-Von Helmersen. Kijk, het staat zo:

Zwart dreigt mat op g5, maar gelukkig voor wit is hij aan zet en hij verdedigt zich optimaal met **1. P_gx_f6+ D_xf6+** (merk op dat 1. exf6 faalt op 2. Pe7 mat!); **2. P_xf6+ exf6; 3. c4 c5; 4. a4 a5**, waarna de volgende stelling is bereikt:

Ooit weleens zoiets bizars gezien? Het maakt niet uit wie er aan zet is, beide partijen staan pat, waarmee ik het verschijnsel dubbelpat ondubbelzinnig bewezen acht. Maar toegegeven, zeldzaam is het wel

De schaakcarrière van Johannes Henricus Pannekoek

– door Dirk Goes –

Johannes Henricus Pannekoek werd op 5 mei 1905 geboren in Batavia, Nederlands-Indië. In augustus 1920 verhuisde hij met zijn familie naar Nederland. Het gezin vestigde zich te Zeist, waar hij lid werd van de plaatselijke schaakvereniging.

In 1922 begon hij aan een studie Geneeskunde aan de Universiteit van Utrecht. Hij werd lid van de gerenommeerde Schaakclub Utrecht (in die tijd een van de sterkste verenigingen van Nederland) en ontwikkelde zich tot een sterk schaker die graag en veel speelde. Zijn ouders kregen, niet ten onrechte, de indruk dat hij te weinig tijd aan zijn studie besteedde, en te veel aan schaken. Om die reden speelde Pannekoek in het toernooicircuit onder de schuilnamen 'Olifant' en 'Jumbo', opdat zijn ouders niet in de krant zouden kunnen lezen dat hij weer ergens een toernooitje had gespeeld.

De successen regen zich aaneen. In de wintercompetitie van het seizoen 1923/1924 van Schaakclub Utrecht eindigde hij een half punt achter de sterke Olland, in 1909 nog Nederlands kampioen. Olland daagde hem uit tot het spelen van een match over acht partijen. De uitslag, 6½-1½ voor Pannekoek, was weinig minder dan een sensatie.

In 1924 deed hij mee aan het toernooi van het Belgische Westende. Na een avondje doorzakken startte hij met een half punt uit twee partijen, waarna hij zich ineens realiseerde dat hij de eerste prijs ad 100 Belgische francs moest winnen om zijn terugreis te kunnen financieren. Dat lukte, mede door een overwinning op de Zweed Carnow, die hem de schoonheidsprijs opleverde. De bokaal werd te gelde gemaakt en Pannekoek kon, ongetwijfeld opgelucht, naar huis.

In 1925 maakte hij deel uit van het Nederlandse team, dat een interland tegen België met 5-5 gelijk speelde. Pannekoek won aan het vierde bord van Tackels, en in een massakamp tegen Rijnland-Westfalen won hij, alweer aan het vierde bord, beide partijen.

In het weekend van 17 en 18 april 1926 speelde Pannekoek met Tartakower, Colle en Euwe in een vierkamp, georganiseerd door de Amsterdamse schaakvereniging ASC ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan. Met 0 uit 3 eindigde hij op de laatste plaats. Geen schande natuurlijk, tegen zulke sterke schakers, maar het zal hem hebben gesterkt in zijn voornemen om toch maar eens te stoppen met schaken en vol voor zijn studie te gaan.

In de zomer van 1926 was Pannekoek een van de deelnemers aan het kampioenschap van Nederland, dat dat jaar in Utrecht werd gespeeld. Het werd geen onverdeeld succes: met 5½ uit 11 kwam hij niet verder dan de middenmoot. In zijn partij tegen Rudolf Loman gebeurde er iets merkwaardigs. Loman zei "Excuseer me, ik moet nodig naar het toilet", zette de klok stil (!) en liep weg. De klok stilzetten tijdens een partij, *it's not done*, en tegenwoordig zou het onherroepelijk verlies van de partij ten gevolg hebben, maar wedstrijdleader Hartogensis deed niets. Afijn, Loman bleef een half uur weg (!), waarna Te Kolsté, als toeschouwer bij het toernooi aanwezig, zich tot Pannekoek wendde en zei "Zet z'n klok aan, hij zit op het toilet met een zakschaakspelletje te analyseren". Door deze mededeling raakte Pannekoek zo van slag dat hij zijn gewonnen stelling verprutste en zelfs nog verloor.

Zijn laatste wapenfeit was de Bondswedstrijd in Zeist in 1931. Hij won de hoofdklasse A met 6½ uit 7 en stopte daarna definitief met schaken, naar eigen zeggen omdat hij geen tijd meer had voor die beuzelarij. Hij stortte zich op zijn studie en werd uiteindelijk een briljant medicus. Hoe goed Pannekoek zou zijn geworden als hij had gekozen voor het schaken en niet voor de studie is een vraag die onbeantwoord blijft. Hij stierf op 15 januari 1996.

Het heeft iets tragisch om te moeten kiezen uit twee dingen waar je goed in bent. Allebei tegelijk zou natuurlijk het mooiste zijn, maar dan gaat meestal het een ten koste van het ander. Neemt niet weg dat een mens het ten diepste aan zichzelf verplicht is zijn talent te ontwikkelen en niet te verkwanselen, en hoe je het ook wendt of keert, dat was wel de consequentie van zijn keuze voor de geneeskunde. Eindstand: medische wetenschap 1, schaken 0.

Overigens was Pannekoek de oom van de bekende programmamaker en regisseur Jop Pannekoek, die eveneens een verwoed schaker was. Jop speelde graag tegen zijn oom en maakte diverse schaakfilms, zoals 'De liefde voor hout' uit 1979. Zie:

<https://www.youtube.com/watch?v=RK9Gwm2avGA>

Jop Pannekoek overleed op 29 juli 2003 op veel te jonge leeftijd aan slokdarmkanker. De komiek Peter Pannekoek is zijn zoon.

Een Duits corona-avontuur

– door Vincent Panhuysen –

Na een afwezigheid van elf jaar keerde ik vorig seizoen terug in de wereld van het clubschaken. Vol frisse moed schreef ik mezelf in bij Amsterdam-West en nam ik me voor flink wat elo-puntjes te stijgen. Om echter in elo-puntjes te stijgen, moet je die natuurlijk wel eerst hebben, en dat was na elf jaar droog te hebben gestaan niet het geval, dus ging ik op zoek naar een toernooi om een rating-baseline te verwerven. Na een eerste gefaalde poging tijdens Tata Steel 2020 – waar de arbiter mij tot mijn naïeve verbazing mededeelde dat het tijdens een tienkamp niet mogelijk is zeven byes op te nemen – zette ik mijn zinnen op de zomervakantie. Hoewel Covidius XIX het perspectief op het kunnen spelen van een toernooi uiteraard drastisch veranderde, waren er zeker wat opties. Een toernooi in een obscuur dorpje in Zuid-Polen (reistijd: 20 uur), in Praag, of een in de Franse Alpen: na circa 30 mails te hebben verstuurd naar organisatoren in Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk, Tsjechië, Polen en Italië, waren dat de opties. Totdat Gerben van der Hoeven – een studie- en schaakvriend van me – groen licht kreeg van een toernooi in het Oost-Duitse Mansfeld. En de toernooilocatie was niet de minste: een heus Middeleeuws kasteel dat uitkijkt op een prachtig heuvellandschap.

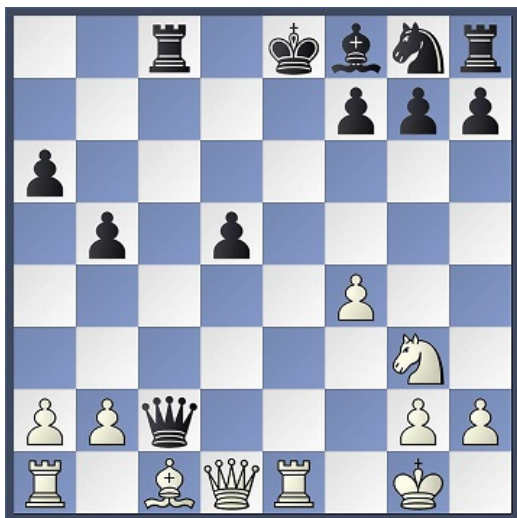
Aldus pakten wij onze spullen en scheurden we richting de Duitse grens. Onderweg pikten we nog een vriend (Jakob van Gaalen) op die ik ken via mijn voormalige studentenvereniging en relatief nieuw is in het schaken. Ook hem leek zo'n toernooi fascinerend. Nog geen twee minuten in Duitsland werden we gestopt door de zogeheten *Drogenpolizei*. Een aantal jonge gasten met een Nederlands kenteken is natuurlijk ontzettend verdacht. Nadat onze auto door vijf agenten binnenstebuiten was gekeerd, moesten ze tot hun teleurstelling vaststellen dat ze aan ons geen bonus zouden verdienen. Na een verder vlekkeloze reis werden we in het Mansfeldse kasteel hartelijk ontvangen door Dirk, een beschaafde en goedlachse Duitser die zijn coronakilo's nog niet helemaal was kwijtgeraakt. We verbleven met z'n drieën in een van de ruim ingerichte kamers van het kasteel. Op een Luxemburger en een schaker uit Noorwegen na waren wij de enige buitenlandse gasten in het kasteel.

De volgende dag was het dan zover: de eerste FIDE-geregistreerde schaakpartij voor zowel Jakob als voor mij. Ik had zwart tegen een oudere vlezige en zwaarlijvige man. Na zijn eerste zet werd het mij pijnlijk duidelijk dat de eenendertig openingsbestanden die ik de maand ervoor in alle ijver in Chessbase had verzameld per direct uit het raam konden: 1. Pc3. Maar de openingszet was niet zijn grootste voordeel. Het allergrootste praktische voordeel waar hij mee naar het schaakbord kwam, was een decadent Bourgondisch fruitbuffet dat hij gedurende de partij met hevige ademstoten en slurpgeluiden ongegeneerd tot zich nam. Ergens in het eindspel vroeg ik hem toch maar even of hij kon stoppen zoveel geluiden te maken. Toen ik dat echter vroeg, was mijn stelling al hopeloos verloren. Toen ik na afloop nog wat met hem probeerde na te praten in mijn gebrekkige Duits, ontbrandde hij uit het niets in een onnavolgbare monoloog over het ultieme goede van de mens, en dat eigenlijk alles beter zou zijn als we dat allemaal zouden inzien. Ook al zou ik als christen zijnde eerder het verdorvene in de mens benadrukken, werd ik er door de stelligheid van zijn preek toch maar toe verleid ja en amen te zeggen.

Het vierdaagse toernooi (Zwitsers systeem) bestond uit zeven ronden met twee uur per partij plus dertig minuten na de veertigste zet (met analoge klokken). Alhoewel de toernooiorganisatoren op de website benadrukten dat de coronaregels nageleefd moesten worden, kwam hier weinig van terecht. Bij de eerste partij verscheen er nog een aantal mensen met mondkapje aan het bord. De rest van het toernooi heb ik het woord corona niet meer gehoord

en heb ik nagenoeg niemand zijn best zien doen de regels te volgen. In het kasteel komt er toch niemand controleren, dachten de organisatoren vermoedelijk. Om die laatste reden waren er meer groepen die naar het prachtige Mansfeldse kasteel uitweken voor hun duistere praktijken. Zo vond er op het kasteelterrein een neo-nazibruiloft plaats, getuige de ontelbare volgetatoeëerde skinheads met T-shirts die het naziverleden als glorieuze tijd bestempelden. Toen ik er met een Duitse schaker over sprak, kon hij zijn emoties moeilijk in bedwang houden.

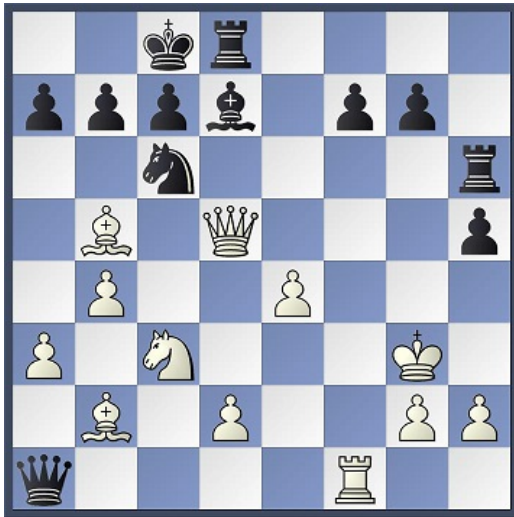
Afijn, terug naar het schaken. Mijn eerste toernooi ging niet geweldig. Met een score van $-3 = 2 + 2$, waarbij ik alleen van kinderen heb gewonnen, kon ik niet heel blij zijn met het resultaat. Wel heb ik van mijn partijen genoten en veel geleerd, en uiteindelijk staat dat natuurlijk voorop. Jakob had het ook moeilijk, met een score van $-6 = 1 + 0$. Gerben daarentegen had een geweldig goed toernooi. Tot de laatste ronde speelde hij mee voor de toernooiwinst, ook al had de top van het toernooi 300 elo-puntjes meer. Hoewel Gerben zijn laatste partij verloor, mag hij wat mij betreft worden gekroond tot absolute schwindelkoning van Mansfeld. Nadat hij in een bloedstollende partij in ronde 3 gelijk wist te spelen tegen de schaker met de meeste ratingpunten (2275), besloot hij de ronde erna alle basisprincipes van het schaken overboord te gooien tegen een ervaren FM. Op zet 17 achtte Gerben het maar eens tijd een stuk op de koningsvleugel te ontwikkelen met $17...Le7$.

Na ook deze partij op wonderlijke wijze te redden met een remise, verwachtten Jakob en ik dat het nu wel eens voorbij zou zijn met Gerbens geluk. In de voorlaatste ronde, nam hij het op tegen Wolfgang Just, een schaker met ongeveer 200 punten meer rating, die tot dusverre een uitstekend toernooi had gespeeld. Als een echte schwindeelaar gooide Gerben zijn dame op zet 4 naar buiten. Met dit herdersmatachtige idee hoopte hij zijn tegenstander bang te maken:

Toen ik middenin mijn partij wegliep om te kijken hoe Gerben het ervan afbracht, trof ik hem aan in de volgende positie:

Wederom leek Gerben reddeloos verloren. Een koning op g3, en na 17. Dxb2 had hij een volle toren achterstand zonder duidelijke compensatie. In bovenstaande stelling was de evaluatie van Deep Fritz -7. Zwart had hier drie zetten die tot -6 of meer leidden. Ik vroeg Jakob naar de stelling te kijken. "Deze gaat hij nooit winnen, zijn geluk is nu echt op", zei Jakob. Ik voegde er spontaan aan toe dat we een taart voor hem zouden moeten kopen als hij dit zou weten te winnen¹. Zoals je al wel aan kunt voelen, kwam Gerben drie uur later uit de toernooizaal lopen met een brede glimlach op zijn gezicht. Geen remise, maar het volle punt. Hieronder de partij:

Wit:	Gerben van der Hoeven
Zwart:	Wolfgang Just

1. c4 e6; 2. Pc3 Lb4; 3. e4 Pe7; 4. Dh5 d5; 5. cxd5 exd5; 6. Pxd5 Pxd5; 7. Lc4 De7; 8. Dxd5 Pc6; 9. Lb5 Ld7; 10. a3 Lc5; 11. Pe2 0-0-0; 12. b4 Lxf2+; 13. Kxf2 Df6+; 14. Kg3 Dxa1; 15. Pc3 h5; 16. Tf1 Th6; 17. Lb2 Tg6+; 18. Kf2 Dxb2; 19. Tb1 Dxa3; 20. Tb3 Tf6+; 21. Ke3 Dc1; 22. Tb1 Dxb1; 23. Pxb1 Pxb4; 24. Lxd7+ Txd7; 25. Dxb5 Pc2+; 26. Ke2 Pd4+; 27. Ke3 Tf1; 28. Pc3 g6; 29. Dc5 b6; 30. Dc4 Te1+; 31. Kf2 Ta1; 32. Pd5 c5; 33. Pf6 Tb7; 34. Dd5 Td1; 35. Ke3 a5; 36. Pe8 Kb8; 37. Dd8+ Ka7; 38. Pc7 Tb8; 39. Dd7 Te1+; 40. Kf2 Te2+; 41. Kf1 Tb7; 42. Dc8 Txc7; 43. Dxc7+ Ka6; 44. Dxf7 Kb5; 45. Da2 c4; 46. e5 Txe5; 47. Db1+ Pb3; 48. d3

Rest van de zetten in verband met tijdnood niet meer genoteerd, uiteindelijk 1-0.

Een fantastische ervaring rijker sloten we ons avontuur af met een dagtripje naar Leipzig onder gezelschap van de Luxemburgse toernooiwinnaar Stefan Maltezeanu. Terwijl we door de stad liepen, probeerde ik hem geheel ongevraagd uit te leggen dat de progressieve Duitse hipstercultuur te verklaren viel aan de hand van het collectieve Duitse schaamtegevoel ten aanzien van de Tweede Wereldoorlog. Dit laatste kon hem weinig interesseren, waarna hij mij adviseerde dat ik mij beter op het heden dan het verleden kon richten. "Met een hoofd in het verleden win je geen toernooien" voegde hij er lachend aan toe. Ik kon hem geen ongelijk geven.

¹ En zo is het gegaan, zie de foto aan het eind van dit artikel.

Gerben met de taart. En dikverdiend, niet iedereen wint een stelling van -7!

KNSB Ratinglijst per 1 augustus 2020

Op naam	1 aug. 2020	1 mei 2020	1 febr. 2020	1 nov. 2019	1 aug. 2019	1 mei 2019
Aarten, Marjolein	1414	1414	1410	1398	1398	1415
Adamson, Rob	1258	1258	1258	1258	1258	1229
Awad, Karam	1322	1322	1322	1276	1276	1276
Balhuizen, Hans	1589	1589	1607	1597	1597	1589
Basyigit, Göksel	1681	1681	1661	1652	1652	1640
Berg, Bas van den	1580	1580	1590	1594	1614	1619
Berg, Henk van de	1392	1392	1405	1373	1379	1374
Berg, Jeroen van den	2003	2003	2023	2049	2051	2044
Berg, Jo van den	1344	1344	1352	1351	1351	1349
Berg, Steef van de	1316	1316	1316	1312	1320	1320
Blokker, Gre	802	802	802	802	802	802
Boellaard, George	1798	1798	1810	1810	1810	1793
Boer, Bart de	1693	1693	1693	1692	1692	1703
Bolhuis, Ridens	1880	1880	1850	1864	1871	1891
Bonoo, Iwan	1976	1976	1972	1961	1957	1957
Boon, Thijs	1451	1451	1444	1416	1401	1393
Brouwer, Reitze	1659	1659	1659	1732	1732	-
Bruinsma, Hilbrand	1647	1647	1651	1635	1635	1625
Burgerhoff, Tycho	2069	2069	2033	1945	-	-
Coolen, Marlo	1700	1700	1719	1725	1700	1695
Cramer, Adrienne	1530	1530	1547	1539	1570	1580
Cromsigt, Jeroen	1989	1989	1990	1981	1982	2016
Dekker, Erik	1792	1792	1817	1822	1822	1825
Dekker, Ichelle	1393	1393	1447	1362	1362	1415
Dekker, Jasper	1834	1834	1831	1814	1846	1870
Do, Huong	1660	1660	1632	1624	1624	1624
Dreef, Bert	1561	1561	1566	1535	1471	1500
Duin, Roelf Jan	1512	1512	1479	-	-	-
Eijk, Dick van der	1870	1870	1931	1930	1937	1908
Eisses, Job	1353	1353	1353	1353	1353	1353
Elliyasa, Mehmet	1802	1802	1782	1807	1807	1802
Flikweert, Cees	1555	1555	1555	1572	1572	1559
Gerritsen, Andy	1813	1813	1801	1801	1801	1801
Goedhart, Gert-Jan	1873	1873	1878	1878	1878	1899
Goes, Dirk	1810	1810	1802	1800	1800	1797
Golbach, Floris	2050	2050	2013	2021	1972	1957
Groen in 't Wout, Partipan	1746	1746	1758	1776	1754	1762
Haastere, Rob van	1762	1762	1762	1762	1762	1762
Hall, Tony	1434	1434	1434	1434	1434	1434
Hattum, Karel van	1283	1283	1282	1305	1286	1242
Heer, Jan de	1556	1556	1545	1573	1593	1615
Heijnis, Kees	1439	1439	1465	1485	1485	1496
Helmer, Paul	1893	1893	1863	1852	1852	1850
Hendriks, Jord	1507	1507	1507	1475	1475	1501
Hersperger, Olivier	1787	1787	1785	1805	1805	1815
Heyden, Jan van der	1299	1299	1288	1309	1318	1359
Hillebrandt, Remco	1937	1937	1946	1972	1966	1974
Hoekstra, Erik	1714	1714	1714	1714	1714	1714
Holweg, Sebastiaan	1697	1697	1697	1697	1697	1737
Hoorn, Casper	1797	1797	1755	1723	1723	1668
Hufener, Thomas	1889	1889	1888	1849	1873	1900

Op naam	1 aug. 2020	1 mei 2020	1 febr. 2020	1 nov. 2019	1 aug. 2019	1 mei 2019
Jaarsveld, Jos	1307	1307	1312	1314	1314	1328
Jongh, Benno de	2016	2016	2041	2004	1994	1994
Kalma, Jildo	1828	1828	1840	1853	1912	1904
Kelch, Henk	1594	1594	1594	1594	1594	1594
Kersbergen, Ronald	1547	1547	1547	1547	1547	1574
Kingma, Nanne	1509	1509	1517	1485	1485	1480
Klein, Ron	1983	1983	1954	1935	1930	1942
Knoester, Klaas	1437	1437	1438	1444	1444	1475
Kooiker, Jos	1872	1872	1870	1877	1877	1864
Kooiman, Tobi	2066	2066	2073	2082	2082	2073
Kotmans, Rob	1861	1861	1874	1838	1853	1848
Laar, Bert van de	1606	1606	1609	1597	1597	1573
Littel, Leo	1904	1904	1926	1809	1820	1820
Loermans, Thijs	1521	1521	1521	1531	1531	1537
Looijen, Jan	1199	1199	1193	1231	1219	1200
Lubbers, Johan	2028	2028	2028	2028	2028	2016
Manuel, Peter	2040	2040	2027	2028	2031	2007
Marcus, André	1478	1478	1492	1471	1471	1458
Mercks, Marcella	873	873	878	839	840	841
Mercks, Ruud	1320	1320	1320	1344	1344	-
Meuwissen, Marc	1810	1810	1828	1835	1835	1832
Michel, Steve	1962	1962	1966	1944	1910	1921
Mohnkern, Ansgar	2011	2011	2029	2034	2015	2043
Nieuwenbroek, Mark	1916	1916	1914	1926	1926	1927
Obut, Himmet	1688	1688	1705	1696	1703	1722
Ozkoc, Serkan	1590	1590	1568	-	-	-
Patty, Thomas	1397	1397	1397	1397	1397	1397
Pavoordt, Frank van de	1791	1791	1824	1789	1790	1785
Peereboom, Michiel	1602	1602	1602	1602	1602	1602
Pijlman, René	1911	1911	1905	1907	1900	1849
Pronk, Sven	2109	2109	2108	2052	2082	2079
Roos, Maarten	1443	1443	1443	1401	1364	1378
Sanders, Ralph	1380	1380	1402	1426	1393	1392
Scheermeijer, Paul	1947	1947	1923	1930	1919	1940
Scheermeijer, Rob	1875	1875	1875	1875	1875	1875
Schievels, Dick	1679	1679	1679	1679	1679	1679
Schoffelmeer, Frans	1916	1916	1937	1985	1980	2022
Schuur, Jan	1972	1972	1973	1940	1940	1929
Segers, Ron	1323	1323	1339	1339	1339	1335
Soeurt, Ric	1199	1199	1193	1312	1324	1282
Spanjersberg, Hans	1513	1513	1541	1584	1593	1593
Spelbrink, Djon	1810	1810	1813	1853	1841	1841
Stepanian, Vahe	1407	1407	1391	1363	1374	1369
Streef, Jan Pieter	1615	1615	1644	1653	1653	1678
Strubin, Ivo	1614	1614	1614	1614	1614	-
Tadrous, George	1375	1375	1368	1357	1357	1357
Thijssing, Rob	1553	1553	1561	1556	1556	1593
Tieleman, Wouter	1628	1628	1628	1628	1628	1628
Tulleken, Herbert	1519	1519	1514	1522	1522	1527
Tuijl, Eric van	1587	1587	1587	1587	-	-
Tuyl, Wim van	1796	1796	1785	1780	1780	1794
Veenstra, Frits	1790	1790	1799	1778	1778	1807
Venema, Pieter	1513	1513	1523	1566	1566	1508
Visser, Tom	1747	1747	1737	1735	1735	1751

Op naam

	1 aug. 2020	1 mei 2020	1 febr. 2020	1 nov. 2019	1 aug. 2019	1 mei 2019
Visser, Willem	1355	1355	1355	1355	1355	1362
Vlaming, Sjaak	1687	1687	1679	1674	1674	1657
Vries, Silvia de	1268	1268	1268	1268	1268	1268
Waal, Gijs de	1998	1998	1987	-	-	-
Waerseggers, Brent	1428	1403	1369	-	-	-
Waerseggers, Edward	1380	1380	1317	1329	1347	-
Walraven, Arie van	1649	1649	1658	1680	1680	1678
Warmerdam, Jan	1214	1214	1214	1214	1214	1170
Wiel, Sander van de	1635	1635	1652	1641	1641	1650
Wilde, Jan de	1198	1198	1198	1198	1198	1202
Winsemius, Jan	1921	1921	1898	1921	1927	1978
Woestijne, Aldo van de	1956	1956	1954	1954	1952	1938
Wolgen, Remco	1693	1693	1693	1693	1693	1693
Yahia, Mustapha	1806	1806	1857	1849	1852	1870
Zwartjes, Maarten	1293	1293	1293	1330	1330	1383

Op sterkte

Pronk, Sven	2109	Goes, Dirk	1810	Kelch, Henk	1594
Burgerhoff, Tycho	2069	Meuwissen, Marc	1810	Ozkoc, Serkan	1590
Kooiman, Tobi	2066	Spelbrink, Djon	1810	Balhuizen, Hans	1589
Golbach, Floris	2050	Yahia, Mustapha	1806	Tuijl, Eric van	1587
Manuel, Peter	2040	Elliyasa, Mehmet	1802	Berg, Bas van den	1580
Lubbers, Johan	2028	Boellaard, George	1798	Dreef, Bert	1561
Jongh, Benno de	2016	Hoorn, Casper	1797	Heer, Jan de	1556
Mohnkern, Ansgar	2011	Tuyl, Wim van	1796	Flikweert, Cees	1555
Berg, Jeroen van den	2003	Dekker, Erik	1792	Thijssing, Rob	1553
Waal, Gijs de	1998	Pavoorde, Frank van de	1791	Kersbergen, Ronald	1547
Cromsigt, Jeroen	1989	Veenstra, Frits	1790	Cramer, Adrienne	1530
Klein, Ron	1983	Hersperger, Olivier	1787	Loermans, Thijs	1521
Bonoo, Iwan	1976	Haastere, Rob van	1762	Tulleken, Herbert	1519
Schuur, Jan	1972	Visser, Tom	1747	Spanjersberg, Hans	1513
Michel, Steve	1962	Gr. in 't Wout, Partipan	1746	Venema, Pieter	1513
Woestijne, Aldo v.d.	1956	Hoekstra, Erik	1714	Duin, Roelf Jan	1512
Scheermeijer, Paul	1947	Coolen, Marlo	1700	Kingma, Nanne	1509
Hillebrandt, Remco	1937	Holweg, Sebastiaan	1697	Hendriks, Jord	1507
Winsemius, Jan	1921	Boer, Bart de	1693	Marcus, André	1478
Nieuwenbroek, Mark	1916	Wolgen, Remco	1693	Boon, Thijs	1451
Schoffelmeer, Frans	1916	Obut, Himmet	1688	Roos, Maarten	1443
Pijlman, René	1911	Vlaming, Sjaak	1687	Heijnis, Kees	1439
Littel, Leo	1904	Basyigit, Göksel	1681	Knoester, Klaas	1437
Helmer, Paul	1893	Schievels, Dick	1679	Hall, Tony	1434
Hufener, Thomas	1889	Do, Huong	1660	Waerseggers, Brent	1428
Bolhuis, Ridens	1880	Brouwer, Reitze	1659	Aarten, Marjolein	1414
Scheermeijer, Rob	1875	Walraven, Arie van	1649	Stepanian, Vahe	1407
Goedhart, Gert-Jan	1873	Bruinsma, Hilbrand	1647	Patty, Thomas	1397
Kooiker, Jos	1872	Wiel, Sander van de	1635	Dekker, Ichelle	1393
Eijk, Dick van der	1870	Tieleman, Wouter	1628	Berg, Henk van de	1392
Kotmans, Rob	1861	Streef, Jan Pieter	1615	Sanders, Ralph	1380
Dekker, Jasper	1834	Strubin, Ivo	1614	Waerseggers, Edward	1380
Kalma, Jildo	1828	Laar, Bert van de	1606	Tadrous, George	1375
Gerritsen, Andy	1813	Peereboom, Michiel	1602	Visser, Willem	1355

Eisses, Job	1353	Jaarsveld, Jos	1307	Warmerdam, Jan	1214
Berg, Jo van den	1344	Heyden, Jan van der	1299	Looijen, Jan	1199
Segers, Ron	1323	Zwartjes, Maarten	1293	Soeurt, Ric	1199
Awad, Karam	1322	Hattum, Karel van	1283	Wilde, Jan de	1198
Mercks, Ruud	1320	Vries, Silvia de	1268	Mercks, Marcella	873
Berg, Steef van de	1316	Adamson, Rob	1258	Blokker, Gre	802

FIDE Ratinglijst per 1 oktober 2020

Op naam

Aarten, Marjolein	1450	Hersperger, Olivier	1798	Pavoordt, Frank v.d.	1794
Berg, Jeroen van den	1992	Hillebrandt, Remco	1959	Peereboom, Michiel	1731
Bolhuis, Ridens	1905	Hufener, Thomas	1906	Pijlman, René	1899
Bonoo, Iwan	1911	Jongh, Benno de	1955	Pronk, Sven	2107
Boon, Thijs	1321	Kalma, Jildo	1826	Scheermeijer, Paul	2037
Coolen, Marlo	1771	Klein, Ron	2021	Scheermeijer, Rob	1879
Cramer, Adrienne	1522	Knoester, Klaas	1582	Schoffelmeer, Frans	2025
Cromsigt, Jeroen	1902	Kooiman, Tobi	2069	Schuur, Jan	1947
Dekker, Ichelle	1441	Kotmans, Rob	2027	Spanjersberg, Hans	1599
Dekker, Jasper	1825	Laar, Bert van de	1626	Tieleman, Wouter	1760
Do, Huong	1664	Littel, Leo	1878	Tuyl, Wim van	1876
Dreef, Bert	1514	Lubbers, Johan	2044	Veenstra, Frits	1866
Eijk, Dick van der	1937	Manuel, Peter	2049	Vlaming, Sjaak	1663
Goes, Dirk	1850	Meuwissen, Marc	1860	Walraven, Arie van	1680
Golbach, Floris	2057	Michel, Steve	1912	Winsemius, Jan	1897
Gr. in 't Wout, Partip.	1637	Mohnkern, Ansgar	1975	Woestijne, Aldo van de	2006
Hattum, Karel van	1344	Patty, Thomas	1332		

Op sterkte

Pronk, Sven	2107	Bonoo, Iwan	1911	Tieleman, Wouter	1760
Kooiman, Tobi	2069	Hufener, Thomas	1906	Peereboom, Michiel	1731
Golbach, Floris	2057	Bolhuis, Ridens	1905	Walraven, Arie van	1680
Manuel, Peter	2049	Cromsigt, Jeroen	1902	Do, Huong	1664
Lubbers, Johan	2044	Pijlman, René	1899	Vlaming, Sjaak	1663
Scheermeijer, Paul	2037	Winsemius, Jan	1897	Gr. in 't Wout, Partip.	1637
Kotmans, Rob	2027	Scheermeijer, Rob	1879	Laar, Bert van de	1626
Schoffelmeer, Frans	2025	Littel, Leo	1878	Spanjersberg, Hans	1599
Klein, Ron	2021	Tuyl, Wim van	1876	Knoester, Klaas	1582
Woestijne, Aldo van de	2006	Veenstra, Frits	1866	Cramer, Adrienne	1522
Berg, Jeroen van den	1992	Meuwissen, Marc	1860	Dreef, Bert	1514
Mohnkern, Ansgar	1975	Goes, Dirk	1850	Aarten, Marjolein	1450
Hillebrandt, Remco	1959	Kalma, Jildo	1826	Dekker, Ichelle	1441
Jongh, Benno de	1955	Dekker, Jasper	1825	Hattum, Karel van	1344
Schuur, Jan	1947	Hersperger, Olivier	1798	Patty, Thomas	1332
Eijk, Dick van der	1937	Pavoordt, Frank v.d.	1794	Boon, Thijs	1321
Michel, Steve	1912	Coolen, Marlo	1771		

Fahim

– door Dirk Goes –

Op maandag 3 augustus zag ik de schaakfilm Fahim in bioscoop Cinecenter aan de Lijnbaansgracht. De film gaat over de achtjarige Fahim Mohammad, gespeeld door Assad Ahmed, die woont in het straatarme Bangladesh. Zijn vader is als politiek activist zijn leven niet zeker in zijn vaderland. Samen met Fahim vertrekt hij daarom naar Frankrijk, waar hij politiek asiel aanvraagt.

Fahim, die een talentvol schaker is, wordt lid van een jeugdschaakclub in Créteil, een buitenwijk van Parijs. Hij krijgt les van de knorrige Sylvain, gespeeld door Gerard Depardieu. Sylvain is een vaatje buskruit die er niet voor terugschrikt om zijn klasje uit te kaffen wanneer er weer eens een domme zet wordt voorgesteld, maar als hij het talent van Fahim herkent ontdooit hij. Aardig detail: de naam Fahim is Arabisch voor 'briljante leerling'.

Vier jaar later is de aanvraag voor politiek asiel afgewezen en dreigt uitzetting, maar als Fahim in 2012 het Franse kampioenschap tot 12 jaar wint mogen hij en zijn vader toch blijven na interventie door toenmalig premier Francois Fillon. Uiteindelijk komen ook Fahims moeder en broertje naar Frankrijk en wordt het gezin herenigd. Eind goed al goed, sympathieke film.

De film is gebaseerd op een waargebeurd verhaal. De echte Fahim behaalde in 2017 de FM-titel en heeft momenteel een rating van 2200.

De hoofdrolspelers Sylvain en Fahim

Uit de interne competitie

– door Jasper Dekker –

Op donderdag 17 september jl. speelde ik voor de interne competitie een leuke partij tegen Casper Hoorn.

Wit:	Jasper Dekker	(1834)
Zwart:	Casper Hoorn	(1797)

Stelling na 9. 0-0:

We pakken de partij op vanaf dit moment. De opening is voor wit faliekant mislukt, Casper staat beter.

10. Lg2 e5

Casper gaat hier naar een Maroczy-structuur met een loper op g7, waarbij de e-pion van wit voor de d-pion van zwart is geruild. Vaak is dat gunstig voor de kant met de Maroczy-bind. Het enige voordeel dat ik kon bedenken was de mogelijkheid om direct f4 te spelen omdat er geen paard op f3 staat.

11. 0-0 Le6; 12. Pc3 Dd7

Zwart ontwikkelt rustig alle stukken.

13. Kh2

Deze zet wilde ik eigenlijk sowieso gaan spelen, om in de toekomst chaos met f4 te kunnen creëren.

13. b6; 14. a4 Tac8; 15. Te1 h6!

15. f4?! was hier al mogelijk geweest, maar ik hoopte op eerst f5 van zwart.

15. h6!

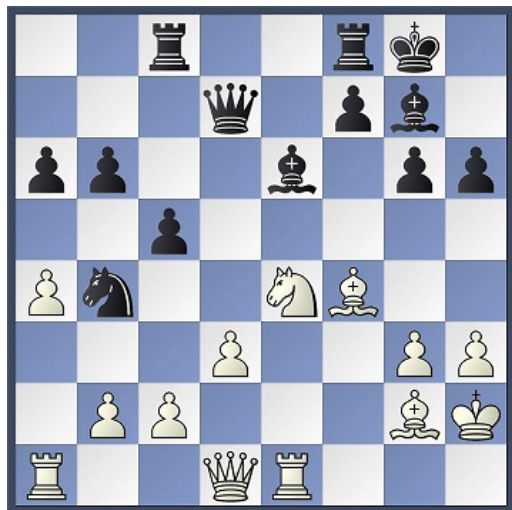
15. f5; 16. f4 exf4; 17. Lxf4. Op 17. Txe6? komt niet 17. Dxe6? 18. Ld5! maar: 17. Pd4!; 18. Te1 fxg3+; 19. Kh1 f4 en de zwarte aanval is overweldigend.

16. f4 exf4; 17. Lxf4 a6?!

De eerste mindere zet van Casper. Hiervoor was alles erg sterk. Na de partij gaf Casper te kennen enigszins bang te zijn geweest voor zwaktes die ik mogelijk kon veroorzaken op de damevleugel, daarom wilde hij dat eerst onder controle brengen. Het was echter tijd voor actief spel met 17. g5! Alle stukken van zwart staan op de goede plek. Ik was bang voor iets als 18. Ld2 (18. Le3 f5!) c4; 19. dxc4 Lxc4; 20. Le3 Df5 en zwart heeft alle troeven in handen.

18. Pe4 Pb4?

Plotseling ziet Casper over het hoofd dat Pe4 een vervelende dreiging met zich meebrengt! 18. g5 was weer de beste zet.

19. Lxh6!

Opeens staat wit beter.

19. Kh7

Natuurlijk niet 19. Lxh6?; 20. Pf6+!

20. Lxg7 Kxg7; 21. Dd2

Niet alleen heeft wit een pion gewonnen, ook de loperruil was zeer voordelig voor mijn stelling. Het enige waar ik nu nog aan dacht was: Aanvallen! Vandaar de tekstzet.

21. Pd5; 22. Pg5 Pc7; 23. Te4 Ld5; 24. Th4!

Met aanvallen bedoel ik ook echt aanvallen!

24. Th8

De enige zet die zwart in leven houdt. Zie bijvoorbeeld 24. Lxg2?; 25. Dc3+! Kg8 (25. f6; 26. Th7+!) 26. Th8 mat of 24. Kg8; 25. Ph7!

25. Dc3+

Ondertussen begint enige tijdnood aan mijn kant te komen.

25. f6; 26. Tf1

Het laatste stuk komt ook meedoen in de aanval!

26. De7

26. Txb4?; 27. Dxf6+ Kh6 (27. Kg8; 28. Lxd5+ Pxd5; 29. Dxb6+ Dg7; 30. De6+ Kh8; 31. Dxc8+) 28. gxf4.

27. Te1 Dd6; 28. Txb8

Simplificeren in tijdnood. 28. Lxd5 Pxd5; 29. Pe6+ Kf7 zag er tijdens de partij uit alsof mijn initiatief enigszins stopte. De engine is het ermee eens.

28. Txb8; 29. Pe4 De7?

De beslissende fout. Ik daag jullie uit om de winnende combinatie te vinden. 29. Lxe4 en zwart blijft in leven.

30. Pxf6!

De persoon die mij alle tactische thema's van deze combinatie weet te vertellen, zal ik belonen met een kleinigheid. Mag via de mail of ooit weer op de club.

30. Dxf6; 31. Te7+! Lf7; 32. Dxf6+ Kxf6; 33. Txc7

De rest is niet moeilijk met twee pionnen meer en een toren op de zevende rij.

33. Tb8; 34. Le4 Le8; 35. b3 Kg5; 36. Tg7 Kf6; 37. Tg8! 1-0.

Casper speelde een bijna perfecte partij tot zijn blunder op zet 18. De aanval die daarna volgde was moeilijk om te verdedigen.

Van de jeugdcommissie

– door Amanda Werner –

Na de zomer konden de jeugdlessen gelukkig weer starten. De kinderen waren superblij om elkaar allemaal weer te zien en om eindelijk weer met echte schaakstukken te kunnen spelen! Er zijn heel veel nieuwe kinderen bijgekomen – welkom Timur, Lars, Evan, Pieter, Zakarya, Tobias, Nour, Abdel, Arcangel, Badr, Amir, Izara, Arijus en Ishaq!

Jeroen Speckamp en Kyon van der Waals zijn als leraar begonnen, en daar zijn we uiteraard superblij mee! Helaas zijn Jan de Wilde en Henk van de Berg (voorlopig) gestopt met lesgeven. Wij willen hen bedanken voor al hun inzet de afgelopen jaren.

Aangezien er zoveel nieuwe kinderen bij zijn gekomen, zijn we nu naarstig op zoek naar nieuwe leraren. Wie o wie zou het leuk vinden om op donderdagavonden van 18:30 tot 20:00 aan een klein groepje kinderen les te komen geven? Mail dan naar: jeugd.svaw@gmail.com of bel mij op nummer 06-42442343.

Toernooien

Op zondag 13 september werd bij de Muiderschaakkring (MSK) in Muiderberg alsnog het SGA Teamkampioenschap E (tot en met 10 jaar) gehouden. Er mochten geen ouders bij zijn, alleen begeleiders. Almere E1 werd in een deelnemersveld van tien viertallen kampioen. SVAW deed mee met één team en haalde 8 wedstrijdpunten en 15½ bordpunten, waarmee het vijfde werd en helaas net buiten de kwalificatie viel.

Op zondag 20 september vond vervolgens bij SVAW het Teamkampioenschap D (tot en met 12 jaar) van de SGA plaats. De 12 teams, van zes verschillende schaakclubs, genoten van onze zonnige speeltuin. SVAW deed met twee teams mee. De eerste plaats was overtuigend voor Zukertort D1. SVAW D1 behaalde 8 wedstrijdpunten en maar liefst 18½ bordpunten en werd vijfde. SVAW D2 behaalde twee bordpunten en deed supergoede wedstrijdervaring op.

Even puzzelen (2)

De oplossing van het pictogram op bladzijde 6 luidt: SANDER VAN DE WIEL!

Wellicht is enige toelichting op zijn plaats. Dat WIEL is duidelijk, maar hoe de vis links in het pictogram met de naam SANDER kan worden geassocieerd zal niet iedereen helder zijn. Welnu, de vis is niet zomaar een vis, maar een snoekbaars. En wat is de Latijnse naam voor snoekbaars? Precies, SANDER LUCIOPERCA!!!

Je moet er maar opkomen

De oude schaaksalon

– door Kees Heijnis –

Nu de tweede corona-covid-19-golf eraan komt, en ook de grootste waaghals eindelijk thuis moet blijven, is er alle tijd nog eens terug te gaan in de wereld van het oude schaakleven. Nog tot ver in de jaren tachtig was voor het slagen van een goede schaakavond slechts aan een drietal basisvoorwaarden te voldoen: een bord met stukken, drank en rookgerei. In het voormalige schaakcafé, De Pion heette het geloof ik, kon je dit aan de stukken ook goed aflezen, voelen bijna. Die waren uiterst smerig door drank, gemorste tabak, aangekleefde rokershoest en het gewone vuil van jaren, uiteindelijk zelf tot woonstee van vele microwerelden geworden. De beroemde Louis Pasteur zou daar zijn handen aan vol hebben. Een paar zetten daarmee doen, en dan weer eens lekker graaien in de algemene pindabak. Met de zijkant van de hand nog even wat tabaksrestjes van het bord vegen, en nog even een partijtje. Ongelofelijk, dat in zo'n korte tijd dat roken kon worden uitgebannen!

Toch wil ik over roken niet zo negatief doen. Ik heb zelf ook gerookt, vanaf omstreeks mijn vijftiende tot mijn negenentwintigste. Maar ik rookte vrijwel nooit sigaretten, het was hoofdzakelijk pijp en/of sigaren. En dat alleen op relatief rustige momenten, liefst met een whisky erbij. Het was niet 'van je effe vlug!' Ik zat nog op de verkennerij toen ik mijn eerste pijp kocht. Het roken van sigaretten vond ik niets, dat heeft mij nooit bekoord, als jonge jongen van 15 niet, en ook later niet. Alleen sigaren of een pijp vonden bij mij ingang. Heel af en toe een shagje, maar ik kan mij niet heugen ooit een pakje shag – tenzij als cadeau voor iemand anders! – te hebben gekocht, en dat geldt al helemaal voor sigaretten.

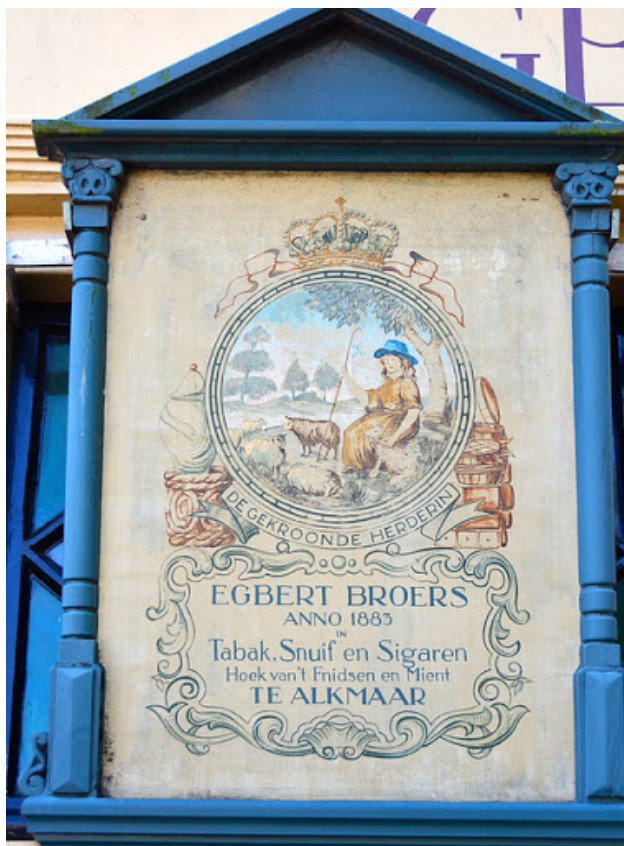

Zowel het pijp- als het sigarenroken is een echte way of livin'. Je rookt niet even een pijp of sigaar, zomaar tussendoor. Eerst en vooral staat hier toch het 'de tijd ervoor nemen' op de eerste plaats. Pijp en sigaar zijn niet voor gehaaste, jachtige mensen. Wat we bij het schaken af en toe kunnen zien, dat een rookjunk er even tussenuit moet piepen om zijn shagje of sigaret te roken, is voor een rechtgeaarde pijp- of sigarenroker volkomen ondenkbaar. De grap van het roken van sigaren of pijp ligt nu juist in het zo lang mogelijk genieten van dat voorwerp van genot. Het gaat er helemaal niet om snel een shot van een verdovend stofje dit of dat op te nemen, het gaat om een genieten van het geheel Van geur, smaak, en daarbij ook het aangename gevoel van die mooie zacht en warm in de hand voelende pijp. Snel roken van een sigaar of pijp doet aan deze beleving niet alleen afbreuk, maar door de snelle verbranding wordt de rook ook scherper, en dat geeft een onaangenaam branderig gevoel op de tong. Door het snelle roken kan het filter in de steel ook niet goed zijn werk doen, en daardoor kan er dus ook wat teer in de mond komen. Allemaal niet prettig, en het benadeelt vanzelfsprekend de experience.

Ja, zo'n pijp was natuurlijk zelf al iets! Als voorwerp om in de hand te hebben, of de pijp nu was aangestoken of niet! De pijp, vooral als hij nieuw was, was op zichzelf al een beauty. Te koop in speciale winkels, met een geweldig assortiment, kon je kiezen uit pijpen van een enorme range in prijs. Je kon al een goedkoop pijpje hebben – zo een was mijn eerste – van iets als twee gulden. Maar die haalde het natuurlijk niet bij de betere pijpen, die al begonnen voorbij de vijftien gulden. De meesten waren van hout, met een zwart ebonieten steel als mondstuk. Je had echter ook luxe pijpen, lagen lang zo lekker niet in de hand, en waren zo mooi niet als de klassieke houten pijp; zij waren modern van ontwerp en wat hoekig, met slimme filters voor de teer. Er waren ook nog van die traditionele pijpjes van gebakken klei, zoals de lange Goudse pijpen, en nog weer andere met een geglazuurde kop van steen. Maar het type dat het meest algemeen was, was toch de Bruyère-pijp.

En dan was er het assortiment van pijptabak. Toegegeven, het assortiment van sigaren mocht er in de Gouden Jaren ook zijn, maar dat van pijptabak liep er toch niet zover achteraan. Sommige pakjes tabak, of soms ook dozen met schroefdeksel, waren zelf al een lust voor het oog. En de tabakken hadden allemaal hun eigen geur en karakter, afgestemd op even zovele klanten. O, als ik naga hoeveel tabak en sigarenwinkels er nog waren, zo rond 1970, zoals in Alkmaar. Als ik vandaag nog zou roken, zou ik misschien nog maar één adres weten. De oude firma Broers op de hoek van het Fnidsen, tegenover de Bathbrug, tegenover de Waag. Wat een mooie pijpencollectie had die jaren geleden nog. En kom daar nu eens! Misschien, vijf of zes verschillende pijpmodellen, met in een zéér bescheiden rekje, een handvol tabakken, alle voorzien van die akelige opdrukken die dood en verdoemenis beloven aan de gebruiker. De rest van de winkel wordt gevuld met krasloten, snoep en weekbladen.

Net als bij de sigaar, was de geur van de tabak zelf al een soort genieten, nog voor de brand erin was gezet. Met sigaar en pijp werk je meer met tabak. Vóór je een sigaar opsteekt, neem je met welgevallen de geur van de edele tabakken op. Als je de sigaar voor de eerste keer aansteekt, is het net of je de geur van die tabakken, die zo zoet kruidig was, en zeer beslist aangenaam, toch wat aan het bederven bent. Pijp en sigaar geven echt de meest pure omgang met de tabakken. Zoals je daarbij met zorg je pijp stopt, want een pijp opsteken volgens de regels der kunst – daar waren ook handleidingen voor! – vraagt een zekere vastheid van de tabak in de Bruyère houten kop. Liefst met een mooie tekening in het wortelhout, het oog wil ook wat. Roken moet niet in een afgesloten hol, maar in een ruimte waar verse lucht kan toetreden, zonder dat je nu echt op de tocht hoeft te zitten. Als een rokende sigaar niet de ruimte krijgt om zijn geur vrij te ontplooiën, dan wordt de atmosfeer verstikt en de rook wordt zelf – ook voor de roker – irritant. Vanzelfsprekend, en dat zal elke sigarenroker eerlijk toegeven, is de gestorven geur van sigaren of pijp geen aangename geur, maar een benauwde lucht. Roken is en blijft natuurlijk in de grond een activiteit die, juist ja, rook produceert, en dus ook een rookaanslag kan geven. Het is killing voor witte plafonds en ander licht schilderwerk, maar ook op het gebit laat het duidelijk zijn sporen na. Als je van blankschone en frisse vertrekken houdt, of van blinkend witte tanden, dan kun je beter geen sigaren of pijp roken! En de adem natuurlijk!

Het was al vele jaren bekend dat het roken van sigaretten buitengewoon ongezond was, dat stond halverwege de jaren '60 al als een paal boven water. Het roken van sigaretten was toen al niet meer verdedigbaar! Mensen die toen wilden stoppen met sigaretten, probeerden het soms nog met sigaren en/of pijp als tussenstap, omdat – en ook dat is allang bekend! – dat pijp- en sigarenroken lang zo schadelijk niet zijn. En bedenk dan ook dat vijftig jaar geleden bijna niemand nog met filtersigaretten werkte. Maar sigarettenrokers zijn nu eenmaal andere mensen. Rook is wel rook, maar niet alle rook is dezelfde! Al blijft rook wel rook, met daarin ook koolmonoxide, bij sigarettenrook zal dat allemaal veel beroerder zijn. Door het doorgaans veel snellere roken van sigarettenrokers, zijn er ongetwijfeld meer half-verbrandingsproducten dan bij de rustige verbranding door een ervaren pijp- of sigarenroker.

Een ander belangrijk punt is daarbij dat sigaren en pijp doorgaans niet over de longen worden gerookt. De rook komt hier voornamelijk in de vorm van 'meeroken', dus als een bijzaak, in de longen. Als 'passief roken' dus. Dit moet de belangrijkste reden zijn geweest waarom sigaar- en pijproken relatief gezonder werd geacht. Voeg daarbij, dat het natuurlijk op zichzelf al een gezondere vorm van leven moet zijn, om voor je pijpje ook echt de tijd te nemen en niet als een zenuwtrillende junk je shagje te draaien, en om die dan in twee minuten in as om te toveren. Als je het rustig deed, kon je met een goede sigaar wel een uur uitkomen; en voor een goed gestopte pijp gold hetzelfde. Voor zowel de echte sigarenroker als pijproker, kon in het algemeen worden gezegd: "Een tevreden roker is geen onruststoker", al trok het hasjrokende, werkschuwe langharig tuig uit de zestiger- en zeventiger jaren die bijzondere kwaliteit later ook naar zich toe! Er wordt vandaag nauwelijks nog pijp of sigaar gerookt. Sigaretten roken, jawel, maar dan met dat typische junkcultuurtje: zó steels buiten, ergens onder een lekkend afdak, samen met andere samenzweerders, nog even van dat veroordeelde genot, nu het nog mag, te genieten, en blijkbaar niet eens omdat het fijn of verkwikkend is, maar waarschijnlijk ook omdat het duidelijk zo echt nutteloos is, en vooral ook duur! Wat betreft het sigarettenroken wordt er alles aan gedaan om het uiterst onaantrekkelijk te maken, met als gevolg dat het op de een of andere manier voor sommigen ook weer interessant kan worden het toch te gaan (blijven) doen. Het is voor veel mensen zo vreselijk saai om verstandig te zijn! En dan even die kitteling van het onverstandige, het zondige. Zó rookt, en rookte ook vroeger – letterlijk! – niemand een pijp of sigaar. Dat hóórt ook niet onder een lekkend afdak. Een pijp of sigaar werden niet schielijk gerookt, tenzij door een sigarettenjunk die op het moment echt niets anders had! Een pijp of sigaar horen tegen een achtergrond van een zekere stabiliteit te worden genoten. In een toneeldecor stevast met een achtergrond van in leder gebonden boeken, goud op snee.

Is die ouderwetse pijp- en sigarenrokencultuur nu voor altijd weg? Nee, dat geloof ik niet! De appreciatie van een bepaalde *way of livin'* is geen vaste waarde in een cultuur; die kan duidelijk weer veranderen in de tijd. We mogen verwachten dat ook de gezondheidscultus die vandaag zo de overhand lijkt te hebben behaald, er ook niet voor altijd zal zijn. Die heersende fitheidscultus van vandaag maakt integraal deel uit van een al jaren gekoesterd streven naar een gezonde werkbevolking. Dat iedereen langer kan blijven doorwerken, ook voorbij de 65! De grijsaard van weleer, die achter een tabakspot en een grote asbak met een doos lucifers ernaast, uren rustig aan zijn pijpje zat te slobberen, hoort in een museum, tot het verleden. Vandaag luidt de boodschap: blijf lekker fit en gezond! Zorg goed voor je fysiek. Nu zie je zijn moderne leeftijdgenoot in een bont gekleurd joggingpak hollen en springen op tv, met mede-ouderen bewegen op wilde muziek, onder leiding van een jeugdig ding van twintig. Zet alles maar lekker in beweging! Ouderdom is een ouderwetse fictie! En als je onverhoopt toch eens dood gaat, heb je dat aan jezelf te danken, is eigenlijk je eigen schuld! Je hebt vast in de jaren dat het nog kon en nog effect had, niet voldoende je best gedaan voor je eigen conditie! Bejaarden waren vroeger hulpeloze ouwe sukkels die sigaren en pijp rookten, ongezond leefden. Wel, wie wil er vandaag nu sukkel zijn!? Ook het woord bejaarden bestaat niet meer; is samen met het woord vreemdeling, ook zo'n ongewenst woord, afgeschaft. Die-en-die is al vier en tachtig, en loopt nog als een kievit! Die gaat sedert jaren naar de conditietraining, kun jij ook doen! Waarom zou je zoveel energie gaan steken in die conditie? Wat moet een grijsaard van voorbij de zeventig dagelijks op een sportschool? Wil je soms nog meedoen met de jeugd als gelijke?! Is dat oud worden wel zo leuk, met zo de hele dag om je conditie bezorgd te zijn? Moet dat de vulling zijn van je oude dag? Waarom dan geen pijpje opgestoken en wat mijmeren, bijvoorbeeld over vroeger?

Nog even over de match Fischer-Spasski

– door Dirk Goes –

De bejaarden onder ons zullen zich nog ongetwijfeld herinneren dat in 1972 in Reykjavik een tumultueuze match om het wereldkampioenschap werd gespeeld tussen Bobby Fischer en Boris Spasski. Lange tijd bleef het onzeker of Fischer überhaupt wel zou komen, en toen hij er eenmaal was kwam hij met allerlei aanvullende eisen. Camera's dienden te worden verwijderd, en toen dat niet gebeurde kwam hij niet opdagen voor de tweede partij en dreigde naar huis te gaan. Op dat moment greep de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, Henry Kissinger, in. In een telefonisch gesprek wist hij Fischer ervan te overtuigen in het landsbelang door te spelen, en de rest is geschiedenis.

Hoe dat gesprek letterlijk is verlopen is nooit bekend geworden, maar journalist Henk Huurdeman gebruikte zijn fantasie en schreef er een hilarisch stukje over in de Volkskrant van 27 juli 1972:

Kissinger: Ik begrijp niet veel van het schaken, maar zet deze wedstrijd voort, het is voor ons land belangrijker dan een gewoon partijtje schaken.

Fischer: Dat maakt me juist zo bang, meneer Kissinger, dat het thuisfront en de hele westerse wereld er zo veel van verwachten. Ik heb deze strijd nog lang niet gewonnen.

Kissinger: Maar kerel, de president en ik geven je alle steun die je maar wilt. Vertel eens, hoe gaat dat schaken eigenlijk?

Fischer: Nou, kijk, je hebt vierenzestig velden.

Kissinger: Goed, die ontbladeren we dus even.

Fischer: Meneer, ik bedoel dat zo'n bord bestaat uit vierenzestig vakjes.

Kissinger: Sorry, kerel, ik zei het al: ik weet niets van schaken. Ga verder.

Fischer: De bedoeling is dat ik de vijandelijke koning pak.

Kissinger: Is het een lastige vent?

Fischer: Nou, dat hangt ervan af. Van de koningin heb je eigenlijk veel meer last. Die kan overal opduiken.

Kissinger: Goed, dat laten we de CIA even regelen. Verder.

Fischer: Om te beginnen moet ik een opening zoeken.

Kissinger: Een opening? Heb je iets aan een dijkdoorbraak?

Fischer: Bij schaken heb je geen dijken, meneer.

Kissinger: O, dat is natuurlijk vervelend. Wat bedoel je dan met die opening?

Fischer: Ik moet zien dat ik het centrum in mijn bezit krijg.

Kissinger: OK, dat is genoteerd, ik geef je steun vanuit de lucht. Of zal ik het laten regenen?

Fischer: Dat is niet gebruikelijk bij schaken, meneer. Schakers vechten met lopers en paarden

Kissinger: Páarden? Wou je die rot-Rus kapot krijgen met páarden, Fischer?

Fischer: Zeker, meneer, en met mijn pionnen natuurlijk.

Kissinger: Aha, dat klinkt beter: pionnen. Hoeveel heb je er daarvan?

Fischer: Acht, meneer Kissinger.

Kissinger: Veel te weinig. Weet je wat we met die tweekamp van jou gaan doen, Fischer? Ik moet er natuurlijk nog even met de baas over spreken, maar dat zal wel lukken: we gaan de hele zaak gewoon vietnamiseren.

Fischer: Hoe bedoelt u? Dat heb ik nog nooit gespeeld. Mag het geen Nimzo-Indisch wezen, meneer?

Kissinger: Nee, Fischer, daar hebben we al gedonder genoeg mee gehad. Laat het zaakje verder aan ons over, hè?

Fischer: Maar hoe gaat het dan verder, meneer? Mag ik nu terug naar huis?

Kissinger: Naar huis? Je weet geloof ik écht niet wat vietnamiseren is. Je begrijpt toch minder van schaken dan ik gedacht had, Fischer.

Schaken op het Nicolaas Beetsplantsoen

– door Dirk Goes –

Vroeger, toen alles beter was, werd er nog weleens geschaakt op het openluchtschaakspel op het Max Euweplein, maar dat is alweer een tijdje geleden, oorzaak corona. Het bord staat er nog wel, maar de stukken zijn als waren het zware delinquenten achter slot en grendel geplaatst. Gelukkig kunnen de echte schaakjunks nog terecht op het Nicolaas Beetsplantsoen. De Amsterdamse tv-zender Salto kwam er onlangs filmen, met het volgende resultaat:

<https://www.youtube.com/watch?feature=youtu.be&v=u24NzpZedsg&app=desktop>

Onze eigen Herbert Tulleken komt ook nog even aan het woord. Leuk filmpje!

Mondkapjesmode

– door Dirk Goes –

We kunnen er niet omheen: mondkapjes beheersen het straatbeeld. De meeste ontwerpen zijn volstrekt fantasieeloos, maar die van kunstenaar Margreet Wevers zijn heel bijzonder. Zij ontwierp een mondkapje met een hip schaakdessin, en het resultaat mag worden gezien:

Verkrijgbaar bij Schaak- en Gowinkel het Paard, Haarlemmerdijk 173, voor een prijs van € 12,50. Leuk hebbedingetje, en in het openbaar vervoer bent u onmiddellijk herkenbaar als schaker, zodat u niet raar moet opkijken wanneer een medepassagier ineens vraagt “Potje blindschaken?”

Patten houden van mensen

– door Gijs de Waal –

Patten houden van mensen, dat is wel voldoende bekend. Maar houden mensen ook van patten? Dat ligt ingewikkelder. Koningen houden soms van patten, maar lang niet altijd. En dames houden eigenlijk nooit van patten.

Er zijn uitzonderingen natuurlijk. Zo zag ik een keer onderstaande partij waar, bij het naderen van het einde, beide spelers het pat lijken te omarmen, inclusief alle koningen en dames die nog op het bord staan. De partij werd gespeeld in een vrij groezelige kroeg, in een al even groezelige havenstad. Ik kende de spelers niet, maar ik vermoed dat één van hen de buitengewoon onfortuinlijke bibliothecaris uit Moby Dick was, behorend tot het hope-loze en bloedeloze slag dat door geen wijn ter wereld verwarmd kan worden, en van een bleke sherry al rozig wordt. Zijn tegenstander is gewoon een zeeman, al lijkt hij enige mildheid tegenover de onfortuinlijke bibliothecaris te hebben, te oordelen naar zijn spel. Het niveau van de partij is overigens bedroevend, en ik heb daarom nagelaten de zetten te annoteren, want dan zouden alle vraagtekens pijn doen aan de ogen. Het slot maakt de partij desondanks de moeite waard, zeker in een blad met de naam Patten.

1. Pf3 f5; 2. g3 Pf6; 3. Lg2 d6; 4. 0-0 h6; 5. e3 g5

We hebben hier een soort Zukertort, zij het niet helemaal volgens het boekje.

6. h4 Pe4; 7. Pd4 e5; 8. Dh5+

De onfortuinlijke bibliothecaris heeft duidelijk een voorkeur voor vooruitvliegende pionnen, maar deze zet had hij waarschijnlijk gemist.

8. Ke7; 9. Pf3 Kd7; 10. Pc3 Pf6; 11. Df7+

Wits dame duikt zwarts stelling in, en als druppels van haar plons kringelen zwarts pionnen om haar heen.

11. Le7; 12. Td1 g4; 13. Pe1 c6; 14. f3 Db6; 15. Kh2 Tf8; 16. Dg6 Kc7

Zwart dekt zo zijn pion op f5 om te voorkomen dat zijn stelling helemaal uit elkaar valt.

17. a4 a6; 18. a5 Da7; 19. Ta4 b5; 20. Ta2 Td8; 21. Dg7 Td7

Zwarts stukken staan op een hopeloze kluit. Toch beoordeelt de engine deze stelling nog als gelijkwaardig, vooral vanwege de kwetsbaarheid van wits dame.

22. Pd3 h5; 23. Tf1 Ld8

De bibliothecaris hoopt misschien de dame in te kunnen sluiten, wat eerder in de partij kansrijk was geweest, maar inmiddels heeft ze te veel velden.

24. Dg5 Kb7; 25. Pb4 Tc7

Geeft extra dekking aan pion c6, maar maakt ook de kluit nog dichter.

26. Kh1

Om te voorkomen dat later zwarts paard met schaak binnendringt op g4.

26. Pfd7

Dit is een fout, maar het wordt niet bestraft.

27. Dg8 Le7; 28. Df7 Ld8; 29. Td1

Wit maakt een besluiteloze, om niet te zeggen apathische indruk.

29. c5; 30. f4+ Tc6

Zwart geeft graag een kwaliteit om wat lucht in zijn stelling te krijgen

31. Pd3

Maar wit neemt het offer niet aan.

31. c4; 32. Pf2 Kc7; 33. Ld5

Wit denkt er niet aan zijn looper te geven voor zwarts opgesloten toren.

33. e4

Zwarts stelling is hopeloos, en je zou tegen de onfortuinlijke bibliothecaris willen zeggen, zonder blad voor de mond, met volle ogen en lege glazen, en een niet eens zo onplezierige treurigheid: "Geef het op, arme donder!"

34. Le6 Dc5; 35. Pd5+ Kb7; 36. d4 Da7

Zwart wil niet en passant slaan. Kende hij de regel niet, of speelde hij hier al op pat? Dat laatste lijkt moeilijk voorstelbaar.

37. Pf6 b4; 38. c3 b3; 39. Ta4 Kc7; 40. Pe8+ Kb7; 41. Tb4+ Lb6; 42. Ld5

Pat! En dat met alle stukken en zelfs alle pionnen nog op het bord!

Tot slot nog een kleine verklarende woordenlijst, voor wie vaker over patten wil converseren:

Patlust:	De lust tot het maken van pat.
Patklant:	Persoon die dikwijls een gewonnen stelling uit handen geeft en verzeilt in pat.
Patgeneratie:	Een generatie die vaak gemakshalve genoeg neemt met pat.
Patatgeneratie:	Richard Witsche c.s.
Patcast:	Iets moderns, wat je kunt volgen.
Patsierlijk:	Een mooie patconstructie.
Potemkindorpen:	Dorpen langs de Wolga die niet echt bewoond zijn.
Pat Buchanan:	Paleoconservatieve Amerikaanse politicus.
Patzand:	Zand voor in de motor.
Patgronden:	Grote verzameling patzand.
De vleespatten van Egypte:	Egyptische specialiteit, vereist een <i>acquired taste</i> .
"Je kunt me de bout hachelen met je patje":	Gefrustreerde uitroep van iemand die dacht te gaan winnen.
Chasse patat:	Hopeloze ontsappingspoging.
Van het patje af zijn:	De gelegenheid tot pat missen.
Patjepeëer:	Proleet met een merkwaardige voorliefde voor pat.
Patzak:	Een leren buidel voor mensen die – ten onrechte – denken dat ze een pat in een zakje mee kunnen nemen.
Patatzak:	Papieren vorm die door de houder – ten onrechte – wordt aangezien voor een zak.
Platzak:	1. Blut zijn; 2. Een platte zak.
Patmans:	Iemand die vaak pat maakt (niet te verwarren met Kotmans).
Patmadame:	Iemand die vaak pat maakt, vrouwelijk.
Patmarieke:	Iemand die vaak pat maakt, vrouwelijk.
Zwarte pattendiscussie:	Iets om beter niet over te beginnen op familiefeestjes.

De mooiste partij van James Mason

– door Dirk Goes –

James Mason werd geboren op 19 november 1849 in Kilkenny, Ierland. In 1961 emigreerde hij met zijn familie naar de Verenigde Staten. Aanvankelijk naar New Orleans, maar toen de Amerikaanse Burgeroorlog uitbrak werd de situatie daar te gevaarlijk en vluchtte het gezin naar het relatief veilige New York. Mason leerde schaken in de plaatselijke café's en trad rond 1870 als journalist in dienst van de New York Herald.

In 1876 deed hij voor het eerst van zich spreken door het American Chess Congress te winnen, zeg maar het Amerikaans kampioenschap. In datzelfde jaar versloeg hij de Engelsman Henry Bird (naar wie de opening 1. f4 is vernoemd) in een match met 13-6.

In 1878 verhuisde hij naar Engeland omdat in Europa meer schaaktoernooien werden georganiseerd en hij zo dichterbij zijn werk zat. Zijn beste resultaten waren derde in Wenen 1882, derde in Neurenberg 1883 en gedeeld tweede in Hamburg 1885. In het toernooi van Amsterdam 1889 eindigde hij op de derde plaats.

Mason was degene die het Londen-systeem (1. d4 d5; 2. Lf4) op de kaart heeft gezet. In het toernooi van New York 1889 wist hij met deze opening in slechts 13 zetten de vermaarde Rus Tsjigorin te verslaan.

Wit:	James Mason
Zwart:	Mikhail Tsjigorin

1. d4 d5; 2. Lf4 c5; 3. Lxb8

Merkwaardig om zomaar het loperpaar op te geven, maar anders had Mason vast niet in 13 zetten gewonnen.

3. Txb8; 4. dxc5 Da5+; 5. Pc3 e6; 6. e4 Lxc5; 7. exd5 Pf6; 8. Lb5+ Ke7; 9. Pf3 Pxd5; 10. Dd2

Dreigt 11. Pxd5+ met damewinst en loert naar een schaakje op g5. Het eerste had Tsjigorin gezien, dat laatste niet.

10. Pxc3?

Een pijnlijke misser. 10. Lb4 lijkt beter, en dat is het ook.

11. Dg5+

Nu gaat het hard.

11. f6; 12. Dxc5+ Kf7; 13. Le8+; 1-0.

Mason was in zijn tijd een subtopper, en wie weet hoe ver hij het had kunnen schoppen als hij niet zo'n trouw dienaar van koning alcohol was geweest. Hoe diep hij was gezonken wordt mooi beschreven door Norman van Lennep, die in 1895 als schaakjournalist een verslag schreef over het toernooi te Hastings:

Mason verkeert in een bijna voortdurende staat van delirium tremens. Het is treurig, een man nog in de kracht van zijn jaren, met geheel verlopen voorkomen, als 't ware drank zwetende, voor een schaakbord te zien zitten, nu eens lachende en domme dingen zeggende, dan weer als wezenloos voor zich kijkende, nu eens met vaste en vlugge hand een paar geniale zetten doende, een volgend ogenblik echter met dwalende blikken stukken inzettende en stukken omgooiende als een klein kind.

In het toernooi van New York 1889 speelde Mason tegen de Amerikaan David Graham Baird. Waggelend kwam hij de speelzaal binnen, en de lucht die hij verspreidde was in de verste verte geen deodorant

Wit:	David Graham Baird
Zwart:	James Mason

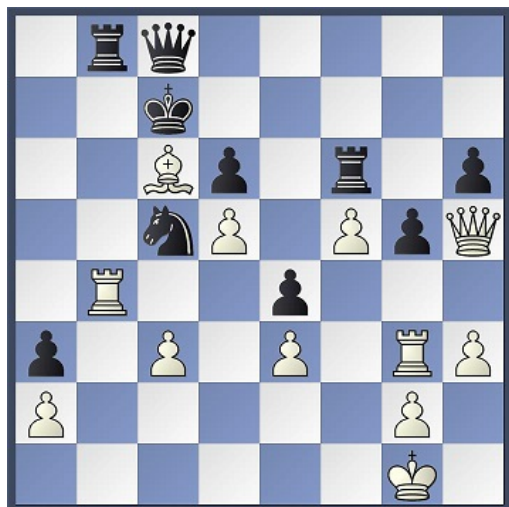
1. e4 e6; 2. d4 d5; 3. exd5 exd5; 4. Pf3 Lf5; 5. Ld3 Lxd3; 6. Dxd3 Pf6; 7. 0-0 Ld6; 8. Te1+

Hier vond Mason het mooi geweest. Hij gaf de partij op en verliet de speelzaal om ergens zijn roes uit te slapen.

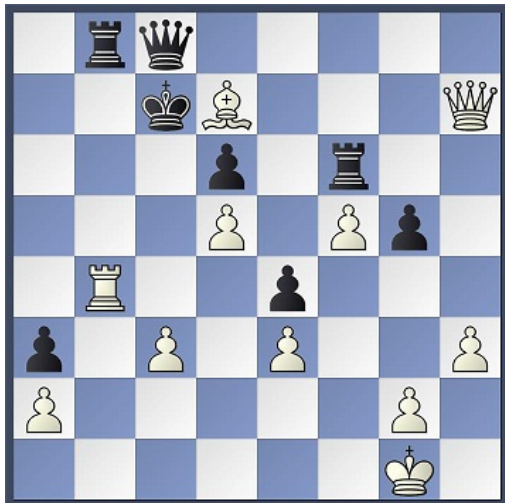
Maar in nuchtere staat was hij voor iedereen, zelfs voor Steinitz, een gevaarlijke tegenstander. Zijn mooiste partij speelde Mason in Wenen 1882, toen hij de Pool Winawer op magistrale wijze van het bord offerde.

Wit:	James Mason
Zwart:	Szymon Winawer

Stelling na 39. Tf8-f6:

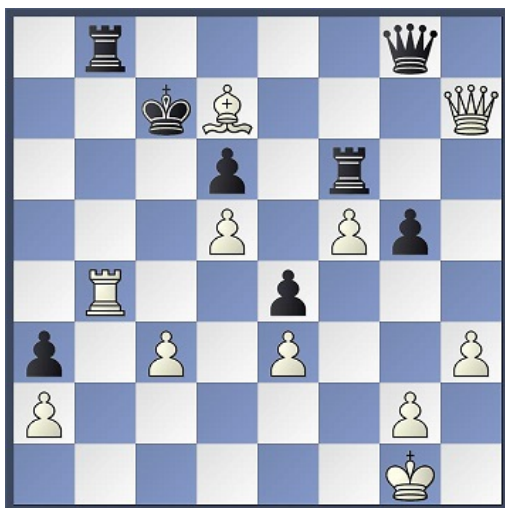

40. T_xg5!! h_xg5; 41. D_h7+ P_d7; 42. L_xd7

42. D_g8

Op 42. D_xd7 is de geforceerde variant 43. T_c4+ K_d8; 44. D_h8+ D_e8; 45. D_xf6+ D_e7; 46. D_h8+ D_e8; 47. D_g7 D_e7; 48. D_g8+ D_e8; 49. D_xg5+ D_e7; 50. f6 beslissend.

43. T_b7+!! K_xb7; 44. L_c8+!!

Met damewinst!

44. K_a8; 45. D_xg8

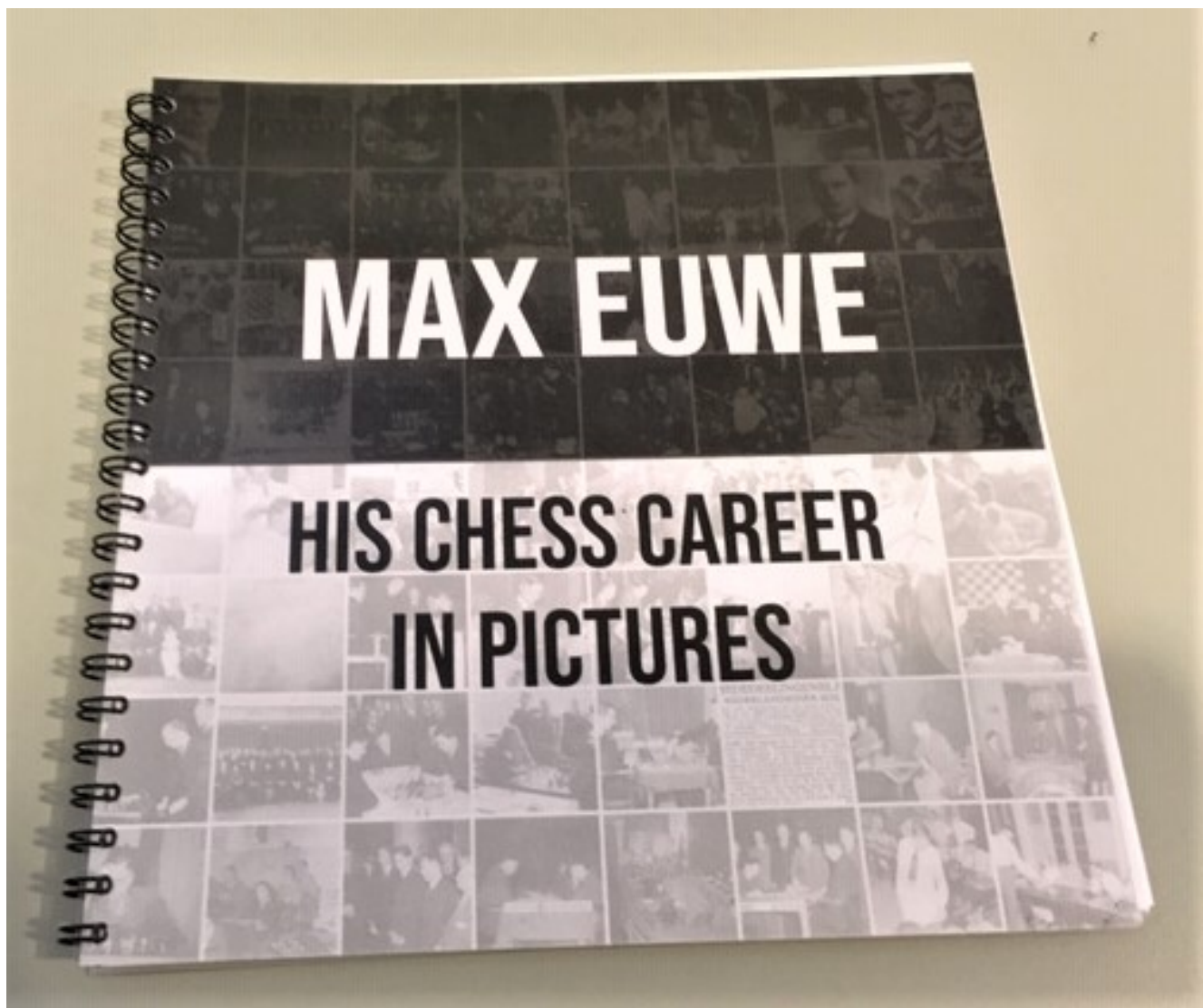
De rest is techniek. Volledigheidshalve:

45. T_xf5; 46. D_d8 T_xd5; 47. D_d7 T_b1+; 48. K_h2 T_d2 49. D_c6+ K_b8; 50. D_xe4 T_bb2; 51. L_e6 K_c7; 52. D_c4+ K_b6; 53. L_d5 g4; 54. h_xg4 T_ff2; 55. D_c6+ K_a7; 56. D_c7+;1-0.

James Mason overleed op 12 januari 1905 na een ziekbed van circa anderhalf jaar.

Max Euwe in foto's

Wim Suijderhoud en Angelo Spiler, beiden lid van Caïssa, hebben een fraai Engelstalig fotoboekje over Euwe gemaakt. De twaalf hoofdstukken beginnen met een korte omschrijving van de periode, gevolgd door een fotoselectie. Het boekje is in eigen beheer door het MEC uitgegeven en kost slechts € 10,00 bij aanschaf op het MEC. Bij verzending komen er portokosten bij. U kunt het boekje per e-mail (euwemec@xs4all.nl) bestellen.

Het Max Euwe Centrum is van dinsdag tot en met vrijdag geopend van 12.00 tot 16.00 uur, en op de eerste zaterdag van de maand. U bent van harte welkom!

Eddy Sibbing (manager Max Euwe Centrum)

De bordenjongen die meneer Donner vergat

– door Jeroen van den Berg –

Het is, zelfs voor ons schakers, een vreemde tijd. Toen de tweede golf zich in oktober aandiende, gingen veel schaakclubs weer dicht, nadat zij kort daarvoor – met de beste intenties – juist voorzichtig hun deuren weer hadden geopend. Schaken en corona, het gaat op zichzelf wel samen, want online-schaken is een fraai alternatief. Schaakvrienden treffen elkaar in toernooivorm via – bijvoorbeeld – de toernooiarena, en hebben ondertussen hun zoom/whatsapp aan staan om zodoende onderling contact te houden over alle prestaties in teamverband. Niet iedereen kent deze vorm van ontspanning ten tijde van de pandemie.

Toch speel ik zelf liever achter een bord met echte stukken, in een goed gevulde speelzaal met na afloop een gezellige nazit. Nu dat voorlopig niet kan, begin ik weleens te mijmeren. Dan denk ik bijvoorbeeld terug aan de tijd waarin al die prachtige technieken nog niet bestonden. Toen pers, publiek en commentatoren nog volledig afhankelijk waren van bordenjongens bij de grote toernooien.

Voor de jongere lezers onder ons: een bordenjongen was in vroegere tijden iemand die de zetten op grote demonstratieborden bijhield voor het publiek. Elektronische borden en internet bestonden nog niet. Begin jaren tachtig was ik zelf bordenjongen bij enkele grote toernooien in Nederland. Zo'n toernooi was in zekere zin voor alle in- en externe communicatie volledig afhankelijk van de bordenjongens. Immers, zij voorzagen pers, arbiters en publiek van de meest essentiële informatie: de zetten.

De leukste herinneringen bewaar ik aan mijn team tijdens de Hoogovenstoernooien. Maar de meest persoonlijke en bijzondere herinnering, stamt van het NK schaken in Hilversum, in de AVRO-studio. Ik maakte toen mijn debuut als bordenjongen. We werden destijds in ploegen ingedeeld: ofwel je was permanent in de speelzaal om daar alle gespeelde zetten te noteren en tevens voor het publiek bij te houden, ofwel je was permanent in de perskamer om alles daar te coördineren en de inbellende journalisten te woord te staan over de actuele stellingen, ofwel je was verantwoordelijk voor het doorgeven van de zetten aan de commentator van de dag.

Op de dag dat de legendarische Jan-Hein Donner commentaar gaf, was ik op eigen verzoek degene die de zetten naar het commentaar zou brengen. Ik was als jonge, ambitieuze schaker altijd fan geweest van Donner en las zijn verhalen in de Volkskrant en andere uitgaven erg graag. Zodoende had ik als bordenjongen het genoeg om hem voor de eerste (en naar later zou blijken enige) keer de hand te schudden. Opvallend: hij maakte een buitengewoon vriendelijke indruk bij de kennismaking (en dat was hij in zijn stukken lang niet altijd), terwijl hij het ambt bordenjongen zeer bleek te respecteren: "Ik zal vandaag volledig afhankelijk zijn van jou en weet welke zware taak het is om de partijen, vooral in tijdnood, bij te houden. Succes daarmee!"

Nadat ik in rap tempo de openingszetten in alle zes partijen aan Donner had doorgegeven (het was van de pers- en speelzaal nog een flink stuk lopen naar de bedrijfskantine, waar het commentaar werd gegeven), besloot ik na twee uur even te gaan vluggeren met een andere bordenjongen in de perskamer. Want als schakers eenmaal gingen denken (in die tijd was het speeltempo 40 zetten in 2½ uur p.p., zonder increment), duurde het doorgaans vrij lang voordat er nieuwe zetten werden gespeeld. Enfin, ik belandde in een spannende, min of meer gelijk opgaande vluggermatch en vergat de tijd en mijn bestaan als bordenjongen volledig. Keer op keer zetten wij de stukken weer op voor een nieuwe partij, totdat Jenny Withuis (toentertijd de moeder overste in alle Nederlandse perskamers) mij vriendelijk doch ook wel streng de vraag stelde: "Zeg Jeroen, zou jij vandaag niet de zetten naar het commentaar brengen?"

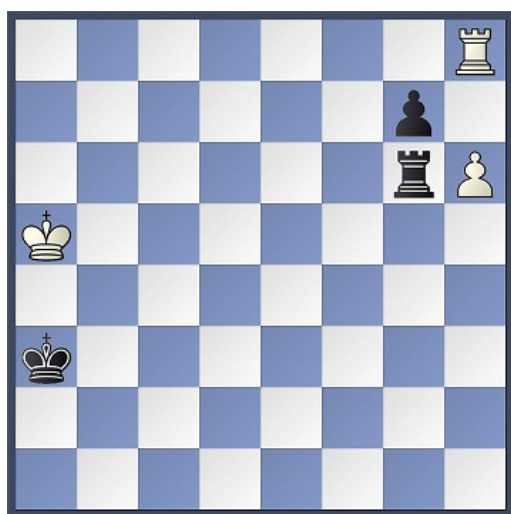
De schrik sloeg mij om het lijf: ik was het volledig vergeten! Vol schuldbesef rende ik naar de speelzaal om de laatste zetten op te halen en meteen zag ik dat er ongelooflijk veel was gebeurd; in één van de partijen was zelfs een stuk geofferd. De commentaarzaal wist van niets...

Ik besloot, voor mezelf, om zo rustig mogelijk te blijven en niet te duiken. Met de staart tussen de benen liep ik de trap op naar de kantine en toen ik de deuren opende, bulderde de gehele zaal het uit van het lachen. Ik wist meteen dat het over mij ging. Met een weinig vaste hand schreef ik de zetten op het papiertje dat daarvoor aan de demonstratieborden voor het aanwezige publiek was bevestigd. Donner zei niets en las de zetten hardop mee, hij spaarde mij kennelijk. Het enige wat ik hem door de microfoon hoorde zeggen, was dit: "O, hij heeft toch op c3 geruild". Verder niets, geen enkele boosheid of verontwaardiging over het uitblijven van nieuwe zetten gedurende lange tijd.

Vanaf dat moment heb ik non-stop tussen speelzaal en commentaarzaal gerend. Ik liep geen moment meer achter met zetten en stopte er pas mee toen Donner het publiek bedankte en zei dat het commentaar was afgelopen. Toen ik hem later wat zag eten, liep ik op hem af. "Meneer Donner", stamelde ik, "het spijt me zeer dat ik u enige tijd in de steek heb gelaten. Ik was aan het snelschaken en de tijd vergeten." (ik besloot om eerlijk te zijn, dat is bij eigen falen immers het beste). "Ach nee, jongen, dat is helemaal niet nodig," antwoordde hij vriendelijk. "Ik wil jou juist hartelijk danken voor de plezierige samenwerking. Het liep uitstekend en het was een mooie ronde vandaag." Niet lang daarna werd Donner getroffen door een hersenbloeding en werd hij opgenomen in een verpleeghuis.

Ik was natuurlijk nieuwsgierig naar wat er in de zaal was gebeurd toen ik had verzuimd, en van een aanwezige vriend kreeg ik daarover uitleg: Donner was wel degelijk aan het wachten op nieuwe zetten en gebruikte de tijd voor het vertellen van enkele anekdotes. Toen deze waren verteld, begon hij een verhaal hoe zeer mensen afhankelijk kunnen zijn van hun hulpje. Hij ging heel ver terug in de geschiedenis en kwam met diverse voorbeelden waarin de grootste filosofen, wereldleiders, politici en nog veel meer belangrijke mensen volledig afhankelijk waren van hun hulpjes. Ergens tijdens deze beschouwingen, en het uitblijven van informatie over de gespeelde zetten, vertelde Donner over zijn afhankelijkheid van zijn eigen hulpje, en juist op dat moment kwam ik binnen, hetgeen het gelach in de commentaarzaal verklaarde.

Het geeft tevens aan hoe afhankelijk alle geledingen in een toernooiorganisatie waren van bordenjongens. Ergens aan het einde van de jaren tachtig heb ik daarom met twee bevriende bordenjongens (wij vormden gezamenlijk de persdienst van het Hoogovens schaaktoernooi) de vakbond IBBA opgericht (International Board Boys Association), die zich inzette voor betere arbeidsvoorwaarden voor bordenjongens. Het was ongeveer in dezelfde periode als de totstandkoming van de GMA (Grand Masters Association), die hetzelfde nastreefde voor alle professionele schakers. Maar daarover een andere keer meer.

Opgave: wit wint

De schoonheid van het spel

Nicolas Rossolimo (1910-1975) was, behalve een sterke grootmeester, ook een begenadigd studiecomponist. Deze studie is van zijn hand en is uitzonderlijk subtiel.

1. h7 Th6; 2. Kb5

Dreigt 3. Ta8+ en 4. h8D, dus zwart moet met zijn koning naar de b-lijn.

2. Kb3; 3. Kc5

De geschiedenis herhaalt zich.

3. Kc3; 4. Kd5 Kd3; 5. Ke5 Ke3; 6. Kf5 Kf3

En nu, verrassend,

7. Tf8 Txh7; 8. Kg6+; 1-0.

De verliezers

– door Dirk Goes –

De schaakgeschiedenis wordt geschreven door de winnaars. Zij oogsten lof en bewondering van het hooggeëerd publiek, en hun mooiste partijen staan in ieders geheugen gegrift. Maar wie heeft er oog voor de tegenstanders, die de klappen hebben opgevangen? Vaak waren zij best wel goede schakers die de pech hadden op het verkeerde moment op de verkeerde plek te zijn: achter het schaakbord, juist wanneer ze zaten te schaken tegen iemand die zo nodig een wereldpartij moest spelen. Dit artikel gaat over deze vergeten groep: de verliezers.

Lionel Kieseritsky

Lionel Adalbert Bagration Felix Kieseritsky werd op 1 januari 1806 geboren in Dorpat (nu Tartu, Estland), dat was gelegen in een regio die destijds bekend stond onder de naam Livonië. Hij was de jongste uit een gezin van maar liefst 14 kinderen in een familie van Baltisch-Duitse afkomst. Van 1825 tot 1829 studeerde hij filologie (een tak van de taal- en letterkunde die zich specifiek richt op dode talen als Latijn en Grieks) en rechten aan de universiteit van Dorpat. Na zijn studie was hij een tijdje actief als wiskundeleraar. Zijn vader was advocaat en had graag gezien dat zijn zoon de praktijk zou overnemen, maar daar had hij geen zin in.

In mei 1839 vertrok Kieseritsky naar Parijs, destijds het mekka van het schaken. Overdag verdiende hij de kost met het geven van schaakles en 's avonds schaakte hij om geld in het beroemde Café de la Régence. De variant 1. e4 e5; 2. f4 exf4; 3. Pf3 g5; 4. h4 g4; 5. Pe5 werd naar hem de Kieseritsky-variant van het koningsgambiet genoemd. In die tijd lag de naamgeving van openingen en varianten nog volledig braak, dat is tegenwoordig wel anders.

In 1849 werd hij aangesteld als hoofdredacteur van het schaaktijdschrift La Régence, dat het maar een paar jaar zou volhouden, waarschijnlijk vooral omdat Kieseritsky een krankzinnig ingewikkelde notatie gebruikte voor de partijen. In 1850 ging het Café de la Régence tegen de vlakte en was Kieseritsky zijn voornaamste bron van inkomen kwijt.

Zijn schaakprestaties waren aanzienlijk. In april 1851 speelde hij tegen amateurs vier partijen blind en won met 3-1, en een blindmatch tegen Daniel Harrwitz won hij met 11½-3½. Eind juni van dat jaar reisde hij naar Engeland om daar deel te nemen aan het toernooi van Londen, het eerste internationale toernooi in de schaakgeschiedenis. Kieseritsky arriveerde een paar dagen van tevoren, en op 21 juni 1851 speelde hij in het schaakcafé Simpson's Grand Divan Tavern een aantal vrije partijen (geen vluggertjes, schaakklokken bestonden toen nog niet!) tegen de Duitser Adolf Anderssen. Kieseritsky won met 9-6, maar het was juist één van zijn verliespartijen die later bekend zou worden onder de naam 'de onsterfelijke partij'.

Wit:	Adolf Anderssen
Zwart:	Lionel Kieseritsky

1. e4 e5; 2. f4 exf4

Weigeren van het koningsgambiet gold in die tijd als *ungentlemanlike*.

3. Lc4 Dh4+; 4. Kf1 b5

Kieseritsky's favoriete variant, bedoeld om de loper weg te lokken van het potentiële offerveld f7.

5. Lxb5 Pf6; 6. Pf3 Dh6; 7. d3 Ph5

Dreigt 8. Pg3+.

8. Ph4

Hier was 8. Tg1, met de dreiging 9. g4, een betere keus.

8. Dg5; 9. Pf5 c6; 10. g4 Pf6; 11. Tg1

Impliceert een stukoffer!

11. cxb5; 12. h4 Dg6; 13. h5 Dg5; 14. Df3

Dreigt 15. Lxf4 met damevangst.

14. Pg8; 15. Lxf4 Df6; 16. Pc3

Wit staat een stuk achter. Zijn compensatie zit 'm in zijn overweldigende ontwikkelingsvoorsprong.

16. Lc5; 17. Pd5

Eerst 17. d4 en pas dan 18. Pd5 verdiende de voorkeur.

17. Dxb2

18. Ld6!!

De briljante tacticus Anderssen op zijn best!

18. Lxg1

Een betere kans op overleving bood 18. Dxa1+; 19. Ke2 Db2.

19. e5 Dxa1+; 20. Ke2 Pa6

21. Pxd7+ Kd8; 22. Df6+! Pxf6; 23. Le7 mat.

Na terugkeer in Parijs besprak Kieseritsky deze partij in zijn eigen schaaktijdschrift La Régence, en niet veel later werd de partij gepubliceerd in de Wiener Schachzeitung door hoofdredacteur Ernst Falkbeer, die het de naam 'Die Unsterbliche Partie' gaf.

In 1853 raakte Kieseritsky door een beroerte verlamd aan zijn linkerzijde, en vanaf dat moment ging het snel bergafwaarts met hem. Hij werd verpleegd in Hotel Dieu, dat, anders dan de naam doet vermoeden, geen hotel was maar een armenhuis. Op 18 mei 1853 overleed hij. Een inzameling voor zijn begrafenis leverde weinig op, zodat hij ten slotte in een massagraf ter aarde werd besteld. De kelner van La Régence was de enige die achter de baar aanliep.

Hertog Karel II van Brunswijk en graaf Isouard de Vauvenargues

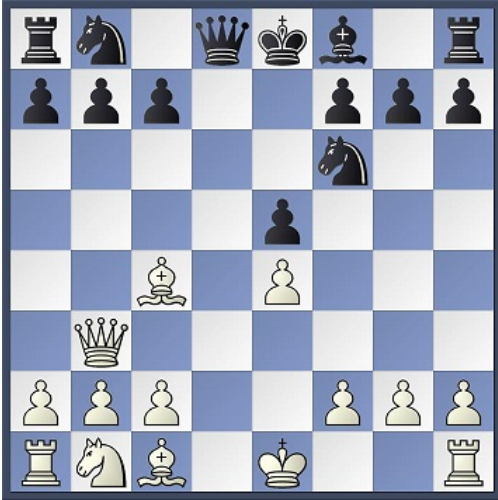
Hertog Karel II van Brunswijk werd geboren op 30 oktober 1804. In september 1830 moest hij zijn hertogdom ontvluchten omdat er een revolutie uitbrak. Hij woonde in Spanje, Frankrijk en Engeland, en vestigde zich uiteindelijk in het Zwitserse Geneve.

In september 1858 was hij in Parijs, waar hij Paul Morphy ontmoette. Deze was destijds in de stad om daar een match tegen Anderssen te spelen. Ze raakten met elkaar in gesprek en kwamen erachter dat ze allebei van schaken en van opera hielden. Om dat te combineren leek het de hertog een aardig idee om Morphy uit te nodigen voor een bezoek aan de Parijse opera, waar hij de beschikking had over een privilège. Welke opera er die avond op het programma stond is niet helemaal zeker, maar waarschijnlijk was het de Barbier van Sevilla, van Rossini.

Kort na aanvang van de opera pakte de hertog bord en stukken en daagde Morphy uit voor een partij. Deze had er niet veel zin in, temeer omdat hij dan met zijn rug naar het toneel zou moeten zitten, maar een echte hertog stel je niet graag teleur, dus hij ging met frisse tegenzin akkoord. Overeengekomen werd dat de hertog zou mogen overleggen met graaf Isouard de Vauvenargues, die ook in de loge zat. Voor de uitvoerenden op het toneel was het een zware beproeving, want zij werden naar verluidt danig afgeleid door het lawaai dat uit de loge kwam. Schakers!

Wit: Paul Morphy
Zwart: Hertog Karel II van Brunswijk
 Graaf Isouard de Vauvenargues

1. e4 e5; 2. Pf3 d6; 3. d4 Lg4; 4. dxe5 Lxf3; 5. Dxf3 dxe5; 6. Lc4 Pf6; 7. Db3

Na deze dubbelaanval op b7 en f7 heeft wit al groot voordeel.

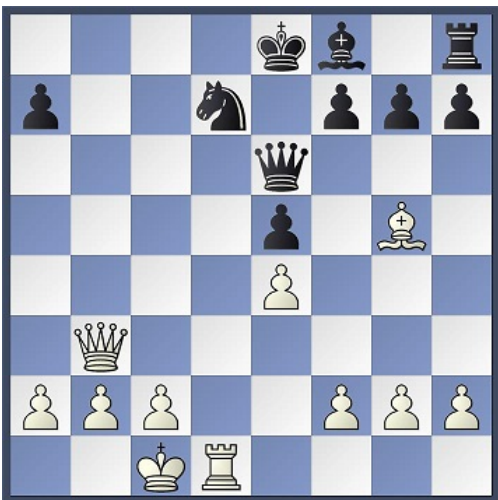
7. De7; 8. Pc3 c6; 9. Lg5 b5

Vraagt om problemen.

10. Pxb5!

Die komen snel.

10. cxb5; 11. Lxb5+ Pbd7; 12. 0-0-0 Td8; 13. Txd7! Txd7; 14. Td1 De6; 15. Lxd7+ Pxd7

16. Db8+!

Spectaculair, maar niet heel moeilijk.

16. Pxb8; 17. Td8 mat.

Graaf Isouard was schaaktechnisch een knoeier, maar hertog Karel II stond bekend als een schaker die boven de middelmaat uitsteeg. Van hem zijn enige partijen bekend. De hertog overleed op 18 augustus 1873 en voor de graaf kwam het laatste uur op 16 december 1883. Zijn kasteel kwam later in handen van Pablo Picasso, die er ook begraven ligt.

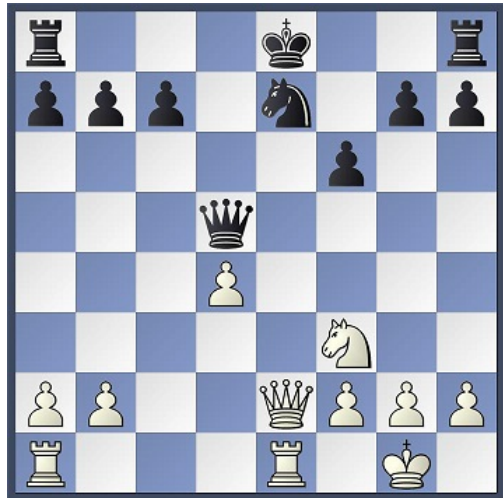
Curt von Bardeleben

Curt von Bardeleben, een Duitse graaf, werd geboren op 4 maart 1861. Hij studeerde rechten aan de universiteit van Leipzig, maar brak die af om zich geheel aan zijn schaakcarrière te wijden. Later maakte hij zijn studie af. Als schaker was hij aan het eind van de 19e eeuw redelijk succesvol, met al dan niet gedeelde eerste plaatsen in Leipzig 1888, Kiel 1893, Berlijn 1897 en Coburg 1904. Tevens was hij van 1887 tot 1890 redacteur van de Deutsche Schachzeitung.

Zijn bekendheid is gebaseerd op zijn beroemde verliespartij tegen Steinitz in het toernooi van Hastings 1895. Deze partij, die bekend staat onder de naam 'The battle of Hastings', werd gespeeld op 17 augustus 1895.

Wit:	Wilhelm Steinitz
Zwart:	Curt von Bardeleben

1. e4 e5; 2. Pf3 Pc6; 3. Lc4 Lc5; 4. c3 Pf6; 5. d4 exd4; 6. cxd4 Lb4+; 7. Pc3 d5; 8. exd5 Pxd5; 9. 0-0 Le6; 10. Lg5 Le7; 11. Lxd5 Lxd5; 12. Pxd5 Dxd5; 13. Lxe7 Pxe7; 14. Te1 f6; 15. De2

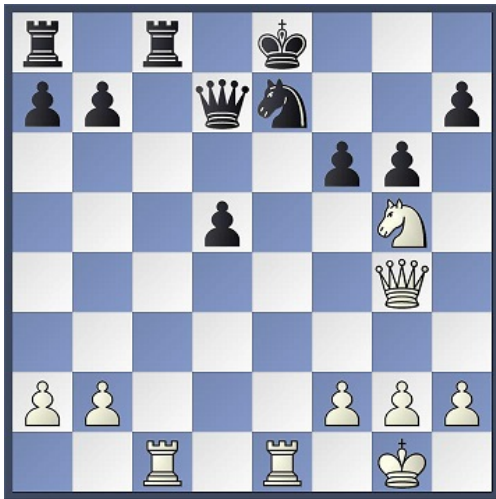
15. Dd7

15. Dd6; 16. Db5+ Dc6; 17. Db4 Dd6; 18. Dxb7 +/-.

16. Tac1 c6

Volgens Kasparov was 16. Kf7 hier de enige zet, en dat zou best wel eens waar kunnen zijn.

17. d5 cxd5; 18. Pd4 Kf7; 19. Pe6 Thc8; 20. Dg4 g6; 21. Pg5+ Ke8

22. Txe7+! Kf8

Na 22. Kxe7 zou wit hebben gewonnen met 23. Db4+ Ke8 (23. Dd6; 24. Dxb7+ Dd7; 25. Te1+ Kd6; 26. Pf7+); 24. Te1+ Kd8; 25. Pe6+ Ke8; 26. Df8 mat.

23. Tf7+ Kg8; 24. Tg7+ Kh8; 25. Txh7+!

Hier trok Von Bardeleben zijn jas aan en verliet de zaal, zodat Steinitz nog 50 minuten moest wachten voordat hij de partij wegens tijdoverschrijding kon opeisen. Vervolgens demonstreerde hij aan het toegestroomde publiek hoe hij mat in 10 kon zetten en het publiek juichte, zoals destijds gebruikelijk in Engeland. Von Bardeleben verklaarde na afloop dat dat precies de reden was waarom hij wegliep en niet opgaf. Hij ervaarde het applaus van de toeschouwers als vernederend voor de verliezer, voor hem dus. Overigens stuurde Von Bardeleben nog wel een bode met een bericht van opgave.

De organisatoren hadden hun lesje geleerd, want de volgende ronde hing er een bordje met de volgende tekst:

Visitors are requested to refrain from applause on the conclusion of any game, as such demonstrations are most obnoxious to the masters and are contrary to the wish of the committee.

Overigens, dit was de geforceerde variant die Steinitz het publiek voorschotelde:

25. Kg8; 26. Tg7+ Kh8; 27. Dh4+ Kxg7; 28. Dh7+ Kf8; 29. Dh8+ Ke7; 30. Dg7+ Ke8; 31. Dg8+ Ke7; 32. Df7+ Kd8; 33. Df8+ De8; 34. Pf7+ Kd7; 35. Dd6 mat.

Sneu voor Von Bardeleben, die het toernooi zo goed was begonnen met een score van 7½ uit 9, waaronder een overwinning op wereldkampioen Lasker. Hierna scoorde hij slechts 4 uit 12, en uiteindelijk eindigde hij op een met Teichmann gedeelde zevende plaats (de laagste geldprijs, ter waarde van 15 pond en 5 shillings).

Von Bardeleben was tamelijk gewild bij de vrouwen, niet zozeer omdat hij zo'n knappe kerel was, maar vooral vanwege zijn adellijke titel. Daar hadden de vrouwen wel wat geld voor over. Hij trouwde driemaal om kort daarna te scheiden.

Vlak voor het begin van de Eerste Wereldoorlog was het gedaan met zijn schaakcarrière. In 1923 verloor hij zijn vermogen door hyperinflatie, en waarschijnlijk was dat de reden waarom hij ervoor koos om op 31 januari 1924 zelfmoord te plegen door uit het raam te springen. Hij werd begraven in een massagraf.

Stepan Levitsky

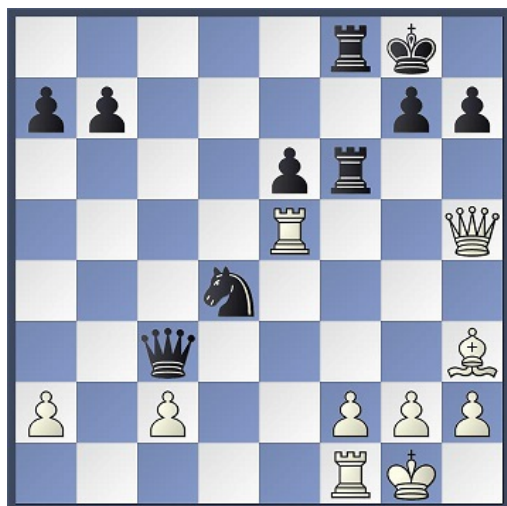
Stepan Mikhailovich Levitsky, geboren op 25 april 1876 als vierde van negen kinderen, groeide op in het Russische Serpukhov. Op 11-jarige leeftijd leerde hij schaken, en al spoedig bleek hij een groot talent. Tsjigorin nam hem onder zijn hoede en noemde hem de hoop van het Russische schaak, maar die hooggespannen verwachting heeft hij nooit kunnen waarmaken, mede door een slechte gezondheid.

Zijn eerste grote resultaat kwam in 1899, toen hij in het toernooi van Moskou op de derde plaats eindigde achter Tsjigorin en Schiffers. In 1907 eindigde hij in Sint Petersburg op de tweede plaats achter Znosko Borowsky, en in 1911 won hij het Russisch kampioenschap met een score van 16½ uit 21. Een jaar later werd hij derde achter Rubinstein en Bernstein, maar voor Nimzowitsch en Aljechin.

In 1912 deed hij mee aan het 18^e Congres van de Duitse schaakbond, dat werd gespeeld in Breslau (het huidige Wrocław), en op 20 juli speelde hij met wit tegen de Amerikaan Frank Marshall. Het werd een beroemde partij.

Wit:	Stepan Levitsky
Zwart:	Frank Marshall

Stelling na 21. Td5-e5:

21. Th6; 22. Dg5 Txf3; 23. Tc5 Dg3!!

Een prachtig plaatje. De dame kan op drie manieren worden geslagen, en die gaan allemaal mis:

- A. 24. hxg3 Pe2 mat.
- B. 24. fxg3 Pe2+; 25. Kh1 Txf1 mat.
- C. 24. Dxd3 Pe2+; 25. Kh1 Pxd3+; 26. Kg1 (26. fxg3 Txf1 mat) Pxf1; 27. gxh3 Pd2 en zwart houdt een stuk meer.

24. De5 Pf3+ had het feest uit esthetisch oogpunt helemaal compleet gemaakt. Wit gaat dan mat na 25. Kh1 Txd2. Ten slotte faalt 24. f3 (of 24. f4) op 24. Pe2+; 25. Kh1 Dxd2 mat.

De legende wil dat de toeschouwers zo onder de indruk waren dat ze onmiddellijk na afloop van de partij gouden munten op het bord gooiden. Een mooi verhaal, maar zoals dat wel vaker het geval is met mooie verhalen is ook deze waarschijnlijk niet waar. Het meest waarschijnlijk is dat de toeschouwers onderling weddenschappen hadden afgesloten en dat die op het bord werden uitbetaald.

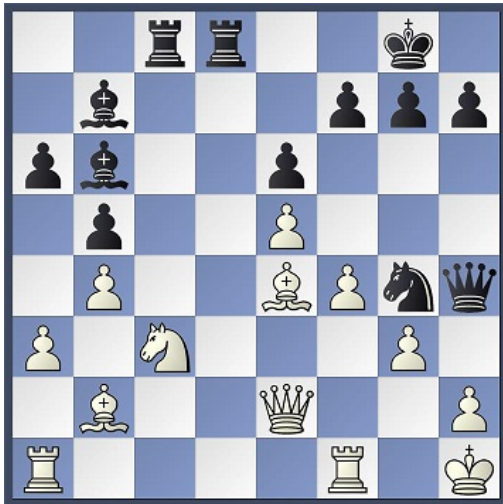
Zijn laatste toernooi speelde Levitsky in 1914, toen hij in het Russisch kampioenschap op de dertiende plaats eindigde. Daarna legde hij zich toe op zijn werk als ingenieur in de mijnbouw. Het was de bedoeling dat hij in het Russisch kampioenschap van 1923 zijn comeback zou maken, maar hij werd opgenomen in een ziekenhuis en overleed op 21 maart 1924, waarschijnlijk aan de gevolgen van maagkanker.

Gersz Rotlevi

Gersz Rotlevi, geboren in 1889, is vooral bekend geworden door zijn verliespartij tegen Rubinstein in het toernooi van Lodz 1907.

Wit:	Gersz Rotlevi
Zwart:	Akiba Rubinstein

Stelling na 22. g2-g3:

In deze stelling besloot Rubinstein zijn dame te offeren.

22. Txc3!!; 23. gxh4

Geen keus. Op 23. Lxc3 volgt 23. Lxe4+; 24. Dxe4 Dxd2 mat, en ook 23. Lxb7 is onvoldoende op grond van de variant 23. Txd3; 24. Tf3 (24. Lf3 Pxd2; 25. Dxd2 Th3) Txf3; 25. Lxf3 Pf2+; 26. Kg1 Pe4+; 27. Kf1 Pd2+; 28. Kg2 Pxf3; 29. Dxf3 Td2+; 30. Kf1 Tf2+ en uit.

23. Td2!!; 24. Dxd2

Dit verliest, maar op 24. Dxx4 volgt 24. Lxe4+, terwijl 24. Lxb7 Txe2; 25. Lg2 faalt op Th3!

24. Lxe4+; 25. Dg2 Th3!; 0-1.

Maar Rotlevi had echt wel talent. Zo eiste hij in het toernooi van Sint Petersburg 1909 de tweede plaats voor zich op, achter winnaar Aljechin, en 1910 was helemaal een topjaar voor hem. Hij won het toernooi van Warschau, samen met Rubinstein, en ook in het toernooi van Hamburg eindigde hij op de eerste plaats.

In het toernooi van Karlsbad 1911 ging hij met nog drie ronden te spelen alleen aan kop, wat de organisatoren enige zorgen baarden. Niet omdat ze het hem niet gunden, maar Rotlevi kwam uit een arme familie en zijn kleren waren, om het eens eufemistisch te zeggen, nou niet bepaald *haute couture*. Van de organisatie kreeg hij daarom een voorschot op de prijs die hij ging winnen, met de opdracht zich in het nieuw te steken. In de laatste ronden stortte hij echter in en eindigde uiteindelijk op de vierde plaats.

In 1912 kreeg hij een zenuwinzinking en was zijn schaakcarrière in de knop gebroken. Hij werd opgenomen in een sanatorium en overleed in 1920 aan de gevolgen van tuberculose.

De kantoorbaan van Jan Hein Donner

– door Dirk Goes –

Jan Hein Donner was vrijwel zijn gehele leven beroepsschaker, maar hij heeft ook een tijdje voor IBM gewerkt, een baantje dat Euwe voor hem had geregeld. Erg lang duurde dat overigens niet. Donner, die er als bohemien aan gewend was pas tegen het middaguur uit zijn bed te komen, kwam vaak te laat op kantoor, en soms zelfs helemaal niet.

Op een dag werd hij gebeld door een mevrouw van de afdeling Personeelszaken, met de vraag waar hij bleef. “Maar mevrouw, de zon schijnt” kreeg ze te horen, en toen ze kenbaar maakte dat dat nog geen reden was om niet op kantoor te komen, zei Donner “Maar mevrouw, stel dat iedereen zo redeneerde, wat zou het dan nog voor zin hebben dat de zon opkomt?”

Ook de relatie met zijn afdelingschef was moeizaam. Donner was al eens slapend aangetroffen, niet achter maar op zijn bureau. Uiteindelijk sprak zijn afdelingschef hem aan op zijn gedrag, wat leidde tot wederzijdse irritatie. Op een gegeven moment werd het Donner te veel, en hij fulmineerde als volgt: “Weet je wel wie ik ben? Overal in de wereld waar ik kom kennen ze mij. En wie ben jij? Een saaie kantoorklerk die de hele dag achter zijn bureau zit en er alleen maar in geïnteresseerd is of iemand op tijd komt!”

Dat was Donners laatste werkdag bij IBM.

